

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE WINTERSWIJK
d.d. 5 november 2020

Plaats: digitaal
Begintijd: 19.30 uur
Voorzitter: de heer B.J.J. Bengevoord
Griffier: de heer M. Hollander
Zaaknummer: 212956

Raadsleden, aanwezig bij de opening van de vergadering:

CDA: de heer G.J.W. Elferdink, mevrouw W.H.H.S. Elsinghorst, mevrouw S.W.A. Prinsen, mevrouw J.M. van der Vinne, de heer J.S. Vuijk, de heer W.T. Wassink (fractievoorzitter)

Winterswijk's Belang: mevrouw A.E. van Harten, mevrouw G. Oonk-Toebes, de heer E.J.W. te Selle, mevrouw R. van der Meulen, de heer T.B. Jonker (fractievoorzitter)

VVD: mevrouw T.E.K.A. van der Linden-Plass, mevrouw J. Poels-Boland, de heer G.J.W. te Gonde (fractievoorzitter)

GroenLinks: de heer P.A.J. Puntman, de heer P.W. Voogt (fractievoorzitter)

PvdA: de heer M. te Pas, de heer U. Zuiderveld (fractievoorzitter)

D66: mevrouw L. ten Dolle (fractievoorzitter)

Voor Winterswijk: de heer T.J.M. van Beek (fractievoorzitter)

Raadsleden, afwezig bij de opening van de vergadering:

de heer I.O. Johannis

Wethouders aanwezig:

Mevrouw E.S.F. Schepers-Janssen, mevrouw C.J. Zomer-Bruntink, mevrouw I.T.F. Klein Gunnewiek, de heer H.J. Tannemaat

Agenda:

- Heropening
Vaststellen aanwezigheid raadsleden
- Vaststelling agenda
- Mededelingen

Bespreekstukken

1. Eerste termijn programmabegroting 2021-2024

- Schorsing

Heropening

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Mag ik u allemaal vragen om uw camera's aan te gaan zetten? Ik kijk even, ben ik te horen voor iedereen? Kan iemand even een duim opsteken? Ja, dat zie ik, dat is mooi. Dan heet ik u allemaal van harte welkom bij deze tweede raadsvergadering, of een heropening zelfs, het tweede deel van deze raadsvergadering. Inmiddels is het 5 november geworden. 80 jaar geleden werd president Roosevelt geïnstalleerd in Amerika, dat gaat denk ik dit jaar nog iets langer duren. Maar wij gaan verder met het tweede deel van de begroting. Wij hebben een ... Wij hebben eigenlijk geen bericht van verhindering, ik heb alleen een mededeling van

facilitaire aard, de heer Johannis zal alleen aanwezig zijn bij de besluitvorming. Er zijn verder geen mededelingen. We beginnen vanavond met de besluitvorming over de akkoordstukken, de stukken waar de raad al over heeft besloten dat men daar niets over wil zeggen, daarna gaan we de woonvisie 2020-2025 behandelen en vervolgens sluiten we de avond af met de tweede termijn over de begroting. Als eerste weer een tweede termijn van de fractievoorzitters en daarna de reactie van het college. Aan het eind zullen we daarover ook besluiten.

Spreekrecht burgers

De voorzitter: Er hebben zich geen sprekers meer aangemeld voor het spreekrecht dus ik zou graag, met uw goedvinden, weer de presentie vaststellen. Dat doen we weer door even alle namen op te noemen en dan vraag ik u weer te zeggen of u present bent. Ik zie de heer Van Beek al naar zijn camera gaan, die is inderdaad altijd als eerste.

De heer Van Beek: Ja, present.

De voorzitter: En die is present, zie ik. Prima, dank u wel. Gaan we door naar mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Elsinghorst.

Mevrouw Elsinghorst-van Dinteren: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Van Harten.

Mevrouw Van Harten: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Johannis.

De heer Johannis: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Jonker.

De heer Jonker: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Van der Linden.

Mevrouw Van der Linden-Plass: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Van der Meulen.

Mevrouw Van der Meulen: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Oonk.

Mevrouw Oonk-Toebes: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Ten Pas.

De heer Ten Pas: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Puntman.

De heer Puntman: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Te Selle.

De heer Te Selle: Present.

De voorzitter: Mevrouw Van de Vinne.

Mevrouw Van de Vinne: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Voogt.

De heer Voogt: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Vuijk.

De heer Vuijk: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Aanwezig.

De voorzitter: Dan constateer ik dat iedereen aanwezig is.

A. Akkoordstukken

A.2 Regionaal risicoprofiel en Beleidsplan Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland 2021-2024

A.3 Vaststelling bestemmingsplan 'Grote Veldweg 4-6-8'

A.4 Deelname in coöperatie De Marke

A.5 Intrekken referendumverordening

A.6 Benoeming lid werkgroep rekenkamercommissie

A.7 Bestuursvoordracht nieuwe leden Raad van Toezicht SOPOW

De voorzitter: Dan gaan wij door naar het volgende agendapunt, dat zijn de akkoordstukken. Daarop staat het regionaal risicoprofiel en beleidsplan veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland, de vaststelling van het bestemmingsplan Grote Veldweg 4-6-8, deelname in coöperatie De Marke, het intrekken van de referendumverordening, de benoeming van lid werkgroep rekenkamercommissie en de bestuursvoordracht nieuwe leden Raad van Toezicht SOPOW. U hebt dit allemaal bestempeld als akkoordstuk. Ik kijk even of er stemming gevraagd is over een van deze stukken. Dat is niet aan de orde, zie ik. Dan stellen we die stukken bij deze vast.

B. Bespreekstukken

B.8 Woonvisie Winterswijk 2020-2025 Passend en duurzaam wonen in Winterswijk

De voorzitter: En gaan we door naar het volgende agendapunt, de woonvisie Winterswijk 2020-2025. Daarvoor hebben zich sprekers van alle fracties gemeld dus dat gaan we in de eerste termijn doen. Ik herinner u er allemaal nog maar even aan, u hebt vast zin in een avond vol vergaderen, maar dat we daarna ook nog de tweede termijn van de begroting hebben. Als eerste beginnen we met de fractie van ...

Mevrouw Prinsen: Voorzitter?

De voorzitter: Oh, excuus.

Mevrouw Prinsen: Wij wilden nog een stemverklaring doen bij een van de akkoordstukken.

De voorzitter: Oh, dat is dan even hier langs mij heen gegaan maar dan sta ik u nu toe om die stemverklaring te doen en dan nemen we dat mee in het verslag.

Mevrouw Prinsen: Dat gaat om het akkoordstuk voor de Grote Veldweg. Het moge duidelijk zijn dat het CDA ook in het voortraject hier geen voorstander van was, is en blijft maar die discussie hebben we reeds eerder gevoerd en we zien dit bestemmingsplan daarom als uitvoering van de conclusie van die discussie en om die reden stemmen wij nu wel in met het voorstel voor het vaststellen van dit bestemmingsplan.

De voorzitter: Dank u wel en nogmaals excuus, ik had het niet meegekregen. Die stemverklaring noteren we en dan beginnen we met de woonvisie Winterswijk 2020-2025. Als eerste is het woord aan de fractie van het CDA, de heer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja, dank u wel, voorzitter. De woonvisie is een zeer uitgebreide visie geworden, ons inziens is het zelfs meer dan een visie. Het is een visie, het is een deel strategie en het is ook een deel uitvoering en dat allemaal in één document. Onze dank gaat uit ook naar de ambtelijke organisatie, ook voor al het werk dat er in gestoken is. Prettig en veilig wonen dat is voor iedereen een basisbehoefte en de huizen die beschikbaar zijn die moeten aansluiten bij de woonwensen van onze inwoners en ze moeten ook geschikt zijn voor de verschillende levensfasen. Ook de kwaliteit van de buurten is erg belangrijk. Mensen moeten in een veilige, goed bereikbare en aantrekkelijke omgeving kunnen wonen. Het CDA vindt dat we de woningbouw, en het gaat dus over huurwoningen en koopwoningen, moeten afstemmen op de wensen die er bij de inwoners zijn. Wij lezen dat er een woonwensenonderzoek is gedaan en dat is mooi, en onze vraag is, in hoeverre er bij die wensen ook is gekeken naar de financiële mogelijkheden. We lezen immers dat de jongeren vooral kiezen voor een woning in de kern en dat de woningen in het buitengebied vooral worden gekocht door wat oudere mensen. Wij vragen ons dus ook wel af of de jongeren ook per se in de kern willen wonen of dat de financiën het wonen in het buitengebied niet toestaan. Dat sluit eigenlijk ook wel een beetje aan bij figuur 7 in de visie, daar staat weergegeven dat bij de bewoners in het buitengebied er minder sprake is van lagere inkomens is, dit is trouwens groen gekleurd in de tabel, en waar er in die tabel sprake is van inwoners met lagere inkomens is de figuur rood. Wij vinden het op zich nog wel een dingetje want onbewust refereert dit stoplicht toch wel aan stoplichtoverzichten waarbij groen staat voor goed en rood voor niet goed. Deze tabel geeft dus onbewust toch het gevoel dat inwoners met lagere inkomens een probleem zijn. Laten we er alstublieft op letten dat we inwoners met lage inkomens niet als een probleem gaan zien. Het CDA wil in zijn algemeenheid verschillende groepen mensen met elkaar verbinden. In de ideale wijk wonen jongere mensen naast oudere mensen en staan koop- en huurwoningen naast elkaar. Op deze manier kunnen mensen elkaar helpen en dat is volgens ons echt de kracht van naoberschap. Onze woningen in Winterswijk die moeten duurzamer worden en het CDA vindt dat er goede plannen in de woonvisie staan. Met name de collectieve wijkgerichte duurzaamheidsaanpak biedt, naar onze mening, kansen. Er staat ook geschreven, vanaf 2020 wordt er uitvoering gegeven aan deze aanpak. Wij vragen ons wel af, in welk tempo? Wij hebben eigenlijk wel behoefte aan een tijdschema. Kan het college een tijdschema schetsen waarin dit opgepakt gaat worden? Bij de nieuwbouwlocaties wordt er vooral gekeken naar de vrijgekomen plekken in het dorp. Dat klinkt op zich logisch maar het CDA wil eigenlijk het huidige groen in de bebouwde kom behouden en waar mogelijk uitbreiden. Als je bij transit Oost komt zie je daar een hele mooie maquette en als ik die maquette bekijk dan valt het op hoe enorm vol het dorp gebouwd is sinds die tijd. Maar goed, aan de andere kant, als je meer groen in het dorp wil betekent het ook dat je de kom op den duur moet uitbreiden. Daar moeten we, denk ik, ook wel naar kijken bij de keuze van onze bedrijventerreinen. Daar gaat het nu natuurlijk niet over maar als je de bedrijventerreinen echt tegen de kom aanplakt dan wordt je ook wel beperkt in de keuze van de toekomstige woningbouwlocaties. Of je zou bedrijventerreinen moeten herontwikkelen tot woningbouwlocaties. Als we Winterswijk naar één kant kunnen uitbreiden dan houden we de spreekwoordelijke kerk niet in het midden, dat zou toch jammer zijn.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, dank u, voorzitter. Ja, ik heb een vraag aan de heer Elferdink van het CDA, zegt u daarmee eigenlijk dat u als CDA het niet uitsluit dat we op termijn uitleglocaties gaan krijgen voor woningbouw in Winterswijk?

De voorzitter: De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja, volgens mij is dat redelijk expliciet dat je inderdaad op een gegeven moment meer ruimte nodig hebt, als die groei, als dat inderdaad gaat lukken.

De heer Te Gronde: Oké, dank u wel.

De voorzitter: De heer Elferdink gaat door.

De heer Elferdink: Het CDA Winterswijk vindt dat er werk gemaakt moet worden van het opknappen van de oude wijken. Wij roepen het college ook op om hierin de leiding te nemen en samen met de bewoners en De Woonplaats plannen te maken en uit te voeren waarbij de huizen duurzamer worden, jong en oud meer door elkaar komen te wonen en er meer groen in de wijk komt. We zien dat aan de ene kant de woningen zo gebouwd worden dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen maar aan de andere kant willen senioren ook vaak niet meer in een groot huis wonen. Het CDA wil dan ook dat ook de Winterswijkse senioren prettig kunnen wonen. Daarom moeten er goede seniorenwoningen beschikbaar zijn, dat is wel lastig, dat Siri er zich mee bemoeit. Daarom moeten goede seniorenwoningen beschikbaar komen en natuurlijk moeten die ook aan alle kwaliteitseisen voldoen. Een deel van de locaties voor de seniorenwoningen liggen bij voorkeur aan de rand van het centrum zodat winkels en andere voorzieningen makkelijk bereikbaar zijn. Daarnaast zijn we blij dat de regels voor boerderijsplitsing zijn aangepast zodat wonen in het buitengebied financieel haalbaar wordt voor een grote groep mensen. Want de natuur als medicijn dat gun je toch iedereen? Op dit moment zien we op een aantal plekken in het dorp dat het schuurt met kamerbewoning. Het college heeft daarom al maatregelen genomen om niet meer kamerwoning toe te staan op kwetsbare plekken. Hier zien we dus dat alles aan de markt overlaten duidelijk zijn grenzen kent. Wij vinden dat het liberalisme in de woningmarkt te veel voet aan de grond heeft gekregen. De vrije markt is doorgeschooten. Het CDA vindt dat het gezamenlijk belang zwaar moet wegen. Het lijkt erop dat een huisvestingsverordening niet is toegestaan in Winterswijk en dit betekent ook dat De Woonplaats geen voorwaarden mag stellen met betrekking tot sociaal of economische gebondenheid. Dat betekent dus ook dat het kan zijn dat een jongere uit Winterswijk die een huis wil huren mensen die van buiten Winterswijk komen en die niet sociaal of economisch gebonden zijn, toch ziet voor gaan. Wij vinden dat jammer en dat is niet optimaal voor de sociale cohesie. Het ontbreken van een huisvestingsverordening betekent ook dat er geen zelfbewoningsplicht ingesteld kan worden. In die visie staat letterlijk dat de goedkope huizen in Winterswijk aantrekkelijk zijn voor investeerders.

De voorzitter: Mijnheer Elferdink, er is weer een interruptie van de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, mijn vraag is dus eigenlijk of de heer Elferdink en het CDA dus zegt van, nou, we gooien liever Winterswijk op slot voor buitenstaanders in plaats van dat we zorgen dat we de juiste woningen bijbouwen en dat we daardoor kunnen groeien, zeg maar. Dus u zegt eigenlijk van, als u van buiten komt dan komt u er niet in. Een soort van muur eromheen, zeg maar.

De voorzitter: Mijnheer Elferdink.

De heer Elferdink: Nee, dat zeg ik niet. Dan hebt u niet goed geluisterd, als u dat gehoord hebt. Dat spijt me. Nee, maar wij vinden wel dat voor inwoners van Winterswijk, zoals jongeren die sociaal of economisch gebonden zijn, die zou je op een of andere manier voorrang willen geven op de woningmarkt. Als er daarna ruimte over is, is iedereen van harte welkom.

De heer Te Gronde: Maar voorzitter, dat is dan toch eigenlijk de verkeerde volgorde? Dan zouden we toch gewoon eerst de juiste woningen moeten bijbouwen en vervolgens ook mensen van buiten die hier graag willen wonen. Ik bedoel, we zijn toch geen land dat we dorpen gaan afperken voor mensen die van buiten komen? Zo van, je bent niet van hier, dan mag je er niet in. Dat kan natuurlijk niet.

De voorzitter: De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Voorzitter, ik had het over De Woonplaats en wij bouwen geen huizen van De Woonplaats, Die Woonplaats bouwt huizen. Op het moment dat het gaat om huurwoningen, ja, dan kunnen we heel mooie huurwoningen hebben maar als iedereen dat mooie huurwoningen vindt en de Winterswijkse jongeren komen nog niet in aanmerking. Laatst hoorde ik ook een verhaal van een vrouw die met haar kind bij haar ouders in huis woonde omdat ze niet in aanmerking kwam ... Nog steeds geen huurwoning had. Dat vinden wij jammer. Wij zouden toch wel graag willen dat ... Het kan niet maar een huisvestingsverordening zou wat ons betreft geen gek idee zijn. Maar omdat het niet kan is het ook geen optie op dit moment.

De voorzitter: Mijnheer Te Gronde, afsluitend.

De heer Te Gronde: Ja, dit is natuurlijk wel een aparte redenatie als je zegt van, nu zijn er mensen die inderdaad misschien op een plek wonen waar ze liever niet zouden willen wonen, een moeder met een kind op een plek waarvan je zegt, die zou een eigen woonruimte moeten hebben. Dat ben ik helemaal met u eens, dat moet ook. Maar dan moeten we toch gewoon als de donder zorgen dat er woningen bijkomen? Dat is toch een veel betere oplossing dan zeggen tegen mensen van buiten, u mag er niet in?

De voorzitter: Mijnheer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja, u hoort mij ook niet zeggen dat mensen er niet in mogen. Aan de andere kant, wij bouwen de woningen, De Woonplaats bouwt de woningen en daar zou je toch op een of andere manier zou je eigenlijk je eigen inwoners een voorkeur ... Voorrang willen geven. Maar dat mag niet. Maar wij vinden wel dat we daar echt, wat dat betreft ook de vinger aan de pols moeten houden. Dat betekent ook, omdat je geen huisvestingsverordening hebt, heb je geen zelfbewoningsplicht. Ik zei het al, Winterswijk is aantrekkelijk voor investeerders en je jaagt de huizen, de goedkoopste huizen die jaag je op in prijs. Dus heeft een starter ...

De voorzitter: Als ik u mag onderbreken, want volgens mij zijn er nu een aantal keren, is hetzelfde gewisseld. Er is ook nog een interruptie voor u van mevrouw Ten Dolle, tenzij u nog bezig was met uw antwoord.

De heer Elferdink: Nee, nee.

De voorzitter: Nee. Dan geef ik eerst het woord aan mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil toch even terugkomen op het punt waar u aangaf, we moeten een soort voorrangsregeling hebben voor de jongeren. Ik ben het volledig met het CDA eens dat we moeten kijken wat we kunnen doen voor die doelgroep om te zorgen dat zij een goede kans maken op die woningmarkt in Winterswijk en ook bij sociale woningen, daar ben ik het volledig mee eens. Alleen, ik ben wel benieuwd hoe het CDA dat dan uitgevoerd zou willen zien want op het moment, als we ervoor kiezen dat we die een bepaalde voorrangspositie geven, doen we dat dan alleen voor Winterswijkse jongeren of doen we dat voor anderen? Hoe verhoudt zich dat dan,

volgens het CDA, ten opzichte van het gelijkheidsbeginsel waar we ons als overheid aan moeten houden maar met name ook een sociale woningbouwcorporatie. Het gaat eigenlijk volledig in tegen wat er in de grondwet staat. Dus ik ben eigenlijk wel even benieuwd hoe het CDA dat dan uitgevoerd zou willen zien.

De voorzitter: Mijnheer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja, voorzitter, mevrouw Ten Dolle schetst hier een niet bestaand probleem want op dit moment mogen wij in Winterswijk geen huisvestingsverordening instellen. Dus dit probleem bestaat niet. Wij mogen daar nu helemaal geen regels aan stellen. Het CDA noemt alleen, wij zien het gebeuren en wij vinden het toch wel een aandachtspunt dat we er met elkaar aandacht voor moeten hebben en toch op de een of andere manier kijken dat we echt gewoon goed oog hebben voor de sociale cohesie en dat ook jongeren een huurwoning in Winterswijk kunnen huren.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle dan afsluitend.

Mevrouw Ten Dolle: Ik zou dan het CDA willen meegeven dat er straks volgens mij nog een mooi amendement wordt ingediend door zowel GroenLinks als D66 wat betrekking heeft op de doelgroep jongeren. Dus misschien dat het CDA mooi kan aanhaken.

De voorzitter: De heer Elferdink. Dat gaan we dan straks zien wat het CDA doet. De heer Elferdink gaat door met zijn betoog.

De heer Elferdink: Ja, ik zei dus al dat de starter in Winterswijk die heeft, als die niet oppast, heeft die straks concurrentie van de huisjesmelker. Wij vragen dus het college om hier echt de vinger aan de pols te houden en de gure wind van de vrije markt geen vrij spel te geven. Er worden in de visie diverse soorten flexwonen benoemd en een van de soorten die benoemd is, is voor mensen die met spoed een woning nodig hebben. De Woonplaats zou daar altijd woningen voor achter de hand moeten hebben waar mensen vervolgens maximaal twee jaar in mogen wonen. Het CDA vindt dat geen goede oplossing. Als het bijvoorbeeld een gezin met kinderen betreft, moet dat gezin dus binnen twee jaar twee keer verhuizen. Dat vinden wij niet goed, want dat betekent dat, voor de kinderen in dat gezin, dat ze twee keer nieuwe vriendjes in de buurt moeten maken en als ze pech hebben moeten ze binnen twee jaar twee keer naar een andere school. Volgens ons kan dit beter en wij roepen het college dan ook op om geen maximum woontermijn aan een woning te verbinden. Goed, ik besef ook dat dit wel weer een heel gedetailleerd punt is en zo schiet je bij de bespreking van de woonvisie ongewild in de details. Het CDA is het op grote lijnen wel eens met de visie in de woonvisie, er staat echter ook een aanzienlijk deel strategie in en zelfs een deel uitvoering. Die laatste twee onderdelen zijn zeker niet volledig en dat zien we ook wel aan de moties die ingediend zijn, maar daar mag ik nog niets over zeggen. Dus onze oproep aan het college is, maak zo spoedig mogelijk een uitvoeringsagenda met tijdsplanning zodat we als raad kunnen sturen en controleren. Het CDA wil dat wij als inwoners van Winterswijk ...

De voorzitter: Mijnheer Elferdink, mag ik u eraan herinneren dat u inmiddels tien minuten aan het spreken bent, dat is bijna langer dan de eerste termijn die uw fractievoorzitter heeft bij de begroting. Er zijn na u nog allemaal fracties dus kunt u kijken of u misschien langzaam tot een afsluiting kunt komen?

De heer Elferdink: Ik ga het zelfs snel doen, voorzitter. Het CDA wil dat wij als inwoners van Winterswijk prettig, aantrekkelijk en veilig kunnen wonen. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, dat is mooi opgevolgd, mijnheer Elferdink. Gaan wij door naar de volgende spreker, namens de fractie van WB, mevrouw Van Harten.

Mevrouw Van Harten: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb, denk ik, niet zoveel tijd nodig als de heer Elferdink. We hebben in de commissievergadering al het nodige gezegd over de woonvisie, om te beginnen dat wij er blij mee zijn maar we hebben ook juist aandacht gevraagd voor tijdelijke huisvesting, dus daar wijken wij toch bepaald af van het CDA, al was het alleen maar omdat wij het belangrijk vinden dat mensen van buiten de regio hier kunnen komen wonen en werken en dat er tijdelijke huisvesting beschikbaar is zodat ze zich eerst kunnen oriënteren op de woningmarkt al voor zij zich hier gaan vestigen. Dus wij zijn juist erg blij met die optie van tijdelijke woningen, sterker nog, wij hebben ook gepleit voor tijdelijke woningen in de vorm van off grid woningen zoals bijvoorbeeld containerwoningen omdat je ook flexibel kan plaatsen en weer weg kan halen als je ze niet meer nodig hebt. Dat was de inbreng van WB, voorzitter. Ik kom graag nog wel even straks bij het behandelen van de motie terug op een aantal zaken, als u dat goed vindt.

De voorzitter: De heer Elferdink heeft eerst een interruptie voor u.

De heer Elferdink: Ja, dank u wel, voorzitter. Nu krijg ik de indruk dat mevrouw Van Harten begrepen heeft dat het CDA tegen tijdelijke woningen is. Dat kan helemaal niet. Dus wij zijn zeker niet tegen tijdelijke bewoning maar in het geval van nood zouden wij een maximum termijn niet willen hanteren voor gezinnen met ... In ieder geval voor gezinnen met kinderen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Harten.

Mevrouw Van Harten: Nou, ik heb niet de behoefte om daarop te reageren, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we daarmee door naar de eerste termijn van de VVD fractie, de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, ik kan het in die zin ook kort houden want de VVD had al aangegeven bij de commissievergadering dat wij kunnen instemmen met deze nota. Wij denken dat nog passend en duurzaam wonen in Winterswijk, dat de woningmarkt in balans komt en blijft en dat is denk ik goed. We kwamen er alleen nog wel achter van ondanks het feit dat eigenlijk de groei-ambitie van Winterswijk wel benoemd staat maar dat daar nog niet specifiek aandacht voor is in de nota. Daarom hebben wij gemeend om daar een motie voor op te stellen die we samen met Winterswijk's Belang, PvdA, D66 en GroenLinks willen indienen. Die motie gaat er eigenlijk om, als je zegt van we willen groeien naar die 31.000 inwoners dan moet je natuurlijk ook wel in beeld hebben van en hoe ga je dat dan aanpakken. Hoe ga je dat als gemeente faciliteren? Want het is natuurlijk niet de gemeente die de woningen bouwt, we hebben als Winterswijk van oudsher geen heel actief grondbeleid dus wij hebben geen grote lappen veld aan de rand van het dorp in het bezit waar we huizen op kunnen bouwen, dat zijn toch de ontwikkelaars die dat zouden moeten doen. Ik vind het wel goed om te horen, in ieder geval, dat het CDA het nu toch met ons eens is dat groei goed is en dat er ook gekeken, misschien, wel moet worden naar uitleglocaties aan de rand van het dorp. Dat is toch zeker een stap ten opzichte van twee jaar terug toen we als VVD nog aardig werden weggezet als onrealistisch. Dus dat is een mooie beweging want kijk, de krapte die op dit moment aanwezig is die heeft er natuurlijk altijd wel ingezeten maar het was duidelijk gewoon een dip in die woningmarkt.

We zitten nu weer, als je kijkt op Funda, er zit echt een tekort aan. We kunnen de mensen niet huisvesten, mensen wonen bij mensen in, wat we eigenlijk ook liever niet zien. Dus er zijn alle redenen om te zorgen dat die woningmarkt vlot getrokken moet gaan worden. Ik denk dat deze nota daar genoeg handvatten voor heeft alleen, als je die groei-ambitie ook nog wil waarmaken dan zou je dus een stapje extra moeten zetten. Vandaar dat we zeggen van, college, ga nou eens kijken hoe snel alles eigenlijk wat in de pijplijn zit, qua woningbouw en plannen, groen en niet groen door elkaar, hoe snel kun je nou het aantal woningen realiseren in Winterswijk om die 31.000 inwoners te realiseren? Want op het moment dat je de juiste woningen toevoegt, dan krijg je weer beweging in die markt. Dat betekent dus dat mensen, bijvoorbeeld senioren, daar komen we zo meteen misschien ook nog wel op terug, die nu in een huis zitten maar eigenlijk zeggen van goh, ik zou wel naar een seniorenwoning willen, maar die denken, ja, die zijn er niet, die woningen, dus die gaan niet weg. Dus dat betekent automatisch dat de doorstarters op die markt ook geen huis kunnen vinden en dat daardoor de starters op de huizenmarkt ook geen huis kunnen vinden. Zo blijf je elkaar dus eigenlijk in de tang houden. Dus onze oproep aan het college eigenlijk is, en ik ben ook erg benieuwd hoe het college daarin zit, van ga nou eens in beeld brengen hoe snel we een woningvoorraad in Winterswijk neer kunnen laten zetten, dat zeg ik erbij, dat doen dan anderen, dat we die 31.000 inwoners kunnen realiseren en ook aan de doorstroming kunnen werken. Nou, natuurlijk, het rijk heeft een gigantische ambitie om het aantal woningen in Nederland te laten groeien. De focus ligt daar ontzettend bij op de Randstad en in Gelderland specifiek natuurlijk op Arnhem Nijmegen, terwijl wij juist zeggen van, nee, ook de Achterhoek heeft recht op extra woningen en extra mensen. Het moet niet allemaal voor de Randstad zijn of voor Arnhem Nijmegen. Ook wij kunnen jonge mensen gebruiken en ook wij kunnen mensen gebruiken in de arbeidskrachtige leeftijd, zeg maar. Onze arbeidsmarkt heeft dat nodig dus dat is gewoon goed. Dus, college, ga naar de provincie, ga naar het rijk en maak kenbaar dat wij een deel van die opgave van die ambitie die er ligt me ook willen waarmaken. Volgens mij liggen daar ook kansen om te kijken of de middelen die wij misschien nodig hebben, om die plannen vlot te trekken, om te kijken of rijk en provincie daar willen bijdragen. Dat is een kant van het verhaal. De andere kant is natuurlijk, wij kennen Winterswijk allemaal als een fantastische gemeente om te wonen maar nog veel meer mensen moeten dat weten. Ons verzoek is eigenlijk, zou 100% Winterswijk ons daarbij kunnen helpen om Winterswijk als woongemeente in de markt te zetten zodat we weer meer jongeren bijvoorbeeld naar Winterswijk kunnen halen op een goede manier, dat we de juiste mensen, die ook de arbeidsmarkt vraagt, hier naartoe kunnen halen en daarmee ook onze groei-ambitie kunnen waarmaken. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Te Gronde. Gaan we door naar de fractie van GroenLinks, de heer Voogt.

De heer Voogt: Dank u wel, voorzitter. Wij willen een compliment maken aan de wethouder ...

De voorzitter: Excuus, voordat we beginnen is er nog een interruptie van de heer Elferdink, krijg ik door.

De heer Elferdink: Ja, voorzitter, de heer Te Gronde rondde abrupt af dus het gaat over de heer De Gronde. De heer De Gronde, uw laatste punt dat u 100% Winterswijk wil inschakelen om jongeren te werven om naar de Achterhoek te komen. Bent u bekend met het initiatief dat regio Achterhoek heeft genomen om in Amsterdam borrels te organiseren om mensen warm te maken om naar het oosten te komen?

De heer Te Gronde: Ja, dat ken ik en dat is ook heel erg goed. Alleen, ik zei, jongeren maar het gaat natuurlijk breder, het gaat niet alleen om de jongeren. Kijk, we weten gewoon, de categorie 65+, de

mensen die in de Randstad klaar zijn en denken van, ik wil lekker in het groen gaan wonen, die vinden ons wel, daar hoeven we niet zo heel veel marketing voor te doen. Het gaat inderdaad in de categorie van, denk ik, net afgestudeerd tot aan de mensen die met pensioen gaan, die dus nog gewoon midden in het arbeidsproces zitten, dat we die warm moeten maken om naar Winterswijk te komen. Dat is de categorie, denk ik, waar we op zoek naar zijn. Jongeren is één, ik denk, de midden categorie, die moeten we ook weten te trekken. De woningmarkt in het westen van het land is natuurlijk helemaal een drama, mensen zijn nu ook gewend om thuis te werken, het buitengebied heeft allemaal fantastisch glasvezel inmiddels waardoor dat ook allemaal wat makkelijker kan. In het buitengebied, bijvoorbeeld, in de kern is dat ook. Dus ik denk van, er is genoeg kans om mensen hier naartoe te halen, zeker nu die mensen in de gaten hebben we dat je prima vanuit huis ook kunt werken.

De heer Elferdink: Ja, voorzitter, het was een korte vraag van mij, trouwens. Het antwoord was heel lang. Maar mag ik nog een korte aanvullende vraag? Zou het niet goed zijn om dat initiatief van de regio, om dat eerst te evalueren voordat we zelf weer een initiatief opstarten?

De heer Te Gronde: Je kunt evalueren wat je wilt maar dat duurt wel lang en dit is voor een heel specifieke categorie. Ik zou heel graag zien dat we nu als Winterswijk zelf daarin de lead nemen en zelf die groei ambitie gaan waarmaken. Dat moeten we ook samen wel doen met de Achterhoek, dat is prima. We doen het niet alleen voor Winterswijk, Doetinchem heeft bijvoorbeeld ook een groei-ambitie. Ik zou zeggen, Doetinchem, doe dat ook vooral en van mij mag het ook 100.000 inwoners zijn, dat is goed voor de Achterhoek. Maar ook Winterswijk moet groeien en dat zullen we toch vooral ook zelf moeten verkopen.

De voorzitter: Volgens mij is dat genoeg. Ik kijk even naar de heer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja, nee, prima.

De voorzitter: U hebt geen vragen meer. Dan gaan we nu wel naar de fractie van GroenLinks, de heer Voogt.

De heer Voogt: Dank u wel, voorzitter. Ik herhaal mijn compliment voor de wethouder en haar team voor deze woonvisie. Een goed leesbaar en helder stuk waarin we laten zien wat we voor Winterswijk willen bereiken. Mooi integraal opgepakt en in samenhang met de andere visies, beleidsterreinen en doelen zoals duurzaamheid. Ook goed om te zien dat de wethouder tegemoet is gekomen aan allerlei vragen en wensen vanuit de raad. We willen wel een kanttekening plaatsen, de woonvisie suggereert dat er sprake is van een woningmarkt waarbij de vraag het aanbod bepaalt. Maar de woningvoorraad wordt gecreëerd op basis van planologische inzichten, beschikbare ruimte, grondkosten, bevolkingssamenstelling en investeringen uit maatschappelijke middelen. Leidend daarbij is dat wonen een maatschappelijk recht is dat zelfs is vastgelegd in onze grondwet. Waar de markt niet in voorziet zal de overheid moeten bijspringen en corrigeren. Iedere inwoner heeft immers recht op betaalbare duurzame huisvesting. Woningen zijn om in te wonen, niet om mee te speculeren. Dat gezegd hebbende willen we ons beperken tot enkele mogelijke aanvullingen op de woonvisie. Dan loop ik de moties en amendementen langs die door ons mede zijn ingediend.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, dank u, voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Voogt, u weet natuurlijk, de VVD is van de marktwerking en ik hoor u wat zeggen over, als de markt faalt dan moet de overheid

ingrijpen. Bent u dan ook van mening dat wij als Winterswijk actieve grondpolitiek moeten gaan voeren om te zorgen dat er voldoende ruimte is om woningen te bouwen?

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Daar heb ik het niet over gehad, daar hebben we ook al eerder eens een discussie over gevoerd. Ik denk dat we ook grondpolitiek voeren op het moment als we bedrijfsterreinen gaan aanwijzen. Met anderen woorden, je ontkomt er op een gegeven moment niet aan om grondpolitiek te plegen of te bedrijven door aankoop of doorverkoop of anderszins bestemmingen vast te leggen. Dus dat lijkt me eigenlijk een gegeven. Kan ik hiermee verder, voorzitter?

De voorzitter: Volgens mij wel. Ja, ik zie mijnheer Te Gronde ja knikken. Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Oké. Ik ga even de amendementen langs en de moties waar wij iets over kunnen zeggen. De starterslening is recent in vernieuwde vorm door de provincie weer naar voren geschoven als instrument. Het lijkt ons dan niet goed om als gemeente dit instrument af te schaffen. Het doel van het instrument is wat ons betreft niet zozeer doorstroming als wel bereikbaarheid en betaalbaarheid van een eerste koopwoning. We dienen daarvoor samen met D66 ...

De voorzitter: Ik herinner u eraan mijnheer Voogt, dat die motie nog niet is ingediend, he?

De heer Voogt: Maar wij dienen dat in, samen met D66 en VVD. Of moeten we daar een andere procedure voor volgen?

De voorzitter: D66 is de indiener dus dan pas kunt u erover praten.

De heer Voogt: Nou, dat is dan een keuze. Dan gaat het straks wat langer duren.

De voorzitter: Nou, dat is geen keuze, mijnheer Voogt, dat is gewoon wat we met elkaar hebben afgesproken. Kunt u verder gaan?

De heer Voogt: Heeft het dan überhaupt geen zin om aan te geven welke moties wij indienen?

De voorzitter: Als die moties zijn ingediend kunt u daarna aangeven dat u ze steunt.

De heer Voogt: Nee, maar ik heb het over de moties die wij indienen of mee indienen.

De voorzitter: Ja, maar mee indienen, daar kunt u pas over spreken als ze onderdeel uitmaken van de beraadslagingen en dat is op het moment dat ze zijn ingediend.

De heer Voogt: Dan beperk ik mij tot de moties die we als GroenLinks zelf indienen.

De voorzitter: Heel goed.

De heer Voogt: Wat zegt u?

De voorzitter: Heel goed.

De heer Voogt: Oké. Dan komen we op amendement 6, circulair en duurzaam bouwen. Dat betreft gelijk een wijzigingsvoorstel. Het amendement vraagt, wij werken samen met, en dan wordt lokaal

wordt regionale, bouwondernemingen en toeleveranciers aan een maatregelenpakket om hergebruik van bouwmaterialen en circulair bouwen te stimuleren. Ik verwijs, als toelichting, naar een artikel in de Volkskrant van vandaag waar gesproken wordt over nieuwe uitvindingen zoals grasbeton. Dat zou een aanmerkelijke CO2 uitstoot ...

De voorzitter: Een interruptie van de heer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik vind het op zich een sympathieke motie van GroenLinks en ik denk ook echt dat we daar echt wel stappen in kunnen zetten. Alleen de motie beperkt zich tot de regionale bouwers en leveranciers. Nu weten we ook dat de thematafel circulaire economie, die zijn ook bezig met een tweedehands bouwplaats. Ja, is het niet een idee om daar wat over op te nemen in die motie, om de thematafel circulaire economie daarin te betrekken? Dat je gewoon achter ook breed dit oppakt.

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Ik kan mij voorstellen dat CDA een aanvulling voorstelt van dan kunnen we dan nader over overleggen. In ieder geval sluiten wij dat soort zaken zeker niet uit en juichen wij het van harte toe. Daar geen misverstand over.

De heer Elferdink: Oké, dank u wel.

De voorzitter: Even een interruptie van de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, dank u wel. Ik wil graag een verhelderende vraag stellen over waar ik dan aan moet denken, zeg maar. Want ik heb het artikel ook van dat grasbeton gelezen, een heel interessant artikel, overigens. Ik denk, dat zijn de manieren hoe je in de toekomst naar bouwen moet gaan kijken. Volgens mij zijn daar landelijk ook afspraken met de sector over gemaakt. Dus hoe ziet u dat nu dan specifiek lokaal? Want lokaal, of de regionale bedrijven, zegt u dan, zijn natuurlijk maar een deel van de sector die hier actief is. Omdat het toch al een landelijk gebeuren is, eigenlijk, denk ik van ja, is dit eigenlijk al niet geregeld en kun je dit ook bijvoorbeeld, als je als gemeente dingen aanbesteedt dat niet gewoon afdwingen? Maar een particulier die kiest natuurlijk uiteindelijk deels voor de portemonnee en deels wat hij kan dragen qua duurzaamheid. Het is mooi als de sector daarover meedenkt maar wat is dan de rol, eigenlijk, van de gemeente met die bedrijven onderling daarin?

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Feitelijk geeft u zelf al het antwoord. Als het gaat om aanbesteden kan je als gemeente natuurlijk beïnvloeden. Zo kan je op een gegeven moment ook, net als dat je bedrijven probeert over te halen om zonnepanelen op hun daken te leggen, kan je ook bedrijven proberen over te halen om meer duurzaam bouw materiaal te gebruiken. Dat lijkt me op zich prima als je als gemeente dat soort initiatieven neemt.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik had ook een vraag aan de heer Voogt. Dat circulair bouwen, op dit moment, zijn er ook in de Achterhoek, ook in Winterswijk aannemers druk mee bezig. Ik weet dat er een groep bedrijven echt bezig is om die marktplaats op te richten voor die gebruikte materialen. Bepaalde bedrijven uit de regio die zijn ook verder in den landen bezig met

complete flatgebouwen te hergebruiken, bij wijze van spreken, dus daar gebeurt een hele hoop. Bij mijn weten sluit uw wethouder al regelmatig aan bij dat overleg. Dus mijn eerste vraag is, is dat nodig dat de gemeente zich er nog verder mee gaat bemoeien? En met dat circulair bouwen, dan treedt er wel een probleem op, of een uitdaging moeten we het maar noemen want het is best een leuke uitdaging, dat hele circulair bouwen. Ik probeer het zelf ook zoveel mogelijk te doen. Vergunning technisch, hergebruik van materialen, dat vergt wel eens ad hoc aanpassingen aan bouwplannen. Dat bepaalde materialen niet beschikbaar zijn en andere wel, ik heb laatst een verhaal zitten lezen over een groot hoofdkantoor van een grote bouwmaatschappij die op die manier aan het bouwen zijn en die liepen daar toch wel tegen die uitdaging aan dat ze toch steeds weer last minute met de gemeente in overleg moesten om een buitenaanzicht aan te passen omdat een bepaald type kozijnen toch wisselde omdat er een ander soort van de sloop beschikbaar kwam, noem maar op. Dus ook daar zit natuurlijk wel een heel traject aan. We kunnen niet zomaar simpelweg gaan bouwen ...

De voorzitter: Kunt u uw vraag stellen mijnheer Van Beek, want we zijn bezig met de interruptie. Wat is de vraag?

De heer Van Beek: Ik wil vragen hoe mijnheer Voogt daar tegenaan kijkt en hoe hij dat denkt op te lossen.

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Een voorbeeld is al zeer illustratief. Het zegt dus dat de gemeente en ondernemingen die bouwen, dat goed moeten afstemmen en wellicht betekent dat dat in het overleg afspraken gemaakt worden over aanpassingen van bouwvergunningen, als dat nodig zou zijn, dat daar vlotte tussenstappen in gezet kunnen worden. Voor het overige ben ik heel benieuwd naar de wethouder om te horen in hoeverre ze dit dan als een helemaal overbodige motie gaat zien.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek nog, kort.

De heer Van Beek: Een korte verduidelijkende vraag nog. Denkt u niet dat juist ook op landelijk niveau daar het bouwbesluit voor aangepast moet worden? Want ik denk dat dat de grootste hobbel gaat worden in dit. Ik hoop wel dat het gaat gebeuren maar denkt u ook niet dat dat zo is?

De voorzitter: Denkt u ook niet dat dat zo is? Een antwoord of ja, of nee, mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Ja en nee. Daar laat ik het dan maar even bij. Dan ga ik verder naar het ...

De voorzitter: U hebt een interruptie van de heer Ten Pas.

De heer Ten Pas: Ja, dank, voorzitter. Een maatregelenpakket klinkt op zich niet gek maar gaan we daar dan als gemeente ook deels aan meebetalen? Waar haalt u het budget dan vandaan?

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Ik ga er niet vanuit dat dat direct een gigantisch budget zal vergen. Dat moet gewoon nog blijken wat voor maatregelenpakket daar uit komt. Aan de andere kant, dat zullen we straks bij de begroting het hebben over een investeringsprogramma van de gemeente. Als het om grote uitgaven gaat dan zal het daar, bij wijze van spreken, ook onderdeel van kunnen zijn. Maar dat gaat allemaal

veel te ver, we moeten eerst weten om welke maatregelen het gaat en of er bereidheid is om hier aandacht aan te besteden, vanuit de ondernemingen.

De voorzitter: Mijnheer Voogt gaat verder.

De heer Voogt: Oké. Dan kom ik op het ... Ja, nee, dat is een amendement wat samen met D66 gaat. Dan hebben we hier, even kijken, dat is ook ... Dan komen we op ongewenste kamerverhuur. Als ik constateer dat kwetsbare groepen in ongewenste situaties van kamerverhuur verkeren, lijkt het ons wenselijk om die situatie ook op te heffen en alternatieven te scheppen. Hiervoor spraken we al van de corrigerende rol die de overheid heeft op, tussen aanhalingstekens, de woningmarkt en dat is de reden waarom we deze motie indienen. Dan blijft over motie 9, samenwonen in één huis. Het aantal één persoons huishoudens bedraagt in Winterswijk 33% en zal verder stijgen. De beschikbaarheid van vaak grotere eens gezinswoningen die onderbezet zijn biedt mogelijkheden voor samenwonen. Dat mag best bevorderd worden, alleen al vanuit het oogpunt van duurzaamheid. Koelkast, wasmachine, CV wordt allemaal gedeeld. Je kunt ook de vraag stellen, waarom zou oma wel mogen inwonen in het buitengebied en niet in de kom? Vandaar onze oproep in motie M9 om woning delen te bezien als een van de mogelijke woonvorm en vergelijkbaar met initiatieven zoals bedoeld bij maatregel 26.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Te Gronde. Daarna de heer Ten Pas.

De heer Te Gronde: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, mijnheer Voogt, zou het misschien zo kunnen zijn dat mensen ... Nou ja, u zegt, waarom zou iemand in zijn eentje in een groot huis wonen en daar geen andere mensen bij in kunnen nemen. Maar is het dan niet zo dat eigenlijk die persoon misschien wel in een verkeerd huis zit omdat er ook niet het juiste aanbod is in Winterswijk om daar eigen woning voor te hebben?

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Er zijn voordelen denkbaar. Op het moment dat je met twee of drie mensen in zo'n huis gaat zitten kan je ook, bij wijze van spreken, nog terugvallen op elkaars hulp en steun. Op dat moment vertaalt het zich zelfs in minder aanspraak op bijvoorbeeld Wmo.

De heer Te Gronde: Dus u ziet het meer als een bijzon... Sorry, voorzitter.

De voorzitter: Nou, ja, de heer Te Gronde nog één vraag.

De heer Te Gronde: Ja, u ziet het dus meer als een bijzondere woonvorm dan in plaats van, van de nood een deugd maken.

De heer Voogt: Het ene sluit het ander niet uit.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we door naar de heer Te Pas en ik herinner u er allen nog aan dat wij nog ook een tweede termijn van de begroting hebben te doen met elkaar. Mijnheer Ten Pas.

De heer Ten Pas: Dank. Ik, mijnheer Voogt ging weliswaar vrij snel over motie 8 dus daar wilde ik nog wel iets verduidelijking op omdat hij vraagt om met voorrang en alle beschikbare middelen te gaan handhaven. Nou klinkt dat op zich prima maar wat gaan we dan niet meer handhaven? Want ik weet dat de handhavingscapaciteit in Winterswijk beperkt is en ik kan nu met deze motie niet overzien wat we dan niet meer gaan doen.

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Ik hoor graag van de wethouder of hier inderdaad dat soort problemen zijn te voorzien en dan kunnen we er verder over praten.

De voorzitter: Dan is er nog een interruptie van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Die mag vervallen, voorzitter, mijn vraag is reeds beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Voogt gaat verder. Oh, er is nog een interruptie van de heer Elferdink, excuus. Mijnheer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja, dank u wel. De heer Voogt noemt inwoning, dat het vergelijkbaar met in het buitengebied, dat zou ook binnenin de kom moeten kunnen. Maar bedoelt de heer Voogt dan ook dat in de kom, als je een groot huis hebt, dat daar, als je daar met drie personen wil wonen dat daar drie badkamers, drie keukens en dergelijke in gebouwd worden en drie eigen ingangen? Want dat is de inwoning, hoe inwoning te boek staat. Is dat bedoeling van de heer Voogt?

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Dat is niet de bedoeling. Inwoning is in dit geval meer als algemeen begrip gehanteerd.

De heer Elferdink: Maar, voorzitter, heel kort dan. Je mag toch prima met drie mensen in een huis wonen, daar is toch niks mis mee? Dat mag toch gewoon?

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Dat lijkt mij ook, alleen het wordt niet bevorderd, zoiets lezen wij.

De heer Elferdink: Oké.

De voorzitter: Mijnheer Voogt, u gaat verder.

De heer Voogt: Ik was klaar, dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Voogt. Gaan we door naar de fractie van de Partij van de Arbeid, de heer Ten Pas.

De heer Ten Pas: Dank u wel, voorzitter. We gaan vanavond, als deze raad deze woonvisie vast gaat stellen, een belangrijke stap vooruit zetten. Er ligt namelijk een nieuwe, stevige, eigentijdse en ambitieuze woonvisie. Een goede mix van visie en ambitie enerzijds en concrete maatregelen anderzijds. Het is ook goed dat er nu een visie ligt, een nieuwe visie, wat dat was ook nodig. We zien hier een domein dat de afgelopen jaren veelvuldig in ontwikkeling was en waar veel is gebeurd. Mijn fractie is blij te constateren dat de woonvisie inspeelt op die belangrijke actuele ontwikkelingen die er spelen en dat er ingespeeld wordt op de vragen die er leven in Winterswijk en bovenal, rondom de woonwensen van de specifieke doelgroepen. Met ons nieuwe woonbeleid creëren we ruimte voor de woonwensen van onder andere jongeren, ouderen, woonwagenbewoners en mensen met een zorgvraag. We kunnen ook concluderen dat dit beleid echt in samenspraak met de betrokken inwoners is opgesteld. De hoge opkomst bij de verschillende avonden toont de betrokkenheid en het

belang, bijvoorbeeld met de inzet die we nu gaan doen rondom de ouderenhuisvesting. We zien dat woonvormen als een knarrenhof veel mensen aanspreken. Wij steunen de inzet om als gemeente actief mee te werken aan initiatieven zoals de ontwikkeling van deze knarrenhoven. We weten inmiddels dat dit voortvarend is opgepakt door het college. Recent is namelijk al een intentieverklaring afgegeven om mee te werken aan het zoeken naar een geschikte locatie voor een gezamenlijke woonvorm. Heel mooi en ga zo door, is daarbij onze boodschap. Als lokale overheid hebben wij een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om wonen. Fijn en prettig wonen is veel te belangrijk om volledig aan de grillen van de markt over te laten. Met ons lokale woonbeleid laten zien wat voor gemeente we willen zijn en de vraag die wij als PvdA fractie hebben gesteld is, wat voor gemeente willen we zijn? Ons antwoord daarop is dat iedere Winterswijker zeker moet kunnen zijn van een goede, betaalbare woning. Dan bedoelen we dus ook echt iedere Winterswijker. Jong en oud, hier geboren en getogen of van buiten Winterswijk welkom en nieuw, rijk gefortuneerd of aangewezen op het sociaal minimum, voor alle Winterswijkers. Gelukkig heeft deze nieuwe woonvisie de ambitie om dit mogelijk te maken. Onze fractie heeft op eerdere momenten nog wel wat aandachtspunten naar voren gebracht onder meer over de woonbehoeften van jongeren. Meer specifiek vroegen wij aandacht voor jonge, alleenstaande Winterswijkers. Blij zijn wij met de reactie van het college dat hier extra inzet op wordt gepleegd door De Woonplaats en dat is ontzettend belangrijk. Net als het organiseren van woonavonden en dat De Woonplaats ook zelf met de jongeren in gesprek gaat. Vaak heeft de Partij van de Arbeid gepleit voor strakkere afspraken met De Woonplaats. Strakkere prestatieafspraken. Ook in dit traject rondom de totstandkoming van deze woonvisie. De Woonplaats is immers onze belangrijkste partner op het gebied van sociale woningbouw en betaalbaar wonen. Voorzitter, het zal u niet verrassen dat wij vanuit onze politieke overtuiging hiervoor blijven pleiten. Ook hier en nu. Het is nu eerst van belang deze woonvisie vast te stellen en ermee aan de slag te gaan. Een woonvisie waarin we gelukkig een heel stuk concreter zijn en meer ambities hebben dan in het verleden. Dan wordt het de uitdaging deze ambities de komende jaren te vertalen in de nieuwe prestatieafspraken. De Partij van de Arbeid fractie heeft de afgelopen periode kunnen concluderen dat het college de gevoelens in de raad goed getaxeerd heeft en daarom vertrouwen we erop dat het college hoog zal inzetten bij de prestatieafspraken. Bij die hoge inzet vindt u ons in ieder geval aan uw zijde zodat goed en betaalbaar wonen nogmaals voor iedere Winterswijker mogelijk wordt en blijft. Concluderend, voorzitter, wij zien een voldragen en gedegen visie die wij volwaardig steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ten Pas. Gaan we door naar de fractie van D66, mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Laat ik beginnen met dat D66 ontzettend blij is dat de woonvisie nu voorligt. Een woonvisie is een beleidsdocument waarin het beleid op het gebied van de woningmarkt, of een deel daarvan, is uitgewerkt. Voor D66 zijn de volgende bouwstenen belangrijk voor de woonvisie. Allereerst, richten op versterken van een woonomgeving. Woonvisie is meer dan alleen nieuwbouw. Ten tweede, werken aan wonen voor inwoners die dat niet zelf kunnen regelen in deze krappe woningmarkt. Een overspannen woningmarkt vraagt om regulering. Het derde, een speciale inzet voor wonen voor de doelgroep senioren en jongeren, we lopen achter. En vier, wonen met duurzame kwaliteit en bouwen met vrijheid. Voorzitter, laat ik beginnen met de bouwsteen richten op het versterken van een woonomgeving. In Winterswijk moet het goed wonen zijn maar het allerbelangrijkste daarbij is dat de woonomgeving sterk is. Goede voorzieningen in de buurt en een veilige, prettige buurt. Als we woonomgevingen willen versterken dan zullen we soms naar transformaties van wijken moeten. D66 is dan ook blij met de aanpak van bijvoorbeeld de wijk De Pas, dat de mogelijkheid tot boerderijsplitsing zorgt voor perfecte en duurzame woningen, het biedt perspectief voor jongeren of anderen die niet meteen een hele boerderij kunnen kopen maar wel in

een buurtschap willen blijven wonen. Het zorgt voor meer gelijke kansen op die woningmarkt en D66 is daar nog steeds erg blij mee. Dan kom ik bij bouwsteen twee van D66. Werken aan wonen voor inwoners die dit niet zelf kunnen regelen in deze krappe woningmarkt, een overspannen woningmarkt. We laten in gemeentes die een doorstart of die de starterslening nieuw leven hebben ingeblazen dat het ervoor zorgt dat starters een verdubbeling aan kansen hebben op de woningmarkt. Waar ze nu vaak maar voor 11% mee kunnen doen op die markt vergroten we nu de kans voor die groep als we die starterslening weer nieuw leven in zouden blazen. Dit is de groep die we graag naar Winterswijk willen halen maar belangrijker nog, willen behouden. De starters moeten we koesteren ...

De voorzitter: Een interruptie van de heer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja, dank u wel, voorzitter. Op zich natuurlijk sympathiek, die starterslening, maar er staat wel beschreven in die verordening van de SVN dat die alleen gebruikt mag worden voor een starterswoning. Dan ben ik wel benieuwd wat in de ogen van mevrouw Ten Dolle een starterswoning is. Hoe duur mag de starterswoning zijn?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Nou, ik wilde eigenlijk zo nog even mijn amendement verder toelichten. Maar het is mooi dat het CDA nu hier eigenlijk al over begint want D66 is eigenlijk voornemens om straks met een initiatiefvoorstel te komen voor een vernieuwde starterslening. Wat valt dan onder een starterswoning? Dat zijn wat ons betreft woningen tot twee ton tenzij je het huis ook nog eens verduurzaamd tot een A-label, dan tot 220.000. Op dit moment is bij de starterslening van de gemeente Winterswijk volgens mij, als ik het goed zeg, een max van € 160.000. Dat is natuurlijk conform de markt die destijds is opgesteld voor de verordening in de tijd van 2014. Dat is niet meer marktconform dus als u het D66 vraagt gaat het om huizen tot en met twee ton.

De heer Elferdink: Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle gaat door.

Mevrouw Ten Dolle: De starters, die moeten we koesteren in onze dorpen. Zij zijn de nieuwe generatie die straks doorgaan, die bijdragen aan het tegengaan van vergrijzing. Maar voorzitter, dan moeten wij ze wel de ruimte bieden, perspectief bieden en kansen bieden. Daarom wil D66 de starterslening vernieuwen, zoals ik net al aangaf bij de vraag van de heer Elferdink, en dus bijna tot afkondiging komen van een initiatiefvoorstel daarvoor. Die zal spoedig naar de raad toe komen. Maar in de woonvisie staat geschetst dat die wordt afgeschaft en wij begrijpen de redenering hierin van het college, omdat het niet heeft bijgedragen aan het doel doorstroom. Maar D66 dient de starterslening niet enkel voor doorstroming. De starterslening draagt bij aan een eerlijke kans op die woningmarkt, aan perspectief voor die doelgroep. Zo zijn er nog heel veel meer redeneringen. Daarom dient D66, samen met VVD en GroenLinks, een amendement in om de startersleningen voor nu uit de woonvisie te halen zodat die niet meteen wordt afgeschaft maar dat de raad hier de tijd voor heeft om te kijken naar eventueel een vernieuwing. Een ander belangrijk argument hiervoor is dat de provincie in maart dit jaar een heel actieplan wonen heeft vastgesteld waar ze aangeven dat als gemeentes weer geld stoppen in een nieuw startersleningsfonds, de provincie dit bedrag zal verdubbelen. Dit geld willen wij niet laten liggen voor onze starters. Voorzitter, daarmee kom ik bij de doorstroming en bouwsteen drie, speciale inzet voor wonen voor de doelgroep senioren en jongeren. We lopen achter, zoals ik al zei. D66 heeft veel contact gehad met zowel senioren over dit thema en jongeren en daar kwam

natuurlijk doorstroming als punt naar voren. Doorstroming kunnen we pas bewerkstelligen op het moment dat er voor senioren betere alternatieven zijn dan de huisvesting waar zij nu in zitten. Het is een feit dat we vergrijzen en dat er meer ouderen bijkomen en dat zij langer thuis blijven wonen. Dat betekent ook druk op de woningmarkt en, als we nu niet anticiperen, dat we straks klem komen te zitten. We moeten meer seniorenwoningen creëren waar het fijn en goed en veilig wonen is. Vooral dat kwalitatief goed wonen is enorm belangrijk voor die doelgroep. Als we nu vele huizen gaan veranderen vanuit de toekomstbestendig wonen lening, bijvoorbeeld met een traplift en we willen juist die doorstroming, dan moet dat straks allemaal terug veranderd worden. Voorzitter, D66 dient daarom een motie in om een duidelijke en concrete opdracht mee te geven aan het college om nu in te zetten op seniorenwoningen, deze wordt mede ingediend door GroenLinks. Deze motie hebben wij besproken met onder andere de seniorenraad die aangaven dat ze blij waren met de gesprekken met de gemeente over de woonvisie, daar wil ik graag een compliment over maken aan het college, maar dat er wel een stapje extra gedaan kan worden en dat wordt zeer gewaardeerd. Deze motie draagt het volgende op aan het college. Om in samenwerking met de doelgroep, corporaties, zorgaanbieders en andere stakeholders een specifieke en concrete invulling van de woonvisie voor senioren uit te werken en daarin concrete plannen vast te leggen. En een seniorenwoningbouwprogrammering ...

De voorzitter: Een interruptie van de heer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja, een heel korte verduidelijkende vraag. Mevrouw Ten Dolle gaf aan dat ze ... Er werd gezegd dat men vond dat er een stapje extra gezet moest worden, maar dat is me niet helemaal duidelijk. Vond de seniorenraad dat er een stap extra gezet moet worden of vindt D66 dat er een stap extra gezet moet worden?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, ik heb niet gezegd dat er een stapje extra moet gezet worden. De seniorenraad heeft gezegd dat deze motie een extra stap is en die erg gewaardeerd wordt. Dat is wat er is gezegd ...

De heer Elferdink: Nee, prima. Dan heb ik het blijkbaar niet goed verstaan.

Mevrouw Ten Dolle: Geen probleem, daarom herhaal ik het graag. Dan maak ik even mijn motie af want ik was bij de tweede bullet tijdens het indienen. De tweede bullet, en een seniorenwoningbouwprogrammering met het noodzakelijke minimaal aantal woningen per jaar voor de komende vijftien jaar op te stellen. Waarbij rekening is gehouden met levensloopbestendigheid en sociale cohesie waardoor eenzaamheid en een stijgend beroep op de Wmo zoveel mogelijk wordt voorkomen. En gaat over tot de orde van dag. Afsluitend op bouwsteen drie. Wij dienen het amendement van GroenLinks ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Ten Pas.

De heer Ten Pas: Dank, voorzitter. Even kijken, de seniorenwoningprogrammering, ik vraag me even af wat dat dan anders is dan nu we met een woonmonitor in beeld aan het brengen zijn, want volgens mij gaan we juist met deze woonvisie een woonmonitor bijhouden waarin onder andere doelgroep en aantal onderdeel is. Dus waarin is dit dan aanvullend of anders?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Nou, wat hier aanvullend aan is dat staat, als je iets verder leest in de motie, ook bij bullet twee, dat hierin, bij deze programmering of bij die monitor inderdaad, nu ook wordt opgenomen het noodzakelijke aantal minimum aantal woningen per jaar voor de komende vijftien jaar. Dat staat natuurlijk nu niet automatisch opgenomen in die monitoring. Dus dat is eigenlijk een toevoeging daarop.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle gaat door.

Mevrouw Ten Dolle: Wij dienen het amendement van GroenLinks om specifiek de jongere groep 18 tot 23 jaar op te nemen, mede in. Naast die motie van seniorenwoningen heeft deze groep specifiek aandacht nodig, al is het al voor de binding aan de gemeente en het ruimte bieden. Voorzitter, tot slot, bouwsteen vier, wonen met duurzame kwaliteit en bouwen met vrijheid. Dit ziet D66 breed. Bouwen met vrijheid is daarbij belangrijk. We zien in de woonvisie dat bijvoorbeeld kamerverhuur geen voorkeur heeft. Dit met name voor de risico's van een particulier die dit wil opzetten. Voorzitter, D66 is van mening dat we risico's vooral moeten laten inschatten door een ondernemer zelf. Wij kunnen niet op de stoel van een ondernemer gaan zitten als die kamers wil verhuren. Wij willen de ruimte voor particuliere initiatieven voor eventueel kamerverhuur, maar liever nog voor verhuren van appartementen, voor jongeren dan wel onder de huursubsidiegrens appartementen juist ondersteunen en ruimte bieden. Het college zou ook ruimte moeten bieden. We hebben ze vaak horen zeggen, pak de handschoenen met ons op. Voorzitter, wij hopen dat het college ook de handschoenen van particuliere initiatieven wil oppakken met een ruimte en een open blik. Ja, tenzij en niet nee, tenzij. Gelukkig zien we dit al veel terug in de woonvisie. Het naoberschap komt hier ook weer in terug in combinatie met stadswaarden. Kleinschaligheid, gezamenlijkheid, vrijheid en gelijkheid. Voorzitter, wij zijn dan ook blij dat de contingenten er af zijn maar nu moet de behoefte worden aangetoond. Die behoefte wordt gepeild op cijfers van De Woonplaats, maar D66 grote moeite mee heeft. De Woonplaats kan aansturen op die behoefte om zo ook hun eigen boterzachte prestatieafspraken af te zwakken. Wat D66 hier nog lastiger aan vindt is dat hierdoor de behoefte moeilijk aan te tonen is door een particulier indien de cijfers afwijken van wat De Woonplaats zegt. Het rekenmodel van De Woonplaats bevreemdt ons daarom keer op keer en gelukkig heb ik daar al met de wethouder eerder over gesproken. Dus wij vragen de wethouder nu ook of zij nogmaals concreet kan aangeven hoe behoefte moet worden aangetoond en of zij een toezegging kan doen dat dit ruim wordt behandeld zodat we kunnen groeien naar die 31.000 inwoners zoals de coalitie het wil. Als we willen groeien naar die 31.000 inwoners is de behoefte eigenlijk direct aangetoond dat we een tekort hebben. Voorzitter, we zullen daarom ook de motie van VVD mede indienen, die ook mede is ingediend door GroenLinks en Partij van de Arbeid en WB, om te onderzoeken waar gebouwd kan worden. De vraag is er en de behoefte ook. Voorzitter, afsluitend, een terugkerend punt van D66, de prestatieafspraken van De Woonplaats. We hebben kunnen zien dat de prestatieafspraken van volgend jaar alweer klaar liggen met De Woonplaats. Dit bevreemdt D66 enigszins aangezien de woonvisie vandaag pas wordt vastgesteld. Het college had toegezegd dat de woonvisie de basis wordt van die prestatieafspraken.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle, ik hoorde u ook zeggen, afsluitend. Maar denkt u ook aan de tijd? Zelfde opmerking als de heer Elferdink.

Mevrouw Ten Dolle: Ik heb nog vier zinnen, voorzitter. Als het amendement van GroenLinks en D66 over jongeren wordt aangenomen, gaat zij dan terug naar De Woonplaats om dit alsnog op te nemen? Daarnaast wil D66 graag van het college weten wat kan de raad doen op het moment dat er te weinig harde afspraken worden gemaakt met De Woonplaats? De woonvisie is zeker een mooie basis maar geen garantie voor het afdwingen van niet nagekomen afspraken. Hoe verwacht het

college dat wij hiermee moeten omgaan? D66 doet wederom de oproep, wij willen vooraf worden betrokken. En ja, dat zijn we deels door de woonvisie maar ook als het gaat om bijsturen van afspraken en insteken van harde afspraken. Graag een reactie hierop van het college. Voorzitter, ik dank u voor het woord.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we afsluitend naar de heer Van Beek namens de fractie van Voor Winterswijk.

De heer Van Beek: Ja, dank u wel, voorzitter. In de commissie hebben we het, wat dat betreft, ook al uitgebreid over dit stuk gehad. Wonen moet bereikbaar zijn voor iedere Winterswijker, voorzitter. Zoals ook de VVD en andere partijen al aangegeven, een gezonde groei is natuurlijk prima voor Winterswijk maar wat Voor Winterswijk betreft staat doorstroming ook wel hoog op de agenda, want zonder doorstroming kan je ook geen groei hebben en zonder doorstroming blijven de oude wijken behuist met de oude bewoners. Dus juist wij pleiten ook voor bouwen voor bouwen voor ouderen. En dat is ook waarom wij voor het cultuurkwartier gepleit hebben, tenminste voor het woonkwartier in plaats van voor het cultuurkwartier. Juist bouwen voor ouderen in het centrum brengt een goede doorstroming in de wijk op gang, wat ook weer voor de jongeren plek schept. Ja we zien ook wel de harde uitspraken van de wethouder over we gaan bouwen die ze heeft gedaan aan het begin van de periode. Die zien we toch wat ingetogener worden. Ja het lijkt erop alsof er op de achtergrond toch wat krachten meespelen die het bouwen in het buitengebied wat tegenhouden. Ook uit de uitspraken van de wethouder in de krant deze week konden we opmerken dat de provincie waarschijnlijk toch wel wat ja wat beperkingen heeft of wat moeite ermee heeft. Dus we horen graag van de wethouder of dat zo is dat de provincie daar toch iets op de rem trapt. Dat zou jammer wezen natuurlijk. Zouden we als raad een keer een sessie kunnen krijgen om eens te overleggen om eens inzicht te krijgen hoe er nu met het maatwerk omgegaan wordt bij bouwplannen in het buitengebied? Want we horen daar nog weleens van initiatiefnemers over ja dat ze dat niet helemaal begrijpen hoe dat beoordeeld wordt. En het zou misschien mooi wezen als we in een politiek forum of iets dergelijks een uitleg krijgen daarover. Hoe nu echt met het maatwerk omgegaan wordt misschien aan de hand van een paar casussen of iets dergelijks. We horen graag of de wethouder daarvoor in is om dat voor ons te organiseren. Ja voorzitter, hoge huizenprijzen en krapte op de woningmarkt. Ja die maakt het samen ja wel zo dat het in veel gevallen moeilijk wordt voor jongeren een passende financiering te krijgen of een passende woning. Dus wat dat betreft ja zijn we ook graag mede-indiener van het amendement over de starterslening. Even kijken, we zijn bijna aan het eind. Ja zoals we ook in de commissie al aangegeven hadden wat dat betreft had het stuk ook wel iets harder mogen wezen en concreter gemogen, zeker richting de Woonplaats. Want daar hebben wij toch nog wel onze zorgen over of dat goed gaat komen met de afspraken met de prestatieafspraken en dergelijke. Ook de reactie van de Woonplaats in de zienswijze die baart ons wel zorgen of die echt wel onze zorg begrepen hebben. Dus we gaan het afwachten. Maar verder een prima stuk. En daar kunnen we ook mee instemmen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel meneer Van Beek. Dan gaan we zo dadelijk over naar de eerste termijn van de wethouder. Maar ik stel voor om even drie minuten te schorsen. We gaan over drie minuten verder. En dan gaan we door naar de eerste termijn aan de kant van het college, wethouder Klein Gunnewiek.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja dank u wel voorzitter. Geachte leden van de raad. Allereerst dank ook voor de vele complimenten die ik van u heb gehoord over de woonvisie en ook over de wijze waarop wij inwoners hebben betrokken bij deze totstandkoming. Die ga ik zeker overbrengen aan de organisatie. Ja op dit moment staan wij voor een grote opgave in de woningmarkt. In Winterswijk zijn

op dit moment weinig woningen meer te koop. Jaren zijn we bestempeld als krimpregio en hadden we te maken met contingenten. En nu blijkt, we zijn helemaal geen krimpregio. De Achterhoek is de enige krimpregio die groeit. En ja we lopen inderdaad achter, want goede bouwplannen die kosten wel tijd om uit te voeren. Nou de woonvisie is voor het college een heel belangrijk instrument om die woningmarkt ook vlot te gaan trekken. En om te zorgen voor passende, duurzame woningen niet alleen voor alle Winterswijkers maar ook voor die 31000 inwoners waar we zo graag naartoe willen. En we hebben ook heel aandacht specifiek voor jongeren, voor senioren, maar zeker ook voor de jonge gezinnen en de alleenstaande jongeren. En we zien heel graag mensen terugkomen naar de Achterhoek, terugkomen naar Winterswijk om ook hier een rol te gaan vervullen in ons mooie bedrijfsleven. Ik heb ontzettend veel opmerkingen en vragen gehoord vanavond die we ook al tijdens de commissievergadering hebben behandeld. En ik stel daarom voor dat ik eerst de moties en amendementen beantwoord. En mocht u daarna nog echt een dringende vraag hebben dan meld u zich als dat kan. Ik begin maar gewoon even bovenaan bij de starterslening. Het voorstel van onder andere D66. Ja we hebben tijdens de commissievergadering al aangegeven dat die starterslening ons niet heeft gebracht wat wij ervan hadden verwacht. Wij hadden verwacht dat het doorstroming zou brengen op de markt. Dat is niet gebeurd. En wij hebben ook best veel woningen in een prijs categorie in Winterswijk die echt heel aantrekkelijk is voor jongeren. Alleen ze komen op dit moment niet vrij. Omdat de bewoners niet kunnen doorstromen. Het college is dus van mening dat nu inzetten op extra woningbouw meer effecten genereert dan de starterslening. En daarom ontraden wij dit amendement. Dan de seniorenwoningen van D66.

De voorzitter: Vraag van mevrouw Ten Dolle

Mevrouw Ten Dolle: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik hoor het college zeggen dat we nu vooral eerst moeten inzetten op bouwen van die woningen dat dat meer effect heeft. Dat ben ik met de wethouder volledig eens. Maar daarna als we wel die starterslening dan hebben op het moment dat die woningen gebouwd hebben dan maken die starters meer kans om ook in die nieuw gebouwde woningen terecht te komen. Is het college dat met D66 eens? Want los daarvan natuurlijk van doorstroming als we nieuw gaan bijbouwen dan kunnen we met die starterslening misschien meer jongere starters in die nieuwbouwwoningen krijgen.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Nou die effecten hebben wij nog niet gezien. Ik begreep ook dat u werkt aan een initiatiefvoorstel. Dat zien we dan als college tegemoet. Maar vooralsnog heeft het college gekozen voor het stopzetten van de startersleningen vanwege de overwegingen die ik eerder al noemde.

De voorzitter: Ja. Dan is er een interruptie van de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik had eigenlijk min of meer dezelfde vraag als mevrouw Ten Dolle. Maar dan een aanvullende vraag van op het moment dat we nu de starterslening eruit halen en wij gaan wel aan de slag met zorgen dat er meer woningen bijkomen het komende jaar is het loop je dan niet het risico eigenlijk dat als je het nu afsluit dat je dan over een half jaar met een probleem zit? Dus dat er dan zeg maar geen gebruik van gemaakt kan worden

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Nou we doen in deze woonvisie een voorstel om te stoppen. Maar dit is nog niet het daadwerkelijke besluit om te stoppen. Maar daarnaast heb ik ook horen zeggen dat u graag wil gebruikmaken van de subsidie van de provincie die dan het bedrag verdubbelt. Maar met de huidige verordening kan dat ook niet. Dus ook die zal aangepast moeten worden. En als u wil dat er echt weer nieuwe startersleningen verstrekt gaan worden dan zult ook budget moeten beschikbaar stellen. Want op dit moment is er geen budget.

De voorzitter: Is een interruptie van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja dank u wel voorzitter. Maar vind u niet dat juist als je stopt met die starterslening, u zegt er zijn eigenlijk geen woningen genoeg beschikbaar juist voor die doelgroep. Natuurlijk komen er wel wat woningen beschikbaar. Vindt u het niet jammer dat als we stoppen en geen nieuwe starterslening is dat juist die paar waar het wel voor zou kunnen en die misschien toch wel die woning aangeboden krijgen of kunnen vinden dat die dan niet bij die starterslening kunnen? Ik bedoel, iedere druppel helpt natuurlijk. En wordt die niet gebruikt kost het ons geen geld. Maar als die er is is het wel mooi voor degenen die er recht op hebben dat ze hem kunnen gebruiken.

De voorzitter: Wethouder

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja u heeft mij horen zeggen dat er juist heel veel woningen zijn in Winterswijk die vallen in de prijscategorie van jongeren. Alleen de doorstroming is er nu niet omdat de mensen die nu die woningen bewonen niet naar een grotere duurdere woning toe kunnen. En het college kiest er daarom voor om daarop in te zetten. Want alles kost capaciteit en wij denken dat dit op dit moment meer effecten genereert

De voorzitter: De heer Van Beek nog en dan de heer Elferdink.

De heer Van Beek: Ja heel kort. Maar bent u het niet met me eens dan dat toch die paar mensen die er gebruik van kunnen maken ondanks dat eigenlijk de doorstroming of dat de woningen er wel of niet zijn, maar de doorstroming is klein maar dat er maar enkelen misschien doorschuiven, dat die paar mensen dan toch geholpen zijn met die starterslening. En die snijdt u nu ook de pas af. En dat is jammer.

De voorzitter: De wethouder de laatste keer. En dan de heer Elferdink

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja zoals ik al aangaf is er op dit moment geen budget. Dus dan moeten we wachten tot er voldoende is afgelost door mensen die nu al zo'n lening hebben voordat er weer ruimte is om nieuwe leningen uit te geven.

De voorzitter: De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik hoor de wethouder steeds zeggen, wij denken dat bouwen effectiever is. Maar dat is ja dat kan een mening zijn van de wethouder of van het college, maar wat zijn dan de nadelen van die starterslening?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja zoals ik al aangaf, de overweging van het college om deze uit de woonvisie te halen was dat wij zien dat die gewoon de doorstroming niet heeft bevorderd. En dat is

de overweging geweest voor het college. Ik begrijp dat D66 met een initiatiefvoorstel komt en dat zien we dan tegemoet.

De heer Elferdink: Ja voorzitter.

De voorzitter: Meneer Elferdink

De heer Elferdink: Ja ik stelde een andere vraag. En als de wethouder dan een antwoord geeft op een vraag die ik niet gesteld heb dan helpt dat niet echt in de discussie.

De voorzitter: Misschien moet u uw vraag dan nog een keer stellen. Dan heeft de wethouder het misschien niet goed begrepen. U stelt de vraag nog een keer.

De heer Elferdink: Zal ik eens doen. Want de wethouder zegt steeds, bouwen is effectiever. Maar ziet de wethouder nadelen aan de starterslening? Als er geen nadeel is dan kan hij toch blijven lopen?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Nou dus ook begrijpen dat wij ook daarvoor capaciteit nodig hebben om het uit te voeren. En wij moeten onze capaciteit zorgvuldig inzetten. En nogmaals, we hebben daarom besloten om deze uit de woonvisie te halen.

De heer Elferdink: Wordt hij niet uitgevoerd door de SVN?

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja maar dan nog kost het ons capaciteit. En zeker als u gebruik wil maken van de nieuwe subsidieverordening van de provincie. Dan zullen wij daarvoor ook aan het werk moeten. En omdat wij niet hebben gezien dat het effecten oplevert hebben wij besloten om hier niet mee verder te gaan. Aan u als raad om daar iets anders voor te kiezen. Dit college kiest nu voor bouw van woningen.

De voorzitter: Volgens mij komt u niet verder tot elkaar. De wethouder gaat door. Er is nog een excuus, nog een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel voorzitter. Ik heb nog een vraag aan het college. Wat zijn nu de kosten op het moment dat we die starterslening gewoon slapend houden? Want in principe als we eerst willen gaan bouwen, we hebben nu niks in het startersleningpotje zitten om het maar even zo te zeggen. Maar op het moment dat misschien die woningen inmiddels gebouwd zijn kunnen we misschien kijken of er dan wel budget voor vrijgemaakt kan worden. Dus wat is eigenlijk er tegen om nu dan die starterslening in principe nu slapend te houden? Want dat is in principe nu wat er ook gebeurt in plaats het per se af te schaffen en misschien tegen die tijd weer in te zetten.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Voor zover ik begrijp nemen we nu nog niet het besluit om daadwerkelijk te stoppen. Dus als u zegt, ik kom met een initiatiefvoorstel dan wacht het college in ieder geval met het stoppen hiervan. En ik ga ervan uit dat er geen extra kosten zijn. Omdat dit in de begroting zit. Het is een revolverend fonds. Maar met 100% zekerheid durft ik het niet te zeggen. Dus die vraag die ga ik terugleggen.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja dank u voorzitter. Ja in de woonvisie staat nu dat het budget wat hiervoor beschikbaar was zeg maar dat gaat naar de toekomstbestendig wonen lening. Dus u zegt van er is geen budget, maar dat komt omdat u het overhevelt naar een ander doel zeg maar. Is het dan mogelijk om er toch een soort van hybride model van te maken dat je zegt van nou ja we houden hem wel in stand en we kijken naar de aanvragen die binnenkomen. En op het moment dat er dan toch nog een starterslening binnenkomt dan heb je wel het budget beschikbaar. En komen er meer budgetten of meer aanvragen voor de toekomstbestendigheidslening dan gebruik je hem daarvoor. Maar dan hou je hem toch in de lucht zeg maar, en van de andere kant heb je ook het budget nog voor het andere doel. Is dat nog misschien een optie voor het college?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ik wil dat wel bekijken. Maar ik durf nu niet te zeggen welke nadelen daaraan zitten. Maar nogmaals, we hebben ook de afgelopen jaren gezien dat er ontzettend veel jongeren een woning hebben kunnen kopen in Winterswijk. En dat hebben ze ook zonder deze starterslening gedaan.

De heer Te Gronde: Ja voorzitter, dat is natuurlijk als ik nog een keer mag.

De voorzitter: Ja u mag nog een keer.

De heer Te Gronde: Ja ik mag nog een keer. Ja nee dat is natuurlijk hartstikke fijn. Want dat betekent dat er heel veel jongeren toch hebben kunnen wonen. Maar we zien natuurlijk wel dat de huizenprijzen de afgelopen tijd gigantisch gestegen zijn. Dus ik vraag me af met gelijkblijvende inkomens of dat effect dan er nog steeds is dat ze het kunnen zeg maar. Dus dat maakt een beetje dat wij bezorgd zijn voor de jongeren. En dat we hem toch liever in stand zouden houden.

De voorzitter: De wethouder nog een keer en dan stel ik voor dat we doorgaan. Want de standpunten zijn volgens mij voldoende helder. De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja zoals ik al zei op dit moment nemen we nog niet het besluit om hem af te schaffen. En wij wachten het initiatiefvoorstel van D66 af. Het lijkt het college heel goed om dan ook zorgvuldig naar de overwegingen te kijken dan wel om hem in stand te houden of slapende te houden dan wel hem verder uit te breiden. Maar dat laat ik aan u als raad.

De voorzitter: Meneer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja dank u wel voorzitter. Ik dacht dat u mij noemde.

De voorzitter: Dat klopt.

De heer Elferdink: Ja het geluid viel halverwege weg. Oké. Nee want nu zegt... want ik hoor de wethouder nu aan het eind zeggen, wij laten het aan het oordeel van de raad. En aan het begin zei ze wij ontraden het amendement. Dus nu ben ik eigenlijk een beetje in verwarring. Wat is het nu? Wordt die ontraden of is het oordeel raad?

Mevrouw Klein Gunnewiek: Excuus. We ontraden het amendement. Maar we weten dat er een initiatiefvoorstel aankomt. En dat wachten we als college gewoon even af. En aan de raad om met dat initiatiefvoorstel te komen.

De voorzitter: De wethouder gaat door.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja ik was gebleven bij de seniorenwoningen van D66. Ja uw motie vraagt een behoorlijke tijdsinspanning. En eigenlijk doen we dit al op heel veel gebieden. Nou dan denk ik al de senioren is als doelgroep gewoon al opgenomen in het regionale afwegingskader. Dus bij nieuwe plannen is daar al veel aandacht voor. Nou u heeft gezien het college heeft de afgelopen week ook een persbericht de deur uit gedaan over het ondersteunen van de Knarrenhof die op zoek is naar een locatie in Winterswijk. Maar denk ook aan de woonvormen voor de Molukkers. Nou met onze partner de Woonplaats maken we natuurlijk ook afspraken over woningen voor senioren. Maar denk ook bijvoorbeeld aan de toekomstbestendig wonen lening. Dan zijn er natuurlijk wel degelijk senioren die ook gewoon in hun huidige woning in hun huidige wijk willen blijven wonen en hun woning willen toekomstbestendig willen maken. Ja en uiteindelijk zijn we voor de nieuwe bouw van seniorenwoningen wel afhankelijk van de ontwikkelaars. Dus ja het college vindt deze motie overbodig. Dan de motie van de VVD. Groei, doorpassend en duurzaam wonen in Winterswijk. Ja wij denken dat de maatregelen in de woonvisie met betrekking tot nieuwe woningen en kwaliteit en woonwensen dat dat maatregelen zijn die ook bijdragen aan de ambitie om Winterswijk te laten groeien. En in deze motie draagt u ook een aantal concrete maatregelen voor. En daar wil ik even per maatregel kort op ingaan. U vraagt in beeld te brengen hoe snel er voldoende en kwalitatief goede woningen gebouwd kunnen worden om 31000 inwoners te huisvesten. Nou wij gaan ervan uit dat je om naar 31000 inwoners te groeien ongeveer 1200 woningen nodig hebt. En nou voor elk nieuw plan dat we binnenkrijgen beoordelen we natuurlijk aan de hand van het afwegingskader sluit dit aan bij de behoefte? Nou en we hebben in Winterswijk heel goed in beeld waar we in de kern woningen kunnen bouwen. En als je al die plannen, ideeën bij elkaar optelt dan zijn er dat ruim 1000. Nou en we hebben er ook vorig jaar en dit jaar bij elkaar zo'n beetje 200 gebouwd dan wel in aanbouw. Dus voor die 1200 woningen is in Winterswijk gewoon plek. Alleen de snelheid ja daar zijn we natuurlijk wel afhankelijk van ontwikkelaars. En daarnaast geeft het afwegingskader natuurlijk aan dat we vooral moeten inbreiden. Inbreiden boven uitbreiding. En dat kan ten koste gaan van snelheid. Het kan ook ten koste gaan van groen. Dat heb ik al meer gehoord. Nou aan de thematafel praten wij over mogelijke versnelling. Wat is er nodig voor de Achterhoek nu we bijvoorbeeld ook een instroom zien van de Randstedeling die naar het oosten wil? Maar we zien ook nog een flinke opgave voor arbeidsmigranten. Dus dat gesprek dat voeren we daar aan de thematafel. En we proberen daar ook tot een concreet plan te komen. En daarover zijn we ook al in gesprek met de provincie. Dus bij de regio Achterhoek en de provincie zijn onze ambities bekend. En we hebben ook regelmatig bij de provincie erop aangedrongen om geld beschikbaar te stellen voor capaciteit. En sinds een paar dagen is die subsidieregeling open. En daar gaan we ook zeker gebruik van maken. Nou over 100% Winterswijk heeft burgemeester volgens mij afgelopen dinsdagavond al het een en ander gezegd. En ook de regio Achterhoek heeft ideeën over marketing om woningbouw in de Achterhoek nou ja of eigenlijk wonen in de Achterhoek, werken in de Achterhoek te promoten. Dus het college ondersteunt uw oproep om werk te maken van woningbouw. Werken aan nieuwbouw omdat de doorstroming, ook al heel vaak genoemd vanavond, op gang moet komen. En omdat er ruimte moet komen voor onze eigen inwoners, maar ook voor nieuwe inwoners. En we moeten natuurlijk ook hard werken aan het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. En omdat we al doen wat u vraagt in de motie is deze overbodig. Dan de motie van...

De voorzitter: Interruptie van de heer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik kan het niet zo goed meer volgen. Ik hoor de wethouder steeds zeggen, we zijn afhankelijk van de ontwikkelaars. Dat heeft ze nu meerdere keren gezegd. En terwijl de visie bol staat van uitnodigingsplanologie. We doen aan uitnodigingsplanologie.

Als je aan uitnodigingsplanologie doet dan ligt toch het initiatief bij de gemeente? Dus dan mag ik toch actie van de gemeente verwachten in plaats van we zijn afhankelijk van de ontwikkelaars?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Nou dan heeft u waarschijnlijk het woord uitnodigingsplanologie misschien niet helemaal goed begrepen. Maar wat wij bedoelen met uitnodigingsplanologie, we hebben bijvoorbeeld ook de omgevingsvisie buitengebied vorig jaar vastgesteld. Kijk wij als gemeente gaan geen woningen bouwen. Maar wij nodigen de partijen in het buitengebied bijvoorbeeld, u sprak over de jongeren in het buitengebied, wij nodigen hen wel uit om bij ons te komen met plannen. En u maakt bijvoorbeeld zorgen over betaalbare woningen voor jongeren in het buitengebied. Nou dat doen wij ook. Ik denk dat de meeste jongeren geen boerderij kunnen kopen in het buitengebied, ook geen gesplitste boerderij. Maar we ondersteunen bijvoorbeeld wel en dat speelt nu in het Woold een groep inwoners die zelf is opgestaan, een deel jongeren, zitten ook ouderen bij, die graag willen nieuw bouwen in het buitengebied. Dus daar is zeker aandacht voor. Maar wij bouwen niet. Dus we zijn wel afhankelijk van ontwikkelaars of van mensen inwoners zelf die met die goede plannen komen. De motie circulaire...

De voorzitter: Dan is de interruptie van de heer Elferdink beantwoord. Maar dan staan ook nog de heer Te Gronde te wachten en daarna de heer Ten Pas.

De heer Te Gronde: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik hoor de wethouder een aantal zeggen die ja die mij tevreden stemmen in de zin van wat de bedoeling was van de motie zeg maar. Alleen wat ik dan nog wel een beetje mis is dat wij als raad zeg maar onze taken om het college te controleren te kaders te stellen om ook te controleren van hoe nou die voortgang gaat. Want wat wij echt heel graag in beeld willen hebben is van oké we hebben dan iets van 1200 woningen nodig. Nou met 200 per jaar ben je toch een paar jaar bezig voordat je dat vol hebt gebouwd. Het gaat ons niet zo zeer om de locatie dus of het nou inbreiding is of uitbreiding dat maakt ons op zich nog niet zo heel veel uit. Dat is natuurlijk wel interessant om te weten maar daar gaat het niet om. Maar het gaat meer om van goh wat zit er nou in de planning en wat is nou kansrijk? En dat wij zicht houden op dat die 1200 woningen inderdaad in een jaar of vijf, zes gebouwd worden. Daar hebben wij eigenlijk behoefte aan. Dat is één. Twee, ik hoor u zeggen van dat de provincie ook een regeling heeft inderdaad om of voor geld in ieder geval om capaciteit waarschijnlijk in te zetten. Nou dat is mooi, want dan kunnen we de plannen snel afhandelen. Vandaar dat we in het verleden ook als VVD destijds een motie hebben gedaan om meer capaciteit op in te zetten. Dus dat is belangrijk. Alleen bijvoorbeeld het rijk wat toch een partij in deze is weet absoluut niet dat Winterswijk deze groeiambitie heeft. Dus ik vraag toch ook echt wel van, maak daar ook kenbaar dat wij een deel willen uitmaken van hun groeiambitie. En dat wij gewoon een oplossing kunnen bieden van alle knelpunten van de woningbouw. Met name ook in het westen van het land. Dus het is niet het is van de ene kant zeg ik ja ik hoor het u zeggen en u dat al heel veel. En daar heb ik ook vertrouwen in. Dat is het niet. Maar misschien helpt het u ook wel gaandeweg om toch nog wat meer druk te zetten bij provincie, regio en rijk om die dingen te doen om het voor elkaar te krijgen.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja wij delen natuurlijk jaarlijks ook een planninglijst. En daarnaast zijn we in de Achterhoek echt goed bezig met de woningmarktmonitor. Volgende week ook in de Achterhoekraad mag ik daar nog iets over vertellen. Ja 1200 woningen in vijf, zes jaar dat lijkt me ontzettend ambitieus. Niet dat ik daar niet achter sta. Maar nogmaals, dan zijn we wel ook afhankelijk

van die ontwikkelaars. En op dit moment is het wel zo dat inbreiding boven uitbreiding gaat. En inbreiding betreft dan ook vaak transformatie. Niet altijd, maar toch wel regelmatig. En u weet dat dat gewoon trajecten zijn die gewoon veel tijd kosten. En vandaar ook dat we juist ook nu met de provincie in gesprek zijn. Aan de thematafel over van hoe kunnen wij dit nu versnellen. Want wij zien allemaal de krapte op de woningmarkt. En we zien ook allemaal de kansen voor de woningmarkt en voor de Achterhoek. Dus daar willen we vol op inzetten. Maar dan hebben we misschien ook wel eerst de provincie nodig. Want dan moet je het misschien wel degelijk over uitbreidingslocaties hebben.

De voorzitter: Gaan we naar de interruptie van de heer Ten Pas

De heer Ten Pas: Dank voorzitter. Eigenlijk had ik dezelfde vraag als de tweede van meneer Te Gronde.

De voorzitter: Ja maar dan is die misschien al beantwoord

De heer Ten Pas: Nou dat ging over waarom niet ook op de deur kloppen verder dan Arnhem eigenlijk.

De voorzitter: Kan de wethouder daar wat over zeggen?

Mevrouw Klein Gunnewiek: Nou we hebben natuurlijk eerst wel de provincie nodig als je echt meters wil maken, bijvoorbeeld met uitbreiding plannen. En dat is het gesprek dat we nu voeren. En het lijkt me heel goed als we daar een plan hebben als regio Achterhoek. Want dat is wel belangrijk om dat gezamenlijk te doen. Dat we daarna bij het rijk aan de bel trekken. Maar wel even in de goede volgorde.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is er nog een interruptie van de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja dank u wel voorzitter. Ja wat betreft die uitnodigingsplanologie, er zijn natuurlijk veel locaties in eigendom van bepaalde ontwikkelaars in Winterswijk. Bent u niet bang dat u de grip kwijtraakt op wat er gebouwd gaat worden? Want die ontwikkelaars krijgen natuurlijk toch een bepaalde macht. Er zijn ook wat rotte kiezen die in het bezit zijn van bepaalde ontwikkelaars. Dat er ja op zo'n manier toch een soort dwang gaat ontstaan van nou wij willen daar dat en anders doen we daar dat niet. Ongewild gebeurd dat toch soms een beetje. Dat zien we wel in andere plaatsen ook wel. Bent u daar niet bang voor en hoe wilt u dat voorkomen?

De voorzitter: Bent u daar niet bang voor wethouder?

Mevrouw Klein Gunnewiek: Nee daar ben ik helemaal niet bang voor. Want daarom hebben we een afwegingskader. En heel eerlijk gezegd maakt het college niet zoveel uit wie de woningen bouwt. Als er maar de juiste woningen worden gebouwd voor de juiste doelgroepen. En als er maar wordt gebouwd.

De voorzitter: Eventjes voordat de wethouder doorgaat, de leden van de raad op de wethouder was de moties aan het adviseren. En u bent met elkaar nu nog steeds een interessante discussie aan het voeren. Maar die loopt wat weg van de motie die de wethouder aan het adviseren was. Wil de wethouder doorgaan?

Mevrouw Klein Gunnewiek: Graag voorzitter. De motie circulair en duurzaam bouwen is de toekomst.

De voorzitter: De heer Te Gronde heeft nog een interruptie.

De heer Te Gronde: Ja dank u. Ik dank dat u hem inderdaad niet gezien had. Nee ik haak even juist aan op dat verhaal van die motie. Want net voordat de heer Ten Pas zeg maar interrumppeerde had mevrouw Klein Gunnewiek juist een heel interessant stukje waarvan ik dacht van daar gaat het net om. Want zij zei van ja die 1200 woningen dat is in vijf, zes jaar is een hele opgave. En daar moeten we misschien wel gaan kijken van of dat inderdaad een uitbreidingslocatie is. En dat is nou precies waar het om gaat volgens mij. Dat wij graag als raad inzichtelijk willen hebben van wat zijn dan de knelpunten in Winterswijk als je dat ambitieniveau hebt? En hoe zou je dat kunnen oplossen? En ik denk dat dat de behoefte is die er leeft. En als dat in beeld gebracht kan worden dan wordt volgens mij een heel groot deel in de motie al voorzien.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Nou ik nou dat deel van de motie daar wil ik best mee aan de slag om te kijken hoe ik dat voor u helderder kan krijgen inderdaad. Want nogmaals, ik kan u geen kaartje geven met de locaties waarvan ik weet dat daar mogelijke plannen of waarvan de gemeente zelf denkt dat komt in de toekomst vrij en het zou daar weleens kunnen. Dat kan ik niet. De planningslijsten kunnen we jaarlijks met u delen. En ik denk dat ik vooral ook nu eerst aan de slag moet met de regio met de thematafel en met de provincie. En dat ik u daarvan ook deel wat daar de uitkomsten van zijn. Want ik zeg nu dat versnelling misschien mogelijk wordt door uitbreiding. Maar een ander instrument van de provincie is bijvoorbeeld ook SteenGoed Benutten om transformatieplekken sneller of mogelijk te maken. Dus ik denk dat de oplossing ja meerledig is. En de woningmarktmonitor is denk ik ook voor u een hele goede manier om te volgen hoe het gaat met het aantal inwoners in Winterswijk natuurlijk. Maar ook hoe het gaat met hun woonbehoeftes en de vraag en het aanbod.

De voorzitter: Interruptie van de heer Elferdink. En ik roep ook de leden van de raad op, wij hebben met elkaar afgesproken dat we het aantal van vijf interrupties zouden loslaten. We zijn nu bijna drie kwartier bezig met het of sorry bijna een half uur bezig met de beantwoording door de wethouder door de vele interrupties. Dus ik vraag de leden van de raad om ook eventjes kritisch te kijken of alles gevraagd moet worden. Maar dat vraag ik niet voordat ik de heer Elferdink het woord heb gegeven.

De heer Elferdink: Ja voorzitter, u kent ons. Wij zijn altijd kritisch, dus ook wel op onszelf wel een beetje af en toe. Voorzitter, ja de wethouder ik verbaas mij dat zij nu zegt van ja ik kan u geen overzicht geven van de locaties waar gebouwd mag worden. Dat snap ik eigenlijk niet. Ik snap wel dat zij niet kan zeggen welke eigenaar er achter zitten. Maar zij mag toch prima aangeven wat de woningbouwlocaties van Winterswijk zijn? Dat gaat toch gewoon om bestemmingen en dergelijke? Daar is toch niets geheims aan? En dan kunnen wij ook toch als raad gewoon een inschatting maken en dan kan het college ook een inschatting maken hoe de vlag erbij hangt? Ik begrijp niet waarom het college die informatie niet mag geven of wil geven.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja daar is eigenlijk een heel simpel antwoord op. Want dat gaat helemaal niet altijd om locaties die nu al een woonbestemming hebben. En door dat bekend te maken kun je misschien heel veel onrust veroorzaken in Winterswijk. Kan ook gaan over transformatie bijvoorbeeld van panden van de Woonplaats natuurlijk. Maar daarnaast help je misschien ook wel speculatie op gang. Dus zo'n overzicht kan ik niet met u delen.

De voorzitter: De wethouder gaat door.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ik was bij de motie circulair duurzaam bouwen. Ik zag dat u de motie al heeft aangepast. Want het college was in ieder geval niet tevreden over het woord lokaal. Dat vinden wij veel te protectionistisch. Maar aan de thematafel circulaire economie nemen wij ook deel in het project Cirkelregio De Achterhoek. Een project dat dus wordt ondersteund door de Regiodeal. De samenwerking van onder andere leveranciers, bouw-aannemers en ja uw motie is overbodig. Want wij doen dit al. Tenzij u hier nog veel verder in zou willen gaan. Maar dan wil ik u ook echt vragen om na te denken over budget en capaciteit. Dus ja de motie is overbodig. Dan de motie voor 18 tot 23-jarigen. Nou volgens mij hebben we vanavond al heel veel gesproken over die jongeren. En ook het college vindt jongeren en huisvesting heel erg belangrijk. Maar de motie die u hier doet is eigenlijk iets toevoegen over transformatie. En die is ook overbodig. Want we sluiten transformatie helemaal niet uit als het gaat over de wooncomplexen. En het komende jaar gaan wij samen met de Woonplaats ik hoop flinke eerste stappen zetten in de plannen voor ongeveer 200 woningen die getransformeerd gaan worden. Dus de motie is daarmee overbodig. Nou dan de motie ongewenste verhuur van GroenLinks. Ja als wij meldingen krijgen of onjuistheden bij kamerverhuur constateren dan handhaven we. Maar deze motie die roept echt op om voorrang. En ja dan komt inderdaad capaciteit om de hoek kijken. En dan heb ik het over budget. Maar goed, u kunt budget beschikbaar stellen. Wij kunnen de mensen nu simpelweg niet krijgen en dat heeft alles te maken met Covid. Dus we handhaven als we signalen krijgen. En we ontraden dus de motie op dit gebied. Nou daarnaast vraagt u ook nog met sociale verhuurders concrete meetbare doelen te stellen voor het huisvesten van kwetsbare doelgroepen. Nou dit deel dat doen we al. Als we handhaven geven we bijvoorbeeld altijd een begunstigingstermijn aan bewoners om een andere woonruimte te vinden. Als er sprake is van kwetsbare bewoners dan zetten we ook het sociaal team in de Post. We zoeken samen met bijvoorbeeld de Woonplaats naar oplossingen als we niet snel een sociale huurwoning kunnen vinden. En we hebben hierover ook prestatieafspraken gemaakt met de Woonplaats voor 2021. Dus dit deel doen we al en daarmee is de motie overbodig. En dan de motie samenwonen in één huis. Ja het college ondersteunt van harte woonvormen die een maatschappelijk effect opleveren zoals bijvoorbeeld de Knarrenhof. Maar als u doelt op meerdere mensen binnen een woning dan vindt het college dit heel onwenselijk. En natuurlijk mogen meerdere mensen besluiten om met elkaar in een woning te gaan wonen. Maar als u praat over meerdere badkamers, meerdere douches. Dat vinden wij niet wenselijk. Maar je loopt hiernaast nog een groot gevaar en dat namelijk als je dit mogelijk gaat maken je ook mensen de mogelijkheid geeft om bijvoorbeeld illegaal in een vakantiewoning te gaan wonen en elders een adresjes te hebben in het dorp. Dus het college ontraadt deze motie.

De voorzitter: De heer Voogt heeft een interruptie.

De heer Voogt: Ja voorzitter, ik heb zelf ook twee wc's in het huis en er zijn ook mensen die twee badkamers hebben omdat ze een logeerkamer erbij hebben. Met andere woorden, ook bestaande eengezinswoningen kunnen gewoon mogelijk maken dat je bij elkaar woont zonder dat je verder daar aanpassingen aan doet. En voor het overige kan je zelfs zeggen dat als het om huurwoningen zou gaan dat je ook die ruimte zou kunnen hebben mits de verhuurder dat toestaat en de huurtoeslag wordt erop aangepast. Met andere woorden, ik zie niet zoveel problemen op het moment als mensen bij elkaar gaan wonen in een huis.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Nou die problemen ziet het college wel. Kijk natuurlijk kun je als kind bij je ouders blijven wonen de rest van je leven. Ik denk dat veel mensen dit helemaal niet wenselijk

vinden. En daarna kom je inderdaad in problemen met huurtoeslag. Dat is iets wat wij als Winterswijk niet kunnen oplossen. Maar wij willen echt waken voor de gevaren van het makkelijk verschaffen van woonadressen voor mensen die misschien wel elders illegaal willen wonen. En daarnaast heeft u ook begrepen dat wij kamerbewoning gaan stopzetten voor nieuwe initiatieven. A, de meeste mensen willen het niet. B, de meeste mensen krijgen of de meeste mensen, mensen krijgen gewoon geen huurtoeslag als ze kamerbewoning hebben. En ze hebben dus gewoon veel liever een zelfstandige woning. Dus het college ontraadt daarom deze motie. En dan heb ik volgens mij alle moties en amendementen gehad. En dan vraag ik me aan de raad of er nog echt vragen zijn die niet beantwoord die ze toch echt nog graag...

De voorzitter: Interruptie van de heer Voogt.

De heer Voogt: Ja dat ging er toch even om dat kamerverhuur. Dus als bij wijze van spreken een scholier bij een hospita een kamer huurt waar ook zelfs nog fiscale aftrekmogelijkheden voor zijn dan staat de gemeente of wil de gemeente dat ontraden?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Dat klopt, want wij kunnen niet elke situatie gaan handhaven. En ook niet elke situatie beschrijven.

De voorzitter: Een vraag van de heer Van Beek en daarna een vraag van de heer...

De heer Van Beek: Ja dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Excuus de heer Voogt heeft nog een vervolgvraag.

De heer Voogt: Ja ik vraag me af wat er te handhaven valt als iemand een kamer verhuurt in de vorm van een hospice of hospita.

De voorzitter: Nou misschien kan de wethouder daarop antwoorden.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Je gaat dan natuurlijk wel zien dat er misschien situaties voorkomen die je liever niet wil. En zijn dat mensen die twee mensen in huis nemen of drie worden daar inderdaad weer keukentjes ingebouwd om gaat het zelfs om kookplaten die brandgevaar opleveren. Dus het college kiest hier gewoon niet voor.

De voorzitter: Een vraag van de heer Van Beek en daarna een vraag van de heer Elferdink.

De heer Van Beek: Ja dank u wel voorzitter. Ik had net tijdens mijn betoog nog een vraag gesteld over of u de mogelijkheid ziet om een sessie te organiseren voor het maatwerk voor ons in beeld te brengen. Een sessie met casussen of iets dergelijks dat we inzicht kunnen krijgen hoe dat maatwerk nu aangepakt wordt door de organisatie. Bent u bereid om dat te doen?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ik denk niet dat het in een politiek forum hoeft. Maar wij zijn op dit moment bezig met een plan van aanpak voor de evaluatie van de omgevingsvisie buitengebied. Daar gaan wij ook veel partijen over benaderen. Denk aan de belangenpartijen in het buitengebied, maar

ook mensen die zelf een aanvraag hebben ingediend. En het lijkt me heel goed dat die rapportage naar u toekomt als raad.

De voorzitter: Meneer Van Beek.

De heer Van Beek: Wij krijgen natuurlijk heel veel vragen daarover van inwoners over dat maatwerk. Dus het is ook wel fijn als wij dat antwoord kunnen geven. Dus het zou toch fijn zijn als wij daar ook wat uitleg over kregen hoe dat nu in zijn werk gaat

De voorzitter: Misschien is het een goed mag ik een suggestie doen om het rapport waar de wethouder het over heeft het stuk om dat af te wachten? En aan de hand daarvan even te kijken en misschien is het niet helemaal de taak van u als raadslid om individuele casussen te gaan bespreken of evalueren met de wethouder. Maar zo'n sessie als de wethouder dingen klaar heeft is dat een soort gecombineerde oplossing? Ik kijk ook even naar de wethouder en dan de heer Van Beek. Wethouder?

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja op zich lijkt me dat prima. Ik ben alleen bang dat we dan in zo'n gecombineerde sessie allerlei individuele aanvragen gaan bespreken. Dus het lijkt me goed om eerst even het rapport van de evaluatie naar de raad te sturen. En als er daarna nog behoefte is dan hoor ik dat.

De voorzitter: Meneer Van Beek.

De heer Van Beek: Voorzitter, op zich willen wij rustig dat afwachten dat rapport. Maar het gaat ons ook niet om individuele casussen te behandelen. Er kunnen natuurlijk ook makkelijk fictieve casussen opgezet worden. Desnoods met de foto's van woningen of beelden uit een andere plaats. En dat is wel eerder gedaan op zo'n manier. Dus het gaat ons niet om individuele casussen hier te gaan behandelen. Want ik snap natuurlijk dondersgoed dat dat niet kan. Maar op een andere manier is daar wel invulling aan te geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dan is er een vraag van de heer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja dank u wel voorzitter. Ja de wethouder gaf aan het begin van haar betoog aan dat ze geen vragen ging beantwoorden, alleen de moties, amendementen bespreken. Dus ja dan moeten we onze vraag maar opnieuw stellen. Er zit niks anders op. We hebben een vraag gesteld over die wijkgerichte duurzaamheidsaanpak. En wij zien dat echt wel kansrijk. En er staat vanaf 2020 wordt er uitvoering gegeven aan die aanpak. Maar onze vraag is, in welk tempo wordt er uitvoering gegeven? En kan het college een tijdsschema schetsen? Dat zijn we überhaupt voor wanneer beginnen we ermee? En ja zijn we in 2025 klaar daarmee of zijn we in 2030 nog niet klaar? Wij vragen eigenlijk gewoon een kan het college daar een tijdsschema voor schetsen? Ik kan me ook voorstellen dat het vanavond niet kan. Maar dat dat in de komende weken naar ons toekomt. Dat vinden we ook prima. Maar en dan hadden we nog een andere vraag. Ja het is een visie, het heet dit stuk heet een visie, maar er staan ook heel veel strategiedingen in en zelfs uitvoeringsdingen. En wij gaven al aan, het is qua uitvoering lang niet volledig. En dat zien we ook wel een beetje ontstaan in de moties en amendementen dat de raad eigenlijk allerlei dingen toegevoegd wil zien. En dat snap ik ook wel omdat het op het gebied van uitvoering is het bij lange na niet volledig. Dus eigenlijk is mijn oproep onze oproep aan het college, maar gewoon zo spoedig mogelijk een uitvoeringsagenda dat wij als raad ook weten wat er aan zit te komen en in welke tijd wanneer we wat mogen verwachten. Dan kunnen wij als raad ook gewoon sturen op ja op de ja het wonen in Winterswijk. We hebben hier

nog geen motie voor ingediend. Maar ja ik hoop zo heel veel werk kan het niet zijn om zo'n uitvoeringsagenda te maken waar je alleen benoemd wanneer je wat gaat doen. Dus eigenlijk hoop ik dat de wethouder dat toe wil zeggen. Dan zijn volgens mij heel veel van die moties en amendementen ook overbodig. Dus...

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder. Twee vragen gesteld door de CDA-fractie

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja dank u wel voorzitter. Nou dan ben ik waarschijnlijk abuis over dat tijdsschema en de wijkaanpak. Want ik dacht dat we het daar al over hadden gehad in de commissie. Ik kan dat tijdsschema de komende weken nog niet toezeggen. Want wij zijn daarover in gesprek met bijvoorbeeld onze partner de Woonplaats. Maar dit heeft ook heel erg te maken met capaciteit van de gemeente. Ik geloof dat medio 2021 de evaluatie van Wijkaanpak de Pas plaatsvindt. Ook dat nemen we mee. En daarna zullen we een tijdsschema maken. Dus zodra dat er is kunnen wij u daarover informeren. Maar dat kost nog wel even tijd. Daarnaast vraagt u om een..

De voorzitter: Sorry wethouder, kunnen we dat iets concreter maken dat dat voor de kadernota verwacht u dat het dan klaar is? Even om die toezegging wel even goed te noteren.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Nou durf ik nu niet te doen. Want ik weet niet precies wanneer die evaluatie klaar is. Maar ik zal sowieso voor de kadernota dan met een antwoord komen. Want ongetwijfeld hebben we het dan al wel deels in beeld.

De voorzitter: Oké dank u wel. Noteren we. De wethouder gaat door.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja en dan vraagt u naar die uitvoeringsagenda. Ja ik ben heel erg blij dat hier een visie ligt waar al heel veel maatregelen in zitten. Want zoals u weet ga ik graag aan de slag. U zegt dat er heel veel moties zijn ingediend en dat dat anders niet nodig was geweest. Maar volgens heeft u mij net ook heel veel moties horen beantwoorden met dat doen we al. Maar natuurlijk is er ruimte voor nieuwe maatregelen die passen binnen de woonvisie. En die zullen we ook uitvoeren op het moment dat dat aan de orde is. En ik stel voor dat we u in ieder geval jaarlijks even bijpraten over hoe het gaat. Ligt ook in het verlengde van de vraag van de VVD van hoe snel gaat het inderdaad met zaken.

De heer Elferdink: Ja voorzitter, mag ik een korte...

De voorzitter: De heer Elferdink, korte vraag.

De heer Elferdink: Ja jaarlijks bijpraten vind ik prima. Maar ik zou wel graag willen weten waarover ik wordt bijgepraat. Als het steeds achteraf is ja dit hebben we gedaan. Ja dat weten wij dan wel. Eigenlijk zou ik willen weten, wat gaat het is het college van plan om te gaan doen, en dan jaarlijks kijken van wat is er gelukt van onze plannen. Want anders dan heeft het natuurlijk niet zoveel zin dat jaarlijks bijpraten. Dan kunnen we zelf ook zien wat er gedaan is. Dus wij zouden toch wel heel graag een het kan een hele beknopte uitvoeringsagenda zijn. Want de wethouder zegt het zelf ook van ja heel veel moties zijn overbodig. Want wij doen het al. Maar blijkbaar is het bij de raad niet in beeld dat het al gedaan wordt. Dus dan is het toch eigenlijk ook een uitgestoken hand naar het college om dat het college naar de raad toe aangeeft waar ze mee bezig is.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Nou volgens mij zijn heel veel maatregelen uit de woonvisie al uitvoering. Een deel nog niet, dat klopt. Er is ruimte. We praten u graag bij. Maar als u nog een uitvoeringsagenda ja heel eerlijk, ik vind dat dan jammer nu van de capaciteit. En dan vraag ik u daar een motie voor in te dienen.

De voorzitter: Dat gaan we dan zien. De wethouder gaat door.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja ik was klaar.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door naar de tweede termijn aan de kant van de raad. U bent inmiddels bijna twee uur over dit agendapunt aan het spreken. En we kijken wat het oplevert. Ik begin als eerste weer bij de heer Elferdink namens de fractie van het CDA.

De heer Elferdink: Voorzitter, ik heb eigenlijk een ordevoorstel. Punt van orde, laat ik het zo zeggen. De wethouder heeft of het college heeft geantwoord over alle ingediende moties en amendementen. Het CDA heeft nog niets gezegd over de moties en amendementen omdat die nog niet ingediend waren. Misschien dat de raadsleden of dat de raad een aantal moties en amendementen worden ingetrokken naar aanleiding van de woorden van het college. Dan hoef ik daar niets meer over te zeggen. Dat scheelt ook wel weer tijd.

De voorzitter: Ik kan me voorstellen dat de mensen daar eventjes over willen overleggen. Ik stel voor om even vijf minuten te schorsen zodat u even kunt zien of er behoefte is om te schorsen of om dingen nog even af te stemmen. Dan schorsen we voor vijf minuten en dan zien we elkaar straks terug. Ik heropen de vergadering. Ik kijk even of deze schorsing nog iets heeft opgeleverd. En als dat zo is dan vraag ik u even om via de chat het woord te vragen. De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja dank u wel voorzitter. Ja de tijd was wat kort om met alle fracties even afstemming te zoeken. En het beeld bij ons in ieder geval is om de motie M5 zeg maar die we hebben ingediend om die wel te handhaven. Maar het kan zomaar zijn dat het CDA nog met een toevoeging daarop komt. Maar dat weet ik nog niet helemaal zeker. Om toch nog iets meer vanuit die uitvoering in beeld te brengen. Dus dat moet ik even overlaten dan aan het CDA wat ze daarmee willen. Maar M5 zouden wij graag willen handhaven.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen die nog wat willen zeggen over de moties? De heer Voogt.

De heer Voogt: Dank u wel voorzitter. Motie M8 over ongewenste kamerverhuur die nemen we terug. Daar is helderheid gegeven over hoe de hoe het college daarmee om denkt te gaan of omgaat. Motie 9 samenwonen in één huis, het ziet ernaar uit dat die toch wordt verworpen. Dus dan kunnen we hem voor het gemak van de vergadering nu ook intrekken. Even kijken, dat was het oh nee de het amendement A6, circulair en duurzaam bouwen. We zijn blij met wat er al gebeurt. We zullen nog vragen stellen over wat vollediger overzicht. En we trekken nu dat amendement in.

De voorzitter: Het amendement 6 en de moties 8 en 9 van de GroenLinks-fractie zijn ingetrokken, maken geen onderdeel meer uit van de beraadslagingen. Anderen die nog iets willen aangeven? De heer Elferdink wil graag het woord.

De heer Elferdink: Ja dank u wel voorzitter. Ja de heer Te Gronde zei het al, wij willen nog even kort schorsen om die motie 5 eventueel dat wij daar in meegaan met een kleine aanpassing.

De voorzitter: Kan dat vijf minuten of heeft u langer, korter nodig?

De heer Elferdink: Ja dat denk ik wel.

De voorzitter: Ja vijf minuten. Tien, zie ik tien meneer Te Gronde? Tien minuten, ik schors voor tien minuten. Mag ik u allemaal vragen om uw camera's weer aan te gaan zetten? Dan is inmiddels de hebben wij nog liggen twee amendementen en twee moties. En ik begrijp dat de motie 5 is aangepast en daarvoor geef ik het woord aan de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja dank u wel voorzitter. Ja we hebben even overleg gehad in de afgelopen minuten. Dat gaat dan toch weer snel. Maar als ik dan op mijn klok kijk dan schiet de tijd ook voorbij. En om ook aan zeg maar de wens te voldoen om toch ook wat meer op de hoogte gehouden te worden van wat er nu in de uitvoering zit bij de woonvisie en ook de wens om van kom je nou dan tot die 31000, hebben we een bij de, zeg maar een streepje. En die luidt periodiek zorg te dragen voor een beknopt overzicht van lopende en toekomstige activiteiten met betrekking tot uitvoering van de woonvisie. En daar wil ik dan nog graag bij benadrukken dat beknopt ook echt beknopt moet zijn. Dus wij zitten echt niet te wachten op een heel dik stuk. Het moet echt gewoon beknopt zijn. En wij zouden heel graag zien dat we bijvoorbeeld in het begin het eerste half jaar of het eerste kwartaal daar al een overzicht van krijgen. En dan bijvoorbeeld na een jaar het vervolg. Zodat we goed kunnen zien van goh hoe werkt dit nou, hoe werkt die woonvisie nou? Dus geen evaluatie, maar gewoon echt hands-on kijken van hoe loopt het nou, zodat we ook een beeld goed hebben van nou pakt het uit zoals we willen. En dat is in ieder geval nog een extra toelichting op deze motie M5.

De voorzitter: Dank u wel. Misschien kijk even of daar nog een van de andere indieners nog wat aan toe wil voegen. De heer Elferdink en dan de heer Voogt. En dan vraag ik daarna de wethouder om te reageren. De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja dank u wel voorzitter. Ja misschien de Te Gronde zei het al, maar het CDA dient deze motie dus ook mede in. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. De heer Voogt nog.

De heer Voogt: Dank u wel voorzitter. We hebben de schorsing kunnen gebruiken om amendement 7 samen ingediend met D66 ook in te trekken.

De voorzitter: Het amendement 7 is ingetrokken, maakt geen onderdeel meer uit van de beraadslagingen. Dank u wel. Kijk ik even naar de wethouder aangaande ook de... Wat zegt u? Oh mevrouw Ten Dolle wil graag nog wat zeggen. Gaan we daarna naar de wethouder. Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ja voorzitter, het is voor mij even nu verwarrend, is dit nu al de tweede termijn of gaan we straks naar de tweede termijn?

De voorzitter: We gaan straks nog naar een tweede termijn. Maar er werd gevraagd om een schorsing. Dus dat loopt gewoon rustig conform programma af.

Mevrouw Ten Dolle: Dan hoef ik nu nog niet het woord.

De voorzitter: Goed. Dan vraag ik de wethouder nog even om te reageren op de gewijzigde motie 5. Verandert dat nog iets aan het advies van het college?

Mevrouw Klein Gunnewiek: Nou een vraag eigenlijk aan de raad ook, u vraagt dan voor een beknopt overzicht. Nu is het zo natuurlijk dat wij in de begroting onze activiteiten vermelden. En dat we ook na de eerste helft van het jaar een inhoudelijke bestuursrapportage hebben. Dus mijn vraag is dan, is het voldoende als wij daar dat beknopte overzicht aan ophangen? En zijn er andere spannende actualiteiten dan neem ik u daar natuurlijk in mee.

De voorzitter: Nou dat gaan we horen in de tweede termijn. Die vragen die kunt u allemaal in uw tweede termijn meenemen. Ik kijk even wie er nog behoefte heeft aan tweede termijn. De heer Elferdink namens CDA-fractie.

De heer Elferdink: Ja dank u wel voorzitter. Heel eerlijk gezegd had ik nog geen W-tje gezet. Maar goed, nee wij zijn blij met die toezegging van het college. En zo kort mag het inderdaad, als we dat overzicht gewoon krijgen en daar even... Maar dat het dan gewoon bij elkaar staat. En dat we niet de hele begroting moeten door worstelen dat het college zegt ja zoek het maar op in de begroting. Dat is niet de bedoeling. Wel dat we gewoon een bij wijze één of twee A4'tje even kort staat van wat gebeurt er en de stand van zaken. Dus als dat dan zijn wij helemaal akkoord. De overige moties en amendementen zullen wij steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we kijk ik even naar de fractie van WB. Ik loopt iedereen gewoon even af. Mevrouw Van Harten, behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw Van Harten: Voorzitter, heb ik geluid ja. Ja voorzitter, wij gaan mee in de gewijzigde motie.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar VVD-fractie de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja wij kunnen ons vinden ook in de tekst die heer Elferdink net uitsprak dus als dat in de bestuursrapportage terechtkomt vinden we dat prima, als het maar bij elkaar staat overzichtelijk dat we niet hoeven te zoeken. En dat is helemaal prima. Voor de overige zit ik nog even te kijken naar de moties M1 voor de seniorenwoningen verwachten we eigenlijk dat daarmee ook daar wel invulling aan wordt gegeven. Dus die hoeft wat ons betreft die zullen we dan ook niet steunen omdat die dan overbodig wordt.

De voorzitter: Dank u wel. De GroenLinks-fractie, de heer Voogt.

De heer Voogt: Dank u wel voorzitter. Wij ondersteunen motie 5 ook. Wat betreft de samen met D66 ingediende moties laat ik het woord aan D66. En voor de rest hebben wij geen behoefte aan een tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we door naar de heer Ten Pas namens de fractie van de Partij van de Arbeid.

De heer Ten Pas: Dank u wel voorzitter. Amendement 1, de starterslening. Daar zijn wij voor. Volgens mij kan dat geen kwaad. Wij kunnen de overwegingen van de indieners volgen. Dus daar zijn we voor. En motie 5 nou daar staat onze naam boven. Daar waren we al voor en zijn we nog steeds voor ook met de opmerkingen van de vorige sprekers over de invulling van die rapportage. Dat kan beknopt en wat ons betreft is de bestuursrapportage prima. Motie 7 heb ik dan nog volgens mij, of motie 1 de seniorenwoningen van D66, GroenLinks. Nou ja afgaande op de woorden van de wethouder gebeurt er al heel veel. En als we dit gaan doen dan kost het extra tijd en capaciteit. Nou ja dan is onze redenering, zet die tijd en capaciteit dan in voor het invullen van de concrete

initiatieven juist voor de doelgroep die onder andere deze motie behelst. Dus om die reden zijn we tegen. Tot zover onze tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we door naar de fractie van D66, mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ja dank u wel voorzitter. Ja nog een laatste oproep voor ons amendement mede ingediend door de VVD, GroenLinks en Voor Winterswijk rondom die starterslening. Dus we zijn blij te horen dat juist ook het CDA aangeeft daar ook voor te zijn. We kunnen hem nu inderdaad uit de woonvisie halen om daarna als raad er een uitgebreide discussie over te voeren. Het college kijkt naar een doel, dat is in dit geval doorstroming. Maar een starterslening gaat veel verder dan dat. Er is niks op tegen om hem nu dan slapend te houden tot op het moment dat we hem uiteindelijk willen vernieuwen of nodig hebben. En voorzitter, nog even kort over de motie rondom de seniorenwoningen. Als de wethouder een toezegging kan doen aan D66 en GroenLinks om te zeggen van nu naar aanleiding van motie 5 wat aangenomen wordt dat daar een concreet naar voren komt hoeveel seniorenwoningen er straks ook nodig zijn. En dan ook terug te komen naar de raad om te kijken hoe we dat de komende vijftien jaar gaan invullen. Dan wil ik de motie intrekken. Op het moment dat we doe toezeggingen niet van de wethouder krijgen dan denk ik dat deze motie niet overbodig, aangezien dit een concrete ambitie behelst die noodzakelijk is in een vergrijzende gemeente zoals Winterswijk. En voorzitter, daar wil ik het eigenlijk nu bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Ten Dolle. Gaan we afsluitend naar de heer Van Beek. Nog behoefte aan een tweede termijn?

De heer Van Beek: Nee voorzitter, geen behoefte aan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kunnen we volgens mij naar de tweede termijn van de wethouder. Volgens mij zijn er geen verdere vragen meer gesteld. Maar ik kijk even of wethouder Klein Gunnewiek nog wat toe te voegen heeft.

Mevrouw Klein Gunnewiek: Ja voorzitter, ik heb een vraag gekregen hoor van D66 over de motie senioren. Kijk wij monitoren gewoon hoeveel woningen er voor welke doelgroep nodig zijn. En dat is iets wat misschien wel fluctueert. En dat houden we goed in de gaten. Dus ik kan nu niet zomaar een aantal woningen aan het seniorenwonen toekennen. Maar u weet dat wij senioren heel erg belangrijk vinden, ook als doelgroep. Juist ook omdat zij een belangrijke bijdrage moeten leveren aan die doorstroming op de markt. Dus wij monitoren dat heel erg goed.

De voorzitter: Ik kijk even mevrouw Ten Dolle of dit nog wat betekent voor uw motie.

Mevrouw Ten Dolle: Ja dank u wel voorzitter. Ik heb even heel snel contact gehad met de GroenLinks-fractie over de deze woorden van de wethouder hopen wij dat het ook daadwerkelijk doorgaat. En zullen wij de motie intrekken.

De voorzitter: Motie 1 is ingetrokken, maakt geen onderdeel meer uit van de beraadslagingen. Volgens mij kunnen we dan overgaan tot besluitvorming. Ik vraag u straks of u stemming wenst. Als er nou blijkt dat er unanimititeit is over de motie dan hoeven of de amendementen of het voorstel zelf dan hoeven we het niet in stemming te brengen. Want dan gaan we ervan uit dat het aangenomen is. Ik zou graag willen beginnen met het amendement 1 over de starterslening. Ik kijk even daar was een grote meerderheid voor dit amendement. Is er behoefte aan stemming? Of ja ik zie ja dan gaan we

dat doen. Dat beginnen we weer in de lijst van raadsleden. En dan beginnen we weer bij de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voor.

De voorzitter: De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Elsinghorst.

Mevrouw Elsinghorst-van Dinteren: Voor.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van Harten.

Mevrouw Van Harten: Tegen.

De voorzitter: De heer Johannis.

De heer Johannis: Voor.

De voorzitter: De heer Jonker.

De heer Jonker: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Linden.

Mevrouw Van der Linden-Plass: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van der Meulen. Mevrouw Van der Meulen.

Mevrouw Van der Meulen: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Oonk.

Mevrouw Oonk-Toebes: Tegen.

De voorzitter: De heer Ten Pas.

De heer Ten Pas: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voor.

De voorzitter: De heer Puntman.

De heer Puntman: Voor.

De voorzitter: De heer Te Selle.

De heer Te Selle: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Voor.

De voorzitter: De heer Voogt.

De heer Voogt: Voor.

De voorzitter: De heer Vuijk.

De heer Vuijk: Voor.

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Voor.

De voorzitter: En de heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Voor.

De heer Hollander: Zestien voor, vijf tegen.

De voorzitter: Zestien voor, vijf tegen. Amendement is aanvaard. Gaan we naar de aangepaste motie 5. Ook daarvoor staan er veel partijen op. Is er behoefte aan stemming, of kan ik aannemen dat er ... Ik kijk alleen even naar de heer Van Beek, want die zie ik er nog niet bij staan. Dus u bent voor? Dan zien we de motie als aangenomen en breng ik de Woonvisie 2020-2025 in stemming. Behoeft er een stemming of stemverklaringen? Dat is niet het geval. Voorstel is aanvaard.

C.1 Tweede termijn en besluitvorming begroting 2021-2024

De voorzitter: Dan gaan we daarmee door naar het volgende agendapunt, ook het laatste agendapunt van vanavond, de tweede termijn van de begroting. U kunt reageren in de tweede termijn op de eerste termijn van het college en met elkaar het debat aangaan over de moties en amendementen, en het college zal daar afsluitend op reageren. Elke fractie heeft weer ongeveer tien minuten spreektijd en halverwege zullen wij kort schorsen. Dan beginnen we net als dinsdagavond als eerste met de fractie van het CDA, de heer Wassink.

De heer Wassink: Dank u wel, voorzitter. Raadsleden, beste aanwezigen, hoop ik nog, via de livestream. In de eerste termijn heb ik aangegeven dat wat het CDA betreft we de komende jaren alles op alles moeten zetten om de voorzieningen en onze bedrijven en verenigingen en alles wat we verworven hebben in Winterswijk hier en samen hebben opgebouwd zo goed mogelijk door de crisis te slepen. In die zin vinden we het ook positief dat het college heeft ingezien dat nu bezuinigen op de collectieve ziektekostenverzekering voor inwoners die op 110 tot 130 procent van het minimum zitten onverstandig is. We hebben ons daarover stevig laten horen, maar wat ons betreft heiligde het doel de middelen. In de eerste termijn lag er een amendement van CDA en Voor Winterswijk, maar wij zijn heel blij dat we als partijen hier de handen ineen hebben geslagen en dat we nu een amendement hebben van de gezamenlijke raadsfracties, A4, om deze bezuiniging terug te draaien. Die moet volgens mij dus nog even officieel ingediend worden op dit moment. Nu weet ik niet, voorzitter, of ik ook de tekst moet voorlezen van dat gewijzigde amendement.

De voorzitter: Volgens mij is het raadsbreed ingediend, dus ik hoop dat het bij u allen bekend is. Het stuk is te lezen, dus wat mij betreft kunt u doorgaan.

De heer Wassink: Mooi, dat scheelt weer een hoop tekst. Ook heb ik in de eerste termijn aangegeven dat op het gebied van de voorzieningen de prioriteit van het CDA ligt bij behoud van de bestaande voorzieningen. Daarmee ging de discussie in de eerste termijn vooral over de Wereld van Wenters en de Museum Fabriek. We vinden het positief dat de wethouder heeft aangegeven dat hij garant staat dat de Museum Fabriek niet in de problemen zal komen, maar middels een amendement willen we dat dit begrotingstechnisch ook goed wordt afgehecht. Vandaar het amendement voor het museum dat de bezuiniging voor 2022 wordt teruggedraaid, zodat gezamenlijk een museumvisie kan worden opgesteld. Ik ga ervan uit dat de heer Voogt dit amendement A5 zo meteen formeel indient en ook zal toelichten, dus daar zal ik het verder ook bij laten. Vrijwilligers zijn wat het CDA betreft de smeerolie van onze Winterswijkse samenleving en we hebben aangegeven dat we daarom grote moeite hebben met de halvering van de bijdrage voor de mantelzorgers, juist nu de druk op de gezondheidszorg zo hoog is en ook de thuiszorg steeds meer bij de mantelzorgers neerlegt. Wij dienen daarom motie 7 mede in om deze bezuiniging voor het komend jaar in ieder geval terug te draaien, en ik ga er ook daarbij van uit dat de heer Zuiderveld dat straks verder zal toelichten. Als CDA hebben we in de eerste termijn ook een motie ingediend voor meer aandacht voor achterstallig onderhoud, dat was motie 6. De wethouder heeft ons echter inmiddels overtuigd dat er wel degelijk middelen zijn voor achterstallig onderhoud. Wij waren daar aanvankelijk op het verkeerde been gezet door het college, omdat de antwoorden die we schriftelijk hadden gekregen, daar werd gezegd dat er geen budget was in de begroting voor achterstallig onderhoud. Dat blijkt er dus gelukkig wel te zijn, maar dat neemt niet weg dat het in de begroting wel erg lastig te achterhalen valt. Neemt niet weg dat wij op dit punt tevreden zijn met het antwoord van het college. Waar we echter nog geen antwoord hebben gehad binnen die motie is of de wethouder bereid is om bij de aanpak van de Groenloseweg ook de oversteek ter hoogte van de hertenkamp mee te nemen. Dus misschien kan de wethouder hier nog een antwoord op geven. In het kader van infrastructuur hebben we in de eerste termijn ook aangegeven dat we het onverstandig vinden dat het college nu al 1,2 miljoen heeft vrijgemaakt voor het verleggen van de Steengroeveweg. Het kan namelijk nog wel tien tot vijftwintig jaar duren voordat Sibelco hier met de groeve aan de slag gaat. Antwoorden hierop van de wethouder hebben ons niet overtuigd. Sterker nog, bepaalde vragen van raadslid Van Beek weigerde de wethouder antwoorden te geven. Dat heeft ons erg verbaasd en volgens mij is dit ook in strijd met artikel 169 van de Gemeentewet, dus ik zou daar graag nog wel een antwoord op willen hebben van het college hoe zij dat zien. We blijven overigens het amendement voor de verlegging van de Steengroeveweg, om dat uit te stellen, dat blijven wij steunen. In de eerste termijn heb ik ook aangegeven dat wij als CDA op zich niet tegen bezuinigingen zijn, maar dat we als CDA het belangrijk vinden dat

voorgenomen bezuinigingen eerst goed onderzocht worden, waarbij verschillende alternatieven op een rij worden gezet en voors en tegens goed zijn afgewogen en waarbij eerst gesproken is met de betrokkenen. De reactie van het college was dat zij niet te veel tijd willen verliezen voor onderzoek en ook niet in alle gevallen wenselijk vinden om vooraf met betrokkenen te spreken. We hebben daar begrip voor en we hebben de motie daarom ook aangepast, in die zin dat wij onderzoek hebben vervangen door een gedegen inschatting. Daarmee bedoelen we dus dat er geen uitvoerig onderzoek hoeft plaats te vinden waarmee veel tijd verloren gaat, maar dat er wel een gedegen inschatting wordt gemaakt met alle voors en tegens, zodat we als raad in ieder geval meer inzicht hebben op de haalbaarheid en de gevolgen en de risico's. Daarnaast hebben we toegevoegd ...

De voorzitter: Een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk een verduidelijkende vraag aan het CDA over die motie, die gewijzigde moties rondom die bezuinigingen. Ik ben eigenlijk benieuwd hoe het CDA dat praktisch voor zich ziet, want is het dan zo dat ze eerst met een gedegen inschatting naar de raad moeten en dat het dan weer teruggaat naar het college? Dat wordt een vrij onwerkbare situatie, omdat we daardoor eigenlijk alle flexibiliteit uit het college halen, wat zij moeten hebben als uitvoeringsorgaan, en dan eigenlijk meer in de kramp komen dan dat we nu al zitten. Dus ik ben eigenlijk even benieuwd. Ik snap de motie en ik snap ook de intentie. Alleen, ik zie het niet helemaal voor me hoe dat dan moet zonder dat we het college eigenlijk helemaal lam slaan.

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Volgens mij is het eigenlijk helemaal niet zo ingewikkeld. Kijk, wat we nu zagen bijvoorbeeld bij zwembad Jaspers en bij Boogie Woogie is dat er gewoon een bezuiniging werd ingeboekt en in de boeken werd gezet. Toen wij daarop doorvroegen: maar waar is dat op gebaseerd? Toen kregen we eigenlijk geen antwoord. Op het moment dat gewoon de voors en tegens gewoon goed op een rij zijn gezet, dus een gedegen inschatting, dan kunnen die gewoon erbij gegeven worden en dan kunnen we goed onze afweging maken. Dat ontbrak er gewoon de afgelopen keer aan. Dus een gedegen inschatting: wat zijn de voors en tegens, wat is de haalbaarheid? Daarmee voorkomen we hopelijk ook dat we achteraf weer terug moeten en dat zo'n bezuiniging toch niet haalbaar blijkt. Want dat hebben we nu een paar keer meegemaakt en dat vinden we eigenlijk zonde en ook slecht voor de politiek, voor de politiek in Winterswijk. Dus daarom doen we deze oproep: kom nu met een gedegen inschatting waarin duidelijk staat van wat de voors en tegens zijn, wat de haalbaarheid is, wat de risico's zijn. Dan kunnen we als raad er ook gewoon goede besluiten over nemen en hebben we minder risico dat we een jaar later het weer terug moeten halen.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle nog.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Ik ken het CDA natuurlijk als een partij die heel veel jaren ook heeft meebestuurd in de gemeente Winterswijk. Ik vraag me alleen af: destijds waren er ook bezuinigingen, wat is daar anders aan dan hoe we het nu doen? Want ik ben wel bang dat op het moment dat we elke keer met die gedegen inschatting moeten komen – ondanks dat het misschien een goede wake-up call is voor het college, dit signaal met deze motie – maar hoe dat dan moet. Want ja, andere jaren hebben we het ook altijd zo gelaten, volgens mij doet elke gemeente het op deze manier en ook elk college. Ik denk dat we daarmee heel veel kramp veroorzaken. Is het CDA dat met ons eens?

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Nee, dat ben ik niet met u eens, want in voorgaande bezuinigingen kan ik mij herinneren dat er ook altijd gewoon weloverwogen besluiten zijn genomen en dat er ook gewoon altijd goed de voors en tegens op een rij stonden en dat er ook goede discussie over kon plaatsvinden. Dus in die zin, ja kijk, wat ik al eerder gezegd heb, wij zijn helemaal niet tegen bezuinigingen, maar zet wel goed op een rij wat de consequenties zijn. Dat heeft er wat ons betreft de afgelopen keren, in ieder geval die keren waar ik het over had, aan ontbroken en daar zou het ons ontzettend helpen als we dat beter doen. En ik denk ook de hele politiek daarbij geholpen is.

De voorzitter: Volgens mij kan de heer Wassink verdergaan.

De heer Wassink: Ja. Het tweede punt wat wij daarbij hadden, want we zeiden: we hebben net die motie aangepast, in plaats van onderzoek dus een gedegen inschatting. Daarnaast hebben we toegevoegd dat we dit zoveel mogelijk in samenspraak willen met betrokkenen. En dat er inderdaad situaties kunnen zijn, zoals het college ook aangeeft, dat je niet vooraf met de betrokkenen in gesprek kunt, die kunnen er zijn.

De voorzitter: De heer Te Gronde heeft een interruptie daarvoor.

De heer Te Gronde: Dank u, voorzitter. Ja, die had ik al voor mevrouw Ten Dolle, maar ja, dat schoot er misschien een beetje tussen. Dank u, voorzitter. Ik heb toch nog een vraag aan de heer Wassink, of zijn geheugen hem dan ergens in de steek heeft gelaten. Want u geeft aan: in het verleden zijn er bezuinigingen ingevoerd en die bleken achteraf niet te kunnen, zeg maar. Daarom stelt u nu voor om dat dan vooraf met die instellingen kort te sluiten. U zegt net op een beantwoording van mevrouw Ten Dolle: nee, we hebben in het verleden altijd goede plannen gehad. Maar bent u dan vergeten dat bij het plan van Boogie Woogie – die u de vorige keer in de eerste termijn ook aanhaalde en nu weer – dat er een plan lag dat samen met Boogie Woogie was gemaakt? Want dat was namelijk behelst op het feit dat de pensioenen goedkoper konden vanwege een andere cao, en dat het aantal klanten zeg maar minder zou worden, waardoor het goedkoper kon. De praktijk was echter een jaar later dat het aantal deelnemers, het aantal klanten zeg maar, toegenomen was en dat er niet naar een ander pensioenstelsel kon worden overgestapt. Dus ik denk dat u daar toch even iets moet rechtzetten, want daar schetst u een verkeerd beeld mee. Dit was juist aan de voorkant heel goed uitgezocht.

De voorzitter: Mijnheer Wassink. En ik roep u allemaal op, het zijn allemaal interessante casussen uit het verleden, maar we kijken naar de begroting 2021. Maar misschien dat u kort wil reageren, mijnheer Wassink, en dan ook door wil gaan.

De heer Wassink: Ja, ik zal er kort op reageren. Nee, volgens mij is ook toen gewoon eerst de bezuiniging ingeboekt en vervolgens is dat plan netjes uitgewerkt. Dus daar blijf ik bij. Ik zal verdergaan met mijn tweede termijn. Want ik zat bij het punt dat we zoveel mogelijk in samenspraak willen, in plaats van dat we altijd in overleg moeten. Dus op dat punt willen wij onze motie ook aanpassen. Nu is even de vraag: moet ik het dictum van de motie nog noemen, of kan ik die overslaan, omdat iedereen de moties al heeft?

De voorzitter: Volgens mij heeft iedereen de moties gevonden en zijn die te vinden.

De heer Wassink: Mooi. Nou, dan schiet ik al aardig op. Dan kom ik eigenlijk bij het laatste punt en dat is dat wij verrast werden met het bericht dat het college 10 tot 15 miljoen extra wil gaan uitgeven

om de coronacrisis te bestrijden. De vraag is dus: kan het college ook aangeven wat dat betekent voor deze begroting? En voorzitter, daarmee ben ik aan het einde van mijn tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Wassink. Gaan we door naar de tweede termijn voor de fractie van WB, de heer Jonker.

De heer Jonker: Dank u wel, voorzitter. Beste voorzitter, raad, college, en mochten er nog kijkers zijn en luisteraars thuis, dan ook welkom. Winterswijk's Belang wil het college danken voor al haar antwoorden. WB is trots dat we sinds 2006 nu alweer veertien jaar mede aan het roer staan van Winterswijk. Onze anticyclische investeringsagenda is een agenda vol durf en lef. Ik ben er trots op dat ik lid ben van deze partij en als derde fractievoorzitter op rij mag pleiten voor investeringen in tijden van crisis. Investeren volgens de toekomstvisie in wonen, werken, recreëren en onze voorzieningen. Dit zijn geen loze woorden, we hebben dat met wisselende partijen in het verleden laten zien dat dit goed was voor Winterswijk. We zijn dan ook een beetje verbaasd door de eerste termijn van het CDA die nu zo kiest voor een ander pad. Een pad van de hand op de knip, een pad van angst en behoudendheid. Zo ga je de conjunctuur nog meer voelen, zo stoppen bedrijven met investeren en zo verliezen meer mensen hun baan. Wij zijn daarom ook blij dat het college onze termijn tijdens de kadernota en de begroting goed heeft beluisterd. Het voorgenomen plan van het college om met een gedurfde investeringsagenda te komen, juichen wij toe, en om dit samen met alle partijen van de raad te bespreken. Zo komen er hopelijk investeringen die op een brede steun van deze raad kunnen rekenen. Anticyclisch investeren, juist nu. Zo worden de conjuncturele grilligheden gedempt, zo kunnen bedrijven blijven investeren en zo behouden meer mensen hun baan. Wij kiezen voor een scenario waarin Winterswijk haar rol als centrum van de Oost-Achterhoek pakt. Wij kiezen voor Winterswijk, een Winterswijk met een prachtig en biodivers buitengebied, een gezellig en groener centrum. Een compleet Winterswijk, daar waar het goed wonen, werken en recreëren is. Voorzitter, Winterswijk's Belang is vaak verweten veel te veel geld uit te geven. Na veertien jaar kunnen we denk ik rustig constateren dat deze investeringen Winterswijk veel hebben gebracht. De inwoners van Winterswijk geven ons mooie dorp een hoog cijfer. Wij zijn blij met deze waardering. Het is uiteindelijk het geld van de inwoners, dat van u allemaal. Een positieve grondhouding, schouders eronder en een gezonde creatieve invalshoek maakt ons mooie dorp nog sterker. Dat is wat onze inwoners van ons mogen verwachten. WB heeft vertrouwen in dit college en over deze begroting zijn we positief. Voorzitter, in onze eerste termijn gaven wij aan dat de locatie Eelinksveld voor een nieuw bedrijventerrein wat ons betreft echt een onvoldoende scoort. Wat dan wel? Voor Winterswijk's Belang zijn de locatie tegenover Obelink en de locatie Tuunternveld het verdere onderzoeken waard en we willen dit vast aan het college meegegeven. Voorzitter, het raadsbrede amendement dienen we natuurlijk mede in en we zijn blij dat we als raad op de inhoud dikwijls goed kunnen samenwerken, en onderschrijven de woorden van mevrouw Ten Dolle over naoberschap in haar eerste termijn. Dit amendement is daar een mooi voorbeeld van. De motivatie voor het mede indienen hebben we al duidelijk uiteengezet in onze eerste termijn. Voor de overige moties en amendementen wachten we eerst de reactie van het college af. Tot slot, voorzitter, horen wij nog graag de reactie van het college op ons voorstel om de commissie kunst in de openbare ruimte weer te activeren. WB blijft staan voor een pragmatische, maar ook een voortvarende agenda, dat wij met een groot verantwoordelijkheidsgevoel zullen blijven uitvoeren. Wij vinden dat Winterswijk dit verdient. Dank u wel, voorzitter, dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jonker. Gaan we daarmee door naar de tweede termijn van de fractie van D66, mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Winterswijk is niet enkel gebouwd op de fundering van de zandgronden, maar op die van naoberschap. Zo begon ik dinsdag mijn eerste termijn met een excuses aan Winterswijk. Dat Winterswijk weer in beweging krijgen door in de raad meer het naoberschap na te streven en samen te werken, maar ook door te kijken hoe we die stadse waarden gelijkheid en vrijheid hiermee kunnen verenigen. Voorzitter, ik wil eigenlijk beginnen met een dankjewel en een compliment aan vele fracties in de raad hoe het naoberschap weer is opgepakt de afgelopen dagen. Ik werd woensdagochtend gebeld door verschillende fracties om te komen tot een saamhorig amendement die nu voorligt voor de collectieve zorgverzekering. Het kan. Dus dienen we als gezamenlijke raad van Winterswijk een amendement in om te zorgen dat de minima niet buiten de boot valt en dat de collectieve zorgverzekering nu niet per direct vervalt zolang er geen beter alternatief is. Hierin bieden we nog ruimte aan het college om eventueel te kijken naar maatwerk. Maatwerk als het zorgt voor een verbetering ten opzichte van die collectieve zorgverzekering. Dit is wat D66 wilde bewerkstelligen met een motie die wij dinsdag indienden. Deze trekken wij nu dan ook in, omdat er nu saamhorig een betere oplossing op tafel ligt met het amendement. We krijgen hiermee Winterswijk weer in beweging. D66 is verheugd met deze ontwikkeling. En ja, voorzitter, je hoeft het niet altijd met elkaar eens te zijn. Ik heb bijvoorbeeld voor mijn motie over stageplekken met bijna alle leden van de WB-fractie gebeld. Weliswaar worden we het misschien niet eens, dat is politiek. Maar wat ben ik blij dat er weer gesprek is, dat we elkaar kunnen opbellen, dat we een voorbeeld kunnen zijn in dat naoberschap. En ik wil dat toch even benoemd hebben. Voorzitter, dat is het haakje wat mij terugbrengt naar de motie 'Stageplaatsen', met mede-indieners VVD, GroenLinks en Partij van de Arbeid. In samenspraak met de VVD is de motie gewijzigd en zijn we tot een nieuwe motie gekomen. Ik zal hem hier niet nader voorlezen, aangezien het bij iedereen bekend is. Voorzitter, wij begrijpen uit de woorden van het college dat zij graag eerst met de ondernemers in gesprek wilden. Deze motie biedt daar alsnog ruimte voor, maar wel dat er maatregelen zijn die 1 januari 2021 in kunnen gaan. Het lijkt me dan ook goed dat het college verder in gesprek gaat wat de gemeente nog meer of beter kan oppakken voor onze stagiairs. Misschien komen uit deze gesprekken nog betere alternatieven, dan kan het college altijd nog de motie gedeeltelijk naast zich neerleggen. Maar voorzitter, dit zijn wel concrete voorstellen die wij hier doen in onze motie. Die concrete voorstellen zijn tot stand gekomen naar aanleiding van een gesprek met de hubmanager en de knelpunten die ze daar tegenkomen. Hierin heeft D66 niet enkel gehandeld uit eigen beleving, maar echt wat er nu nodig is: wat kunnen wij nu doen en hoe kunnen wij nu concreet een bijdrage leveren? Dat is wat ons betreft wat voorop staat. Het hoeft allemaal niet zo moeilijk en gecompliceerd, maar dat er nu concrete, creatieve oplossingen worden aangedragen is wel noodzakelijk. Daarom houden wij vast aan deze motie op dit moment. Voorzitter, ik ga er even voor kiezen om mijn hond de ruimte te geven.

De voorzitter: Ik hoorde al zoiets. We schorsen voor dertig seconden voor de hond van mevrouw Ten Dolle. Misschien even een leuk weetje tussendoor, er hebben vanavond in totaal vierhonderd mensen naar u allen gekeken en dus ook naar de hond van mevrouw Ten Dolle, die volgens mij inmiddels bevrijd is. Dus mevrouw Ten Dolle gaat door.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Daarom houden wij dus op dit moment vast aan deze motie. Wij staan samen met VVD, GroenLinks en de Partij van de Arbeid op voor de stagiaires in onze gemeente. Die stagiaires zijn onze nieuwe toekomst na deze crisis en met deze motie laten wij ook zien dat we er zijn voor die doelgroep, dat we ze niet laten vallen en dat wij geloven in hun toekomst, in hun dromen. Daarnaast kan het een extra impuls leveren aan het aantrekken of vasthouden van jongeren naar onze gemeente en bij bedrijven in onze gemeente. Een doel wat overal vooropstaat. Dan een ander belangrijk punt voor D66 en ook voor het CDA, Voor Winterswijk en GroenLinks: het museum van Wenters. D66 had een amendement op tafel liggen om eerst te

komen met een integrale museumvisie, zodat we eerst een integrale afweging kunnen maken alvorens er gesneden wordt in subsidies. Ook hierin is beweging gekomen en we zijn samen tot een amendement gekomen met GroenLinks, CDA en Voor Winterswijk. Het amendement van dinsdag trekken we dan ook in en dienen een nieuw amendement in stemming. Cultuur mag wat kosten en soms hoeft cultuur en erfgoed niet per definitie enkel gefinancierd te worden omdat het bepaalde bezoekersaantallen aanhaalt, maar omdat het van onschatbare waarde is voor onze gemeente. We hopen dat het museum straks verder kan en dat er een integrale museumvisie op tafel komt. Dat is ook meteen een winstwaarschuwing. Het kan natuurlijk ook zo zijn dat uit die integrale museumvisie, of allereerst al uit die startnotitie komt dat het anders moet bij de Wereld van Wenters en de Museum Fabriek. Iets wat het college ook aangaf. Maar dat is ook een winstwaarschuwing aan het college, want het kan ervoor zorgen dat er misschien wel een forse investering gedaan moet worden om dingen te verbeteren, om dingen in stand te houden, of om het naar een nieuw level te tillen. D66 is op dit moment blij met het alternatief wat voorligt in het amendement. Kortom, afsluitend, voorzitter. D66 zal instemmen met deze begroting nu de collectieve zorgverzekering niet van tafel gaat en het museum, zoals het er nu uitziet, door kan. We kunnen namelijk ook echt niet wachten op de nieuwe startnotitie voor de integrale museumvisie. We blijven wel kritisch volgen wat er gebeurt, vooral hoeveel er gerealiseerd wordt volgend jaar, hoe we alles gaan dekken, hoe de prioriteiten worden gelegd over de keuzes wat wel en niet, en dat met name in de crisistijd. We lazen vandaag dat de gemeente Winterswijk van het geld bulkt. Ik wil het college wel vragen voorzichtig te zijn met dit soort uitingen. In de eerste termijn heb ik hier al voor gewaarschuwd. Aan de ene kant bezuinigen en aan de andere kant roepen dat we van het geld bulken komt niet betrouwbaar over. Daarbij vragen wij ook het college om voorzichtig te zijn met onze algemene reserves. Die zijn er niet voor niets. Als de rentestand straks stijgt zullen we het hard nodig hebben om onze begroting sluitend te krijgen. Een winstwaarschuwing waar D66 aandacht voor wil. Als wij nu gaan smijten met het geld en van de daken schreeuwen dat we in het geld bunkeren, dan moet het niet zo zijn dat we volgend jaar of het jaar erop wederom moeten bezuinigen en voor hele moeilijke keuzes komen te staan. Voorzitter, ik sluit weer af met de volgende woorden ...

De voorzitter: Een interruptie, mevrouw Ten Dolle, van de heer Jonker.

De heer Jonker: Dank u, voorzitter. Ik zie in de app volgens mij dat de heer Te Gronde mij voor is, maar mag ik nu toch, of ...?

De voorzitter: Ja, nou ja, dat ligt aan de ondersteuning. Excuus daarvoor. Eerst u en dan de heer Te Gronde.

De heer Jonker: Ik heb een korte vraag aan mevrouw Ten Dolle. Bent u het met WB eens dat in tijden van crisis anticyclische investeringen juist erg goed zijn om de conjuncturele verschillen te dempen?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, ik zou allereerst, ik praat graag in Jip en Janneketaal, zodat het voor iedereen te volgen is. Als ik het goed begrijp is de vraag van WB of wij het ermee eens zijn of we juist in tijden van crisis moeten investeren op verschillende vlakken, klopt dat? Goed. Nou, dat ben ik op verschillende vlakken zeker met de WB-fractie eens en dat is ook niet wat ik volgens mij ontkend heb in mijn hele verhaal. Dus ja.

De heer Jonker: Nee, dat is dan duidelijk, dank u.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Dank u wel, voorzitter. Ik heb inderdaad ook een vraag aan mevrouw Ten Dolle. U zegt: raar verhaal, aan de ene kant bezuinigen en aan de andere kant in de krant staat: we bulken van het geld. Nou ja, of de wethouder dat heeft genoemd, daar ben ik dan ook nog wel benieuwd naar. Maar is het ook niet zo dat je soms ook bezuinigt, en dan noemden we het in jargon volgens mij ombuiging, in het verleden. Dat soms het niet een bezuiniging is, maar een beleidskeuze. Of je het nou eens met die beleidskeuze, dat is natuurlijk wat anders, maar er wordt nu continu gezegd: we bezuinigen het weg. Maar het kan ook een beleidskeuze zijn. Bent u met mij eens dat dat ook een optie is?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dat ben ik zeker met de VVD-fractie eens, maar als ik even terugkijk in de begroting, wat daar de letterlijke bewoordingen zijn, zien we letterlijk het woord bezuiniging staan bij de Museum Fabriek en zien we letterlijk het woord bezuiniging staan als het gaat bij de collectieve zorgverzekering. Dus dan gaat het wel zeker om een bezuiniging, anders had het stuk hier dat niet in de begroting gestaan. Maar als het om beleidskeuzes gaan, ja, dat kan. Maar ik ga even uit van de letterlijke bewoordingen in de begroting.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle gaat door.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit af met de volgende woorden: laten we deze beweging richting het naoberschap in de raad vast houden, waar we in gezamenlijkheid bouwen aan Winterswijk, waar we bouwen aan een sterk Winterswijk en waar iedereen mee kan doen, waar we niemand laten vallen en waar beweging blijft. We zien dat het kan, dus we hopen dat iedereen het vasthoudt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Dolle. Dan is het woord aan de heer Te Gronde namens de fractie van de VVD.

De heer Te Gronde: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik ga het kort houden. We hebben in de eerste termijn al aangegeven dat wat de VVD betreft deze begroting ongewijzigd kan worden aangenomen, ondanks dat er ook misschien wel vervelende maatregelen in staan. In die zin is eigenlijk onze mening met de huidige begroting ook niet veranderd. Alleen, mevrouw Ten Dolle gaf in haar eerste termijn aan dat we ook weer goed eens moeten nadenken over het naoberschap. Het naoberschap is natuurlijk iets wat in deze regio nog steeds aanwezig is, maar van oorsprong natuurlijk komt uit de agrarische sector waar het soms zo was dat je de buurman moest helpen om het graan van het land te halen, of midden in de nacht naar de burens moest om te helpen om een kalf te verlossen. Dat was niet omdat iedereen dat nou zo leuk vond, maar dat was omdat het noodzaak was. Er was geen overheid die ervoor klaarstond, nee, mensen moesten het gewoon samen zelf rooien. Gelukkig zit dat ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Wassink.

De heer Wassink: Dank u wel, voorzitter. Het was even aan het begin waar de heer Te Gronde zegt: wat ons betreft kan de begroting ongewijzigd aangenomen worden. Maar volgens mij doet de VVD toch mee in de raadsbrede motie waarin toch wel degelijk de begroting wat wordt aangepast, toch?

De heer Te Gronde: Voorzitter, ik was nog niet klaar met mijn verhaal. Mijn inleiding was misschien wat omslachtig, maar ik wilde graag aanhaken bij het naoberschap van mevrouw Ten Dolle. Zoals gezegd, het naoberschap is dus iets dat is ontstaan uit noodzaak, omdat er geen overheid was die klaarstond en mensen elkaar nog hielpen op het moment dat het er even op aankwam. Dat was, zoals men dat ook wel zegt, uit weloverwogen eigenbelang, of welbegrepen eigenbelang, want als je het één voor de één deed, dan kreeg je daar ook wat voor terug. Dat was niet omdat het moest, het was geen moetje, maar dat deed men voor elkaar. Volgens mij noemt de heer Hospers dat 'Matsimi, Matsiku' en ik denk dat dat in die zin ons als VVD-fractie wel even aan het denken heeft gezet en wij hebben gedacht, moeten wij inderdaad nu zeggen: wij doen nergens aan mee. Of zeggen wij: nee, wij willen ook best een stap maken, wij willen dat gebaar maken. Vandaar dat wij ook hebben gezegd: wij doen ook mee met de gezamenlijke motie om in ieder geval die 130 procent van de collectieve verzekering in stand te houden. Dat is niet omdat wij opeens ...

De voorzitter: De heer Elferdink. O, die hoeft niet meer. Excuus, de heer Elferdink had een interruptie, maar niet? Dan gaat de heer Te Gronde door, excuus.

De heer Te Gronde: Dat is dus niet omdat wij opeens van mening zijn veranderd dat deze begroting niet goed is. Nee, dat is omdat wij ook zien dat in deze raad het af en toe gewoon goed is, juist nu, om elkaar eens een keer de hand te reiken. Dus vandaar dat wij zeggen: wij vinden het prima om deze raad daarbij, of tenminste, de rest daarbij te ondersteunen. Niet omdat we het niet belangrijk vinden, of omdat we denken: daar maken we goede sier mee. Nee, als gebaar naar elkaar dat we elkaar moeten helpen. Dat vinden wij in deze tijden ook zeker belangrijk en dat signaal moet er ook van uitgaan. Voor de rest heb ik nog wel twee concrete dingen. De ene vraag is inderdaad met betrekking tot de Steengroeveweg. Want wij zijn inderdaad ook wel benieuwd waarom de Steengroeveweg nu al aangepakt moet worden, terwijl de ontwikkelingen misschien nog wel op zich laten wachten. En we weten allemaal dat de afspraken gemaakt zijn en dat het plan al in het RAK beschreven is, maar ik vraag nog wel aan de wethouder: waarom moet dat binnen deze begrotingsperiode, of mag dat ook nog wat opschuiven? Het tweede is inderdaad dat wij ook natuurlijk na de woorden van mevrouw klein Gunnewiek het stuk in de krant hebben gelezen over het Marshallplan. Dan vinden we het jammer dat er dan toch weer een raadsfractie breed daar op Facebook allerlei dingen zet. Dan denk ik: dat is dan weer geen naoberschap. Maar wij vinden het wel van belang als VVD-fractie dat er geïnvesteerd blijft worden. We hebben bij de vorige crisis gezien na 2008 dat toen de rijksregering eigenlijk de hand op de knip hield en daardoor de recessie op dat moment wat erger maakte. Wij denken ook in Winterswijk dat het goed is nu anticyclisch te begroten en juist in deze tijd die stap te zetten om te blijven investeren in Winterswijk. Daar komt natuurlijk ook nog bij dat op dit moment geld goedkoop is en als je dat meeneemt in je hele investeringsplaatje, dan kom je er juist achter dat je nu goedkoop kunt investeren en die investeringen zijn goed voor Winterswijk. Dat is goed voor onze burgers, dat is goed voor onze bedrijven. We zetten daarmee Winterswijk weer voor een aantal jaren goed op de kaart. Dat zou je dus in goede tijden, als het geld misschien wel weer duur is, niet kunnen doen. Dus dat is nu het moment.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Wassink.

De heer Wassink: Ik heb hier toch even een vraag over aan de heer Te Gronde. Want ja, deze coalitie is van plan om 25 miljoen in een energiefonds te stoppen. Als we daar nou eens 15 miljoen bij optellen, zijn we dan niet volledig door ons eigen vermogen heen aan het eind van deze coalitieperiode?

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Voorzitter, volgens mij is eigen vermogen en vreemd vermogen, dat zijn twee verschillende dingen. Dus in die zin, dat is volgens mij het probleem niet. Volgens mij zijn er zelfs overheden die bijna geld toe krijgen op het lenen van geld, dus daar maak ik mij nog niet zo'n zorgen om. Kijk, het gaat er uiteindelijk om, het eigen vermogen, dat is natuurlijk geen zak met geld die je ergens in de kast hebt staan. Dat zit gewoon in ons riool, dat zit in onze scholen, dat is gewoon geïnvesteerd in Winterswijk, dus dat kun je niet zomaar te gelde maken. Dus geld inderdaad, en daar moeten we gewoon ook eerlijk over zijn, op het moment dat we dat soort bedragen willen gaan uitgeven, dan zullen we dat als Winterswijk moeten gaan lenen. Daarom is het denk ik ook goed om als raad gezamenlijk na te denken over: aan welke kengetallen willen wij dan voldoen? De provincie heeft eisen, daar moeten we uiteraard aan voldoen, maar wat willen wij nou zelf? Daar gaat het uiteindelijk om. Dat is natuurlijk in het bedrijfsleven ook, als een bedrijf gaat investeren, die hebben het geld vaak ook niet cash op de plank liggen en die gaan dan ook naar een kredietverstrekker. Dan maak je een investeringsplan en dan kijk je: wat levert het op en moet je dat doen, of niet? Dat is wat ik van het college wel verwacht, dat er een goed plan komt en dat er een doorrekening in zit: wat levert het dan op termijn op voor Winterswijk? Dat zou ik dan nog graag van de portefeuillehouder willen horen.

De voorzitter: Ik kijk even, mijnheer Wassink, of uw vragen daarmee beantwoord is.

De heer Wassink: Nee, toch niet helemaal, want ik heb dan wel toch even de vraag of de heer Te Gronde dan 40 miljoen wil gaan lenen, die 25 miljoen plus die 15 miljoen? Laat ik het maar zo vragen dan.

De heer Te Gronde: Voorzitter, volgens mij gaat het nu nog niet om het bedrag. Het gaat er volgens mij om dat er een goed plan moet komen, dus daarom ben ik ook heel erg benieuwd waar de wethouder mee komt. Wat gaan we dan doen? Bijvoorbeeld, we willen met zijn allen – en volgens mij u als CDA ook – dat bijvoorbeeld de Dingstraat doorgetrokken gaat worden, want dat is nou zo'n investering die goed is voor Winterswijk. Dat is goed voor ons centrum, het loopt nu regelmatig vast en dat is dan zo'n investering die voor de lange termijn gewoon goed is voor de ontwikkeling van Winterswijk. Dus volgens mij moeten we dat gewoon doen. Ja, en dat kost geld. Maar goed, dat is een investering die je uiteindelijk als maatschappij samen weer terugverdient. De bedragen, daar gaat het nu nog niet om. Ik wil eerst een plan zien, ik bedoel, dat spreekt voor zich.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Van Beek met een interruptie.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Met naoberschap ga ik er dus van uit dat u gewoon alles klakkeloos doet en opvolgt wat uw buurman zegt. Het college roept wat in de krant en wij geven daar gewoon ons commentaar op, ook in de media. Waarom mag dat niet van u? Ik vraag me af of u dus gewoon alles uitvoert wat uw buurman daar roept, en geen commentaar geeft.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Voorzitter, kijk, het gaat erom hoe je het brengt. Op het moment dat je met capitals dingen op Facebook gaat zetten en daar zeg maar meldt dat de rekening bij de burger komt te liggen, dat is natuurlijk gewoon onzin. Zo doe je dat niet. Kijk, natuurlijk kun je er kritiek op hebben en kun je zeggen: hé, wij willen niet investeren, wij hebben liever dat de dood in de pot gaat en dat we over twintig jaar het licht uit kunnen doen in Winterswijk. Dat is allemaal prima, maar meld dat dan

en wees dan eerlijk. Want hoezo moet de burger de rekening betalen? Uiteindelijk, we lenen geld, dat doet elk bedrijf ook wat investeert, dat wordt uiteindelijk terugverdiend en dat is een investering. Dus uiteindelijk wordt daar de burger niet slechter van. Het is misschien een stukje voorfinanciering. Ik heb nog nergens gezien – en jullie hebben in het verleden ook al een paar keer geroepen: dit college gaat potverteren en dat gaat de Winterswijkse samenleving geld kosten. Nou, volgens mij als ik nu naar de begroting kijk zit er geen OZB-verhoging in, dus volgens mij is die rekening nog zeker niet bij de burger neergelegd.

De voorzitter: De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Voorzitter, ik vraag me af of de heer Te Gronde dan die bezuinigingen niet de oorzaak vindt van het geld kosten. Want dat blijkt toch wel dat die bezuinigingen niet uit weelde komen. Dat blijkt toch dat het ergens geld kost.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Voor ons als VVD is het heel van belang dat de euro die we uitgeven als gemeente, dat die op een plek terechtkomt die bijdraagt aan de verdere ontwikkeling van Winterswijk. Dat betekent inderdaad soms dat je misschien een keuze moet maken die je eigenlijk misschien in hele goede tijden liever niet doet, maar dat je de afweging maakt: nou, als ik mijn euro daar investeer, levert dat uiteindelijk meer op voor Winterswijk dan waar we nu investeren.

De voorzitter: De heer Elferdink heeft nog een interruptie.

De heer Elferdink: Dank u wel, voorzitter. Er wordt steeds gesproken over anticyclisch investeren en een vergelijking gemaakt met het bedrijfsleven. Ja, dat klopt wel, als het bedrijfsleven, een ondernemer, die investeert en dan verwacht hij daar meer geld mee terug te verdienen. Je kunt toch wel echt de vraag stellen of dat voor een gemeente ook opgaat. Bij de vorige investeringsgolf is er 20 miljoen in sportaccommodaties geïnvesteerd en verenigingen zouden allemaal gratis gebruik van mogen maken, totdat er op een gegeven moment de nood aan de man komt en dan moeten de verenigingen toch bijbetalen. Weet je, dus blijkbaar levert het niet direct geld op. Ik ben het op zich wel met de heer Te Gronde eens, op het moment dat je investeert, dan moet je kijken: wat krijg je daarvoor terug? Maar laten we niet net doen alsof veel geld uitgeven uiteindelijk tot een begrotingsoverschot leidt, want dat is natuurlijk niet aan de orde. Dus is de heer Te Gronde dat met mij eens dat veel investeren uiteindelijk geen structureel overschot oplevert?

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Dat hangt ervan af waar je het in investeert. Kijk, wij zeggen als VVD natuurlijk nu al een tijd: we moeten groeien als Winterswijk, daar willen we in investeren. Dus dat betekent dat je woonklimaat goed moet zijn, daar moet je op investeren. Je infrastructuur moet goed zijn, daar moet je op investeren. Je moet zorgen dat die mensen naar Winterswijk komen en uiteindelijk levert dat op als je groeit dat je in ieder geval ook je verdien capaciteit als gemeente gewoon weer een poot bij kunt trekken. Dat is natuurlijk de beleidsruimte die we hebben in onze begroting is heel erg beperkt en het enige waar we eigenlijk aan de knoppen kunnen draaien is zeg maar de OZB. Daar zijn we ook allemaal geen fan van om dat maar onbeperkt te verhogen, dus moet je gaan kijken naar de uitbreiding. Dus je moet de taart groter maken in dat geheel en niet de steeds kleiner wordende taart met hetzelfde aantal mensen moeten delen. Kijk, dat werkt op een gegeven moment niet meer en dat is de crux van het verhaal. Je moet investeren, dat moet je op de goede plekken doen, en sommige

dingen zullen inderdaad gewoon geld kosten. Dat kan op best veel vlakken moet dat ook kunnen, want sommige dingen kosten gewoon geld, maar op andere vlakken zul je het ergens moeten terugverdienen. En juist nu omdat de kapitaalmarkt dusdanig op dit moment is dat je relatief goedkoop kunt lenen – en als je dat voor een langere termijn vastzet weet je ook waar je voor tekent – dan kan dat uiteindelijk ook gewoon uit.

De voorzitter: Mijnheer Elferdink.

De heer Elferdink: Nee, dank u, dat is voldoende.

De voorzitter: Ja, dat lijkt mij ook. Volgens mij is er op dit punt voldoende gewisseld. De heer Te Gronde gaat door.

De heer Te Gronde: Ja, klopt. Dus volgens mij, Steengroeveweg had ik gehad. Het Marshallplan, wij zijn in principe dus enthousiast en we zien graag waar het college mee komt. We willen wel natuurlijk daar een goede onderbouwing voor hebben dat we ook goed kunnen zien: waar investeren we dan in en wat levert dat dan uiteindelijk ook op? Want dat hoort er wel bij. Voorzitter, concluderend waarmee ik begon, we hadden gezegd: wij kunnen deze begroting ongewijzigd vaststellen. Nou ja, wij gaan dus nu mee om in ieder geval de inkomensgrens, amendement 4 te steunen en wij zullen ook M3, de stageplekken, mede indienen en steunen. Voor de rest laten we hem zoals die is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Te Gronde. Gaan we door naar de fractie van Voor Winterswijk, de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Dat dit college de woorden communicatie en participatie niet echt serieus neemt, dat hebben we ook tijdens de eerste termijn al benoemd. Dat dit van onze kant geen loze woorden waren, dat bleek ook weer uit het krantenbericht van afgelopen woensdag. In het bericht konden we lezen dat een jong opgezegde vereniging tevergeefs op het antwoord van dit college wacht. Ik wil hier geen debat aanzwengelen over de inhoud van dit antwoord, maar wel over de onfatsoenlijke manier van afhandelen van deze vraag van deze jonge vereniging. Voor Winterswijk vindt dat de gemeente duidelijk en open en eerlijk moet communiceren met haar burgers en betrokkenen, dit ongeacht of de boodschap positief of negatief is voor de betrokkenen. Daar hoort bij dat u zich als college kwetsbaar op durft te stellen, in plaats van het niet antwoorden, of met vooringenomen antwoorden schijnprocedures optuigen. Daar waar u halleluja preekt over de Winterswijkse bedrijvigheid, brengt u door uw bedroevende manier van communiceren diezelfde bedrijvigheid vaak in groot gevaar. Neem bijvoorbeeld de procedures rond Arrisveld en het gebied rond de Steengroeve.

De voorzitter: Er is een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor Voor Winterswijk eigenlijk de afgelopen maanden elke keer hetzelfde zeggen, in ieder geval over de betrokkenenparagraaf. Het is inderdaad zo dat er de laatste tijd best wel vaak wat knulligheden zijn geweest en ook niet altijd misschien op de juiste manier betrokkenen zijn betrokken. Dat ben ik met de heer Van Beek eens. Alleen, ik hoor u daar nu zo vaak over dat ik eigenlijk wel benieuwd ben of Voor Winterswijk een idee heeft hoe u de betrokkenenparagraaf dan gaat verbeteren, of komt u met een initiatiefvoorstel, of komt u met de motie? Want ik wacht eigenlijk wel op actie in dit verhaal. Dus ik ben daar even benieuwd naar, voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Daar hebben wij zeker ideeën over, mevrouw Ten Dolle, en daar zullen we te zijner tijd ook mee komen. Maar op dit moment is de tijd niet rijp om te komen met ideeën, want u ziet hoe er met onze ideeën en ook van andere partijen omgegaan wordt door dit college. Die worden gewoon in de prullenbak gegooid, wordt niet naar geluisterd. Dus we zijn op dit moment toch wel voorzichtig om onze ideeën te ventileren, want sommige goede ideeën die voorbijkomen, die worden iets later door het college opgepikt, waar ze zichzelf mee op de borst kloppen. Dus wij zijn daar even voorzichtig mee, maar we komen zeker ...

De voorzitter: Mijnheer Van Beek, u heeft weer een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer Van Beek, ik vind het jammer dat u nu toch weer begint dat het college eigenlijk niet naar u luistert, dat is wat u zei. Ik heb een oproep gedaan over dat naoberschap, volgens mij zijn we daar nu met zijn allen weer mee bezig, dus ik vind het jammer dat u eigenlijk de hoop daarin heeft opgegeven. Maar aan de andere kant zegt u: ze pikken het wel op en dan kloppen ze zichzelf op de borst. Dan zijn ze dus wel die ideeën die u wilt aan het uitvoeren. Dus misschien kunnen we ophouden door te zeggen dat er geen hoop is en ik hoop dat u daar iets positiever in wilt gaan staan als een optimist, in de hoop dat we na het betoog over dat naoberschap met zijn allen weer naar elkaar luisteren en ook kansen bieden.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Mevrouw Ten Dolle, ik waardeer uw betoog over het naoberschap en waar dat mogelijk is zullen we dat ook echt nastreven. Maar we zitten ook in de politiek, en dat heb ik van de week ook al aangegeven, en daar zitten we niet altijd om zoete broodjes te bakken. Als het benoemd moet worden, moet het benoemd worden en dat zullen wij gewoon blijven doen. Dus daar kunnen we nog lang over discussiëren met u, maar ik geloof niet dat we eruit komen met elkaar. Ik ga graag verder met mijn betoog.

De voorzitter: Ik kijk even naar mevrouw Ten Dolle of er nog vragen zijn. Dat is niet het geval. De heer Van Beek gaat verder.

De heer Van Beek: Ja, ik was dus gebleven ...

De voorzitter: O, excuses, er is een interruptie van de heer Te Gronde, laten we die gelijk pakken.

De heer Te Gronde: Voorzitter, ik wil toch graag nog even reageren op de heer Van Beek, die zegt: het mag ertoe – dat zei hij bij de eerste termijn ook al – het mag af en toe echt ergens over gaan en je mag best fel zijn. Maar als je op je eigen Facebookpagina dingen roept als over de balk gooien en dat soort dingen, dan zet je wel een toon neer. Weet je, dat gaat voorbij aan de inhoud. Dat kan ook op een andere manier en daarmee maakt u alleen maar eigenlijk de afstand tussen de burger en de politiek groter. Volgens mij is dat ook iets wat u niet wil.

De voorzitter: De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Maar mijnheer Te Gronde, ik vraag me af of uw coalitiepartner wethouder ook zo aanspreekt over de toon die hij soms neerzet hier in de raadsvergadering. Ik wil over dit gedram graag ophouden en gewoon verder gaan met mijn betoog, dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek, ja, volgens mij bent u zelf deze discussie begonnen, dus als mensen daarop willen reageren, dan moeten ze daar ook de kans toe hebben. Maar ik zie dat er geen interrupties meer zijn, dus dan vraag ik om uw verhaal voort te zetten.

De heer Van Beek: Goed, ik was gebleven: daar waar u halleluja preekt over de Winterswijkse bedrijvigheid, brengt u door uw slechte manier van communiceren diezelfde bedrijvigheid in groot gevaar. Neem bijvoorbeeld procedures rond Arrisveld en het gebied rond de Steengroeve, maar ook bij uw zoektocht naar ruimte voor industrie. Door de slechte en vooringenomen eenzijdige communicatie veroorzaakt u een steeds radicalere opstelling bij de omwonenden en betrokkenheid rond deze projecten. Er worden actiegroepen opgericht en op Facebook sites aangemaakt waarin de betrokkenen de ondernemers vaak in een geheel onterecht verkeerd daglicht zet. Ook wordt de inspraak van omwonenden vaak onterecht bestempeld als kritiek op bepaalde bedrijven. Dit terwijl die omwonenden gewoon voor hun ruimtelijke rechten opkomen en er niet op uit zijn om juist dat specifieke bedrijf te dwarsbomen. Ook hier tijdens de raadsvergadering hebben we afgelopen dinsdag weer kunnen ondervinden hoe een van de collegeleden op een zeer onfatsoenlijke wijze werk maakte van de beantwoording van onze vragen betreffende de ontwikkelingen rond de Steengroeve. Slechte of halve beantwoording, of zelfs helemaal geen antwoord. Maar in plaats daarvan een haast onfatsoenlijke opmerking waaruit mede blijkt dat de kennis van de eigen dossiers bij deze wethouder zeer vaak ontbreekt. Onfatsoenlijk en niet professioneel, dat is waarmee ik dit optreden in nette bewoordingen uit probeer te drukken. En dan laat ik het voorlezen van de quotes uit de mails en berichten die ik naar aanleiding van dit optreden van onze wethouder heb ontvangen van bewoners laat ik maar achterwege.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek, u weet dat u hier het college op aanspreekt en dat we de begroting met elkaar aan het bespreken zijn. Dus ik vraag u daar even naartoe terug te gaan.

De heer Van Beek: Ja, dat klopt, en daar was ik afgelopen dinsdag ook mee bezig met de begroting bespreken. Voorzitter, het antwoord op de door deze wethouder onbeantwoord gebleven vragen is afgelopen dagen ruimschoots ingevuld door burgers uit Winterswijk, die naar hartenlust voor ons spitten en graven in de stapels dossiers die afgelopen jaren aangelegd zijn over de verschillende onderwerpen. Zo kwam er ook een duidelijke brief van de provincie Gelderland boven water waar in het verleden duidelijke afspraken werden gemaakt met de toenmalige wethouder betreffende het langdurig aan de landbouw in gebruik geven van de voor de toekomstige uitbreiding van de Steengroeve bestemde gronden. Voorzitter, hier heb ik de brief. Voorzitter, Voor Winterswijk neemt hier geen standpunt over in of een project wel of geen doorgang moet vinden. Voor Winterswijk wil hier wel aantonen dat dit college op de verkeerde weg zit en dat het nu heel duidelijk is dat dit college de routeplanner niet wil aanpassen en blind op het levensgrote waarschuwbord doodlopende weg afstevent. Ons amendement over het uitstellen van de wegverlegging rond de Steengroeve zullen wij natuurlijk gewoon handhaven. Wij hebben afgelopen dagen nuttig besteed door nogmaals met de betrokkenen en belanghebbenden in het gebied te spreken. Zinnige gesprekken, waardoor een oplossing van een deel van het probleem rond dit dossier nog wel eens een plotselinge en verrassende wending zou kunnen krijgen. Dat dit college de voeling met de doorsnee Winterswijker geheel kwijt is, konden we ook vandaag weer lezen op de site van De Gelderlander. Het college grossiert in dit stuk weer kwistig met miljoenenbedragen en beschuldigt tegelijkertijd ons als raadsleden ervan dat wij maar wat steggelen over kleine bedragen van rond de 30.000 euro. Dat deze kleine bedragen het wel of geen bestaansrecht hebben van een vereniging of instelling betekenen, zal het college waarschijnlijk worst wezen, zo blijkt wel. Dat spreken over deze bedragen door het college bedoeld ...

De voorzitter: Mijnheer Van Beek, er is een interruptie van de heer Elferdink.

De heer Elferdink: Sorry, voorzitter, dank u wel. Ik was een beetje laat, ik had hem eerst in de verkeerde app gezet, sorry. Nee, de heer Van Beek zegt dat er misschien wel een onverwachte oplossing komt voor dit dossier van de wegomlegging. Kan de heer Van Beek een tipje van de sluier oplichten hierover?

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Die tip kan ik helaas niet oplichten, maar we wachten af.

De heer Elferdink: Oké.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Beek gaat verder.

De heer Van Beek: Dat spreken over deze bedragen door het college benoemd wordt als steggelen, geeft duidelijk aan dat dit college nog niet doorheeft dat een bedrag van 30.000 euro voor een heel groot aandeel Winterswijkers een volledig jaarsalaris betekent, waar men een jaar lang vaak meer dan veertig uur in de week hard voor moet sappelen. Dat dit college opgesloten zit in haar welvarende bubbel van vertrouwelingen, wordt weer eens duidelijk aan het zonder beperking doorschuiven van bijna 3 miljoen euro naar de plannen rond Terra Temporalis. 3 miljoen euro, beste burgers, van uw geld. Voor Winterswijk is benieuwd of ...

De voorzitter: Mijnheer Te Gronde heeft een vraag.

De heer Te Gronde: Ja, voorzitter, ik zou graag aan de heer Van Beek willen vragen wat hij nu hier eigenlijk suggereert. Want dit is nogal een bouté uitspraak die ik hoor. Wat suggereert u hier nu eigenlijk, dat ons college niet integer handelt?

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Welke uitspraak doelt u op, mijnheer Te Gronde?

De heer Te Gronde: Nou, ik wil, u leest ... Ik zou zeggen: lees even twee zinnen terug van uw betoog, dan leest u het zelf wel.

De heer Van Beek: Nee, geeft u maar aan welke uitspraak u bedoelt.

De heer Te Gronde: Voorzitter, ik ga daar niet verder op in.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja. Even kijken. Dit college ... Even kijken. Doorschuiven van bijna 3 miljoen euro naar de plannen rond Terra Temporalis. 3 miljoen euro van uw geld, beste burger. Voor Winterswijk is benieuwd of er tijdens deze vergadering raadsleden zijn die hier een stokje voor durven te steken. Raadsleden die vanavond hierover zwijgen zijn medeplichtigen aan al de uitgestelde en noodzakelijke uitgaven en keiharde bezuinigingen die dit college op de begroting voorstelt, zoals het ontbreken van geld voor de vervanging van onze sportvelden, de bezuinigingen op ons zwembad, waardoor er ...

De voorzitter: Mijnheer Van Beek, een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Ik heb de heer Van Beek eerder aangegeven dat ik best veel sympathie voel voor het amendement wat voorligt, over die wegomlegging. Of die motie, excuses. Alleen, u doet nu wel echt insinuaties. U zegt letterlijk dat als we erover zwijgen als raadsleden, dat we aan heel veel dingen verantwoordelijk zijn. Ik zou het graag in deze raadsvergadering wel op de inhoud willen houden en niet op personen, dat we voor heel veel dingen aansprakelijk zouden zijn en verantwoordelijk willen zijn. Ik vind dat, voorzitter, onbehoorlijk dat dit soort uitspraken in deze raadzaal gebeuren.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek, wilt u daarop reageren?

De heer Van Beek: Nou, wij zijn als raadslid natuurlijk aan zet om hierover te beslissen, dus als we de beslissingen negatief over zulke voorstellen nemen, dan heeft dat toch uitstraling op ons als raadsleden. Dus daarom zeg ik: wij zijn toch verantwoordelijk voor beslissingen die genomen worden en voor de kosten daarvan. Niet over ...

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle nog wil daarop reageren.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, dat ben ik volledig met Voor Winterswijk, de heer Van Beek eens. Maar de toon die u net aansloeg dat wij dan voor alles aansprakelijk zouden zijn en verantwoordelijk zouden zijn als er een keer een tekort is, of dat het niet sluitend is, dat vind ik nogal behoorlijke uitspraken en dat staat eigenlijk volgens mij volledig los van de discussie of we het nu met dit amendement of motie eens of oneens zouden zijn. De keuzes die we maken, die leggen wij uit, maar de manier hoe de heer Van Beek dat net verwoordt, vind ik echt onfatsoenlijk.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Dat is uw keuze om daar zo over te oordelen.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek, een interruptie van de heer Jonker.

De heer Jonker: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik kan niet anders dan de woorden van mevrouw Ten Dolle onderschrijven. Ik heb het in de eerste termijn ook al gezegd, volgens mij begrijpt Van Beek niet wat het verschil is tussen incidentele uitgaven en structurele uitgaven. Hij legt weer allerlei verbindingen die compleet onzinnig zijn en is wederom niet structureel bezig. Als u wat wil bijdragen, dan moet u dat toch eens een keer gaan proberen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, mijnheer Jonker, voor uw inbreng. Het ontbreken van geld ...

De voorzitter: De heer Te Gronde heeft ook een interruptie voor u.

De heer Van Beek: Ja, dat mag.

De heer Te Gronde: Voorzitter, ik ben eigenlijk wel benieuwd of de heer Van Beek de afgelopen jaren dan wel heeft opgelet wat er allemaal in de raad is besloten. Want volgens mij zijn er heel veel zaken die nu in de begroting staan, die zijn in het verleden al gewoon besloten door de raad. Dus dit is gewoon het going concern verhaal van de zaken die al besloten zijn. Terra Temporalis, het hele

verhaal is al gewoon in het verleden, bijvoorbeeld in het Ruimtelijk afsprakenkader, gewoon vastgelegd. Dat is nu een financiële vertaling erin, maar u kunt nu niet zeggen: u bezuinigt het alleen weg om dit mogelijk te maken. Want dat is namelijk niet zo, want die dingen zijn helemaal niet aan elkaar gekoppeld, dat is gewoon onzin. U zit hier gewoon de Winterswijkse burger voor gek te houden.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: U zegt dat het voor de gek houden is, maar ik zeg dat u de Winterswijkse burger voor de gek houdt. Want natuurlijk, ja, dat bedrag voor Terra Temporalis, die 1,1 miljoen, dat is besloten, dat is al een tijd terug besloten. Maar het is een soort salamitactiek van dit college en daar komt iedere keer weer wat bovenop. We zijn nu zowat aan de 3 miljoen, die naderen we hard als dat zo doorgaat met een stukje overschrijding van de kosten, dan gaan we die 3 miljoen ruim over. Dat is wat ik bedoel duidelijk te maken. Daarom zeg ik, daarom lees ik ook dat hele rijtje bezuinigingen op. Bezuinigingen op de ziektekostenverzekering, bezuinigingen op het museum, uitstellen van het wegenonderhoud, het maar blijven schuiven met de noodzakelijke wijkvernieuwingen, het halveren van de door mantelzorgers gewaardeerde mantelzorgcompliment, het verlagen van het bedrag op de dagbesteding van de kwetsbare groepen in de samenleving, bezuinigingen op het onderhoud openbaar groen, bezuinigingen op de sportaccommodaties. Een hele waslijst die alleen maar langer wordt als we nog even doorspitten in de begroting. Zoveel bezuinigingen, en wel bijna 3 miljoen uitgeven aan onder andere het verleggen van een weg die eigenlijk pas over twintig of dertig jaar nodig is. Voorzitter, 3 miljoen. Voor Winterswijk kan dat aan niemand uitleggen, dus wij zullen op deze manier tegen de begroting stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Beek. Dan is het woord aan de heer Voogt namens de fractie van GroenLinks. Excuus, er is nog een interruptie van de heer Jonker.

De heer Jonker: Dank u wel, voorzitter. Voor de mensen die nog kijken, de heer Van Beek vertelt hier in zijn betoog zoveel onwaarheden dat ik het niet eens bij kon houden. Het is echt ongelooflijk en ik hoop dat de burgers die geïnteresseerd zijn in dit alles nog, dat die zichzelf goed informeren en niet dit soort onzinnigheden van de heer Van Beek naar luisteren. Dank u wel.

De heer Van Beek: Mijnheer Jonker, als we de begroting doorlezen, dan kunt u zien waar die onwaarheden – wat volgens u onwaarheden – vandaan komen. Die staan allemaal uitgelegd in onze begroting, in de begroting van uw college.

De voorzitter: Er is nog een interruptie van mevrouw Ten Dolle en dan een ordevoorstel van de heer Elferdink. Ik stel voor om eerst het ordevoorstel te behandelen en daarna de interruptie van mevrouw Ten Dolle.

De heer Elferdink: Dank u wel, voorzitter. De heer Van Beek, hij komt op mij boos over, maar ik kan me ook voorstellen naar aanleiding van hoe hij dinsdag behandeld is. Maar aan de andere kant, volgens mij is het niet de bedoeling dat raadsleden elkaar gaan wegzetten zonder een vraag te stellen. Interrupties was bedoeld om vragen te stellen en ik hoor net de heer Jonker de heer Van Beek wegzetten in de hoek, zonder een vraag te stellen. Volgens mij is dat niet de bedoeling, daar wordt het allemaal niet beter van.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar mevrouw Ten Dolle en dan waren we volgens mij ook klaar met het betoog van de heer Van Beek. Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Van Beek. Hij gaf aan dat hij tegen de begroting gaat stemmen. Is Voor Winterswijk zich er dan ook van bewust dat hij dan eigenlijk indirect ook tegen het amendement voor het museum stemt en ook het amendement die we gezamenlijk hebben ingediend rondom de collectieve zorgverzekeringen? Want op het moment dat je tegen de begroting stemt, waar we net wijzigingen dan hebben gedaan met die amendementen, komt dat ook te vervallen. Is de heer Van Beek zich ervan bewust dat daardoor eigenlijk hij zijn hele stem weer ontkracht?

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Ja, mevrouw Ten Dolle, daar ben ik me goed van bewust, maar ik zie dat er bij die amendementen – is ook heel mooi dat dat allemaal gezamenlijk ingediend wordt, daar ben ik ook van overtuigd en ben ik het met u eens – maar ik zie dat daar een meerderheid is, dus die stem van mij op de begroting, en dat is ook met de begroting, die zal de begroting niet weghouden. Maar ik maak wel aan Winterswijk duidelijk dat ik het niet eens ben met die begroting zoals het nu gaat. En dat is waar een hoop Winterswijkers toch wel naar benieuwd zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle, afsluitend.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. Dat is voor D66 heel verhelderend dat Voor Winterswijk dan eigenlijk zijn eigen stem hierin niet serieus neemt door zijn eigen amendement dan vervolgens weer tegen te stemmen. Dus voor D66 is duidelijk antwoord geweest.

De voorzitter: De heer Te Gronde had nog een interruptie en ik roep u allemaal even de woorden ook van de heer Elferdink in herinnering. Mijnheer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Ja, ik heb inderdaad een vraag aan de heer Van Beek, want de heer Van Beek geeft aan dat hij niet met de begroting kan instemmen. Wat ik dan alleen een beetje jammer vind is waarom u dan niet met een aantal amendementen komt om de begroting compleet om te gooien naar uw zin. Dat u zeg maar een begroting maakt van allemaal met de laarzen in de klei.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Voorzitter, ik ben met een aantal amendementen gekomen. Ik ben mede-indiener van een aantal amendementen en ik schat natuurlijk ook wel in met de reacties van dit college van de afgelopen maanden, wat mijn kansen zijn om wat in te dienen. Dus wat dat betreft, ja, is dat ook haast verspilde energie met dit college. Want u predikt ook mooi over het naoberschap, maar u meent er geen, kort gezegd, puntje van, want u gaat ook kort door de bocht met van alles en nog wat. Dank u wel.

De voorzitter: Volgens mij moeten wij echt verder gaan, want dit doet de vergadering wat een aantal fracties hier naar elkaar met elkaar bespreekt, volgens mij komen we niet verder in het bespreken van de begroting, dus ik zou willen voorstellen om door te gaan. Tenzij er nog iemand een nieuw punt toe te voegen heeft. Volgens mij zijn de stellingen duidelijk, zijn de standpunten gewisseld en moeten wij doorgaan. Dat was met het betoog van de heer Voogt namens de GroenLinks-fractie.

De heer Jonker: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Ik had eigenlijk nog wel een vraag aan de heer Van Beek. Ik werd getriggerd door de vraag van de heer Te Gronde. Als alle amendementen en moties waar Voor Winterswijk, die heeft ingediend of mede heeft ingediend, had hij dan wel voor de begroting kunnen stemmen? En zo niet, waarom is hij dan inderdaad niet met zelf wat aan het werk gegaan? Dank u, voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Beek, afsluitend dan.

De heer Van Beek: Ik dacht dat ik net duidelijk geweest ben in mijn uitleg daarover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu door met de heer Voogt namens de fractie van GroenLinks.

De heer Voogt: Dank u wel, voorzitter. Ik wil in ieder geval positief beginnen: GroenLinks zal zeker voor deze begroting stemmen. Blij verrast zijn we ook door het verhaal van de wethouder van Financiën om de mogelijkheden van een breed investeringsplan te onderzoeken, een soort crisis- en herstelplan 2.0. In tegenstelling tot negatieve uitlatingen op Facebook, alsof dat de burger met onverantwoorde lastenverhoging zou opzadelen, geef ik graag even aan waarom het wel verantwoord is. De rente staat zeer laag, de overheid krijgt inmiddels geld toe als ze leent, er is namelijk een kapitaaloverschot van vijftig tot driehonderd keer de reële economie. Dat kapitaaloverschot en de super lage rente bestaan al langere tijd en zal nog lang voortduren. Een voorbeeld: als ik in zonnepanelen investeer, bespaar ik stroom, dat levert me een rendement op van investering van circa zeven procent. Als ik die investering met geleend geld doe en één procent rente betaal, heb ik nog altijd een voordeel van zes procent. Zo kan een investering dus geld opleveren. De enige voorwaarde voor de gemeente is dat ze goed let op het maatschappelijke rendement. Ze kan er dus zelfs geld aan verdienen.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Wassink.

De heer Wassink: Ik heb nog wel even de vraag aan de heer Voogt. Aan welke investeringen denkt u dan, die geld gaan opleveren?

De heer Voogt: Ik gaf net even een voorbeeld aan. Er zijn ook andere denkbare, ik zal nog even verder gaan. Je kan bijvoorbeeld in onderwijs investeren, je kan in bedrijventerreinen investeren, die worden vervolgens weer verhuurd en verkocht, en zo zijn er allerlei zaken die je kunt oppakken die uiteindelijk maatschappelijk rendement opleveren. Ik kan met dat rendement ook voorkomen dat je lastenverhoging moet doorvoeren, met andere woorden: het kan de burger ook iets opleveren. Wat ons verder ook aanspreekt is dat het college dit herstelplan raadsbreed wil opzetten – alsof mevrouw Ten Dolle gelijk op haar wenken wordt bediend – om het naoberschap binnen de raad te versterken. Nou, dat vinden we zeer positief, daarvoor dank aan het college. Minder aangenaam verrast zijn we overigens om te moeten horen dat kennelijk het idee is losgelaten om het parkeerterrein achter de Zonnebrink te voorzien van zonnepanelen. Daar komen we zeker nog op terug om het fijne ervan te weten, maar het voorbeeld van de zonnepanelen gaf ik ook om aan te geven dat nu we toch een investeringsplan hebben, we misschien ook eens moeten kijken of we die parkeerplaats niet alsnog van zonnepanelen kunnen voorzien. Een betere PR voor onze talloze bezoekers om elektrisch te gaan rijden is amper denkbaar, en de lucht wordt er ook nog schoner van. Over PR gesproken, iemand van Vereniging Het Museum suggereerde om de Zonnebrinkparkeerplaats om te dopen tot parkeerplaats Het Museum. Immers, dat ligt er pal tegenover. Geen slecht idee om de museumfunctie goed onder de aandacht te brengen, daarom geef ik het graag even mee. Nu we toch over Vereniging Het Museum hebben, samen met D66, CDA en Voor Winterswijk hebben we een

amendement ingediend, amendement 5. Dit doet niets af aan de dreigende subsidiekorting per 2022 en de verplichting om te werken aan een nieuw museumplan, zoals de wethouder wil. Het museumplan is eigenlijk geen verplichting, gelet op het feit dat Vereniging Het Museum het zelf ook wil en daar ook al professionele begeleiding voor inhuurt. Dit amendement kan je dus ook zien als een vertaling van de weliswaar aarzelende toezegging van de wethouder om zo nodig incidenteel budget beschikbaar te stellen. Maar door dit nu vast te leggen wordt een negatieve spiraal voorkomen door afbouw en wegloop van vrijwilligers bij Het Museum tijdens het werk aan dat nieuwe museumplan. Kortom, faciliteren in plaats van druk opvoeren. Niettemin, er bevinden zich onder de raadsleden nog enkele twijfelstemmers, dus de uitkomst van de stemming over dit amendement is ongewis. Wat ik wel weet dat als de wethouder zich van zijn goede kant laat zien en onderkent dat dit amendement spoort met zijn eigen toezegging, dat dan de meerderheid er zeker zal zijn. Dan de overige ingediende voorstellen. Als mede-indiener gaan we niet in op het afzonderlijke amendement A4 en de moties M3 en M7. Dan blijven amendement 3 'Steengroeveweg'. Zoals ik ook eerder al aangaf, dit is het gevolg van een door de raad aangenomen Ruimtelijk afwegingskader, daaraan heeft ook GroenLinks zich verbonden. Gelet op de in beginsel aanwezige investeringsruimte hoeft het niet eens ten koste te gaan van andere zaken, maar we zijn ook benieuwd naar het antwoord van het college op de vraag van de VVD. Dus daar wachten we even op af. Motie 4, 'Bezuinigen op basis van gedegen inschattingen', ingediend door CDA en Voor Winterswijk. In beginsel lijkt dat ons ook zeer wenselijk, maar deze motie kan moeilijk achteraf dienen als correctie op onderhavige begrotingskosten, noch kan het zonder meer overal op van toepassing worden verklaard voor de toekomst. We beperken ons daarom tot kritiek op concrete voorstellen en ondersteunen deze motie niet. Dan hebben we het over motie 6 van het CDA en Voor Winterswijk. We zijn benieuwd naar wat de reactie van het college is op hetgeen het CDA zojuist heeft gevraagd aan het college. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Voogt. Gaan we afsluitend naar de heer ...

Mevrouw ...: De heer Elferdink heeft een interruptie.

De voorzitter: O, de heer Elferdink heeft een interruptie nog.

De heer Elferdink: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de heer Voogt zeggen dat de motie over zorgvuldige besluitvorming, dat kan niet gaan over toekomstige besluitvorming. Maar dat begrijp ik niet, want die is toch juist bedoeld voor toekomstige besluitvorming? Waarom zou dat over de onderhavige besluitvorming moeten gaan? Dat is juist, daar gaat het juist om dat het over toekomstige besluitvorming gaat. Het is nu al misgegaan, alleen dat willen we niet nog een keer dat het zo misgaat.

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Ik heb dat ook niet gezegd. Ik heb gezegd dat het niets meer veranderd aan de onderhavige begroting, ...

De heer Elferdink: Ja.

De heer Voogt: ... en dus met elkaar eens. Maar dat je ze in de toekomst niet kan veralgemenen. Er zijn situaties denkbaar dat je snel moet handelen en dat je daarom bij wijze van spreken besluiten met een afweging maakt op basis van de informatie die aanwezig is.

De heer Elferdink: Ja, maar dan even voor mijn helderheid dan. Dat besluit wat nu genomen is over die verlaging van de ziektekostenpremie, het college wist niet wat de gevolgen waren. Begin 2021 wordt dat onderzoek gedaan, en ook in de toekomst zouden we zeggen: ja, nee, dan moet je dan toch het besluit maar nemen? Of zeg je dan: je moet de gevolgen in beeld hebben.

De voorzitter: Mijnheer Voogt, afsluitend.

De heer Voogt: Om te beginnen heb ik het principe onderschreven. Alleen, om dat vast te leggen als een soort voorschrift, dan kan ik nu niet alle toekomstige mogelijkheden overzien waarin het contraproductief gaat werken. Dus in die zin, en ik heb daaraan toegevoegd: op dat moment leveren we liever een kritiek op de concrete besluiten waar het over gaat, en niet in zijn algemeenheid een dergelijke regel voorschrijven.

De heer Elferdink: Voorzitter, misschien dat ik een beetje ...

De voorzitter: Afsluitend, de heer Elferdink.

De heer Elferdink: Ja, maar de motie zegt juist om zoveel mogelijk vooraf en zoveel mogelijk in samenspraak. Het is geen wet van meten persen, maar gewoon voor zoveel mogelijk. Dus ja, maar goed, blijkbaar wilde GroenLinks niet, dus dan houden we er maar over op.

De voorzitter: Nou, dan hoeft de heer Voogt ook niet meer te antwoorden en gaan we door naar de heer Zuiderveld namens de fractie van de Partij van de Arbeid.

De heer Zuiderveld: Dank u wel, voorzitter. Laat ik beginnen met vijf P's. P's, de letter P. De P van privé, professional en politiek. Ik neem aan dat voor iedereen van u geldt dat die drie de afgelopen week, anderhalf, niet erg in balans waren. Maar dat is natuurlijk niet zo erg, daar ben je raadslid voor. Maar dat brengt me toch bij de vierde P van partijen. Er worden hier nog wel eens mensen bedankt in de raadzaal en ik wilde deze gelegenheid aangrijpen om een andere groep mensen te bedanken die een hele belangrijke rol speelt voor ons allen, denk ik, zoals we hier zitten. Dat zijn de vrijwilligers die een belangrijke rol spelen in het proces naar de raadsvergadering van deze week. Het zijn onze commissieleden, onze schaduwfractie, het team mensen om ons heen die ons als raadsleden voeden. Ze hebben weer heel wat vrije avonden opgeofferd met lees-, denk- en spreekwerk. Dus Gera, Max, Hans, Jan, Thijs, Truus en alle anderen om ons heen: geweldig dat jullie ons steeds ter zijde staan. Voorzitter, dat waren vier P's en dan kom ik bij de laatste en dat betreft eigenlijk een toezegging tijdens eerdere kadernota- en begrotingsraden. Ik weet dat ook mijn collega van de VVD, dat ik die met deze vraag toch nog weer veel plezier doe. Voorzitter, ik ben toch wel heel benieuwd hoe het staat met de P van de popprijs. Dan een ander aspect wat volgens mij afgelopen dinsdag – en we waren allemaal een beetje gaar – ons ontgaan is, dat dat niet door het college is beantwoord en waarschijnlijk over het hoofd is gezien in mijn verhaal: namens de Partij van de Arbeid vroeg ik hoe het college denkt over de gratis verstrekking, en dan redelijk breed, van mondkapjes. Voorzitter, ik hoor het graag alsnog van het college. Dan de moties en amendementen. Ik loop ze even langs en ik ga eerst even in op moties en amendementen van derden. Uit ons hart gegrepen is het voorstel van D66. Mevrouw Ten Dolle wees er al zeer terecht op, jongere generaties zijn in veel opzichten de dupe van de coronacrisis. Het zijn zij die veel los-vaste banen hebben met onzekere contracten en honderdduizenden van hun zijn in ons land al de wacht aangezegd door bedrijven, die het zelf ook niet makkelijk hebben. Op de bres springen voor een groep die daarbij helemaal vergeten wordt, zoals de stagiaires die zelfs nog aan hun loopbaan moeten beginnen, is wat ons betreft een uitstekend voorstel en wij dienen dit voorstel graag mede in. Bij de overige moties en amendementen

wachten wij graag toch vooral de reacties van het college af. Eén amendement, dat van GroenLinks over de bezuinigingen op Vereniging Het Museum, willen we wel graag nog even aanroeren. De strekking van het verhaal van GroenLinks komt feitelijk overeen met wat de wethouder dinsdagavond op vragen van onze fractie feitelijk al heeft gezegd. Ziet de wethouder dat ook zo? En voorzitter, we hebben eigenlijk al gezegd dat we de wethouder de vrije hand willen geven en vertrouwen er ook ten volle op dat het college feitelijk al gaat doen wat het amendement van GroenLinks vraagt. Dan het amendement A4. Nou, ik zou willen volstaan, ik had een heel verhaal willen houden over: wat fijn dat je met zijn allen een sociaal gezicht toont als raad. Inmiddels zijn er ook weer wat schermutselingen geweest, het is altijd lastig om politiek in de arena altijd te voorkomen dat je met de koppen tegen elkaar staat. Nou, dat zij zo, dat hoort er ook bij. Maar nog veel belangrijker, want daar doen we het allemaal voor, we voorkomen met dit amendement dat driehonderd Winterswijkers, van wie velen toch al de nodige zorgen aan hun kop hebben, rond de kerst een brief in de bus valt die de nodige spanningen kan oproepen. Ik denk dat we het daar uiteindelijk voor doen. Voorzitter, dan wil ik natuurlijk, en daar hebben we natuurlijk ook al het een en ander over gezegd, motie 7 indienen. De waardering van de mantelzorgers, ja, toch continueren met een extraatje in de geest van een motie die in mei 2020 raadsbreed is ingenomen en waarvan ik dinsdag ook al heb gezegd: zeker in coronatijd zou het toch een beetje een rare figuur zijn als je daar nu dan al een stuk van weghaalt. Voorzitter, ja, ik wil ook nog wat zeggen over de crisis- en herstelwet, om het zo maar te zeggen, onze lokale crisis- en herstelwet om de lokale economie tijdens en na de coronacrisis te ondersteunen. Nou, net als andere partijen, had ik gezegd, zijn wij ook zeer verheugd dat er gedacht wordt aan extra eventuele investeringen. U ziet wat er landelijk en regionaal ook her en der gebeurt, dan denk ik dat dat een goede zaak is dat daarnaar wordt gekeken. Ik heb ook wat geluiden gehoord her en der van mensen die vinden dat er toch nu wat hap snap af en toe geshopt wordt in dit budget met verschillende voorstellen. Dat mag zo zijn, aan de andere kant is het natuurlijk ook linksom of rechtsom, een economische wet is dat elke euro extra in de lokale economie natuurlijk ook weer gewoon rolt in Winterswijk en in die zin in de breedte de samenleving en de lokale economie ten goede komt. Dubbel mooi is natuurlijk – en ik dacht dat de heer Te Gronde dat ook al even zei – dat zulke euro's uit de crisispot een vliegwielfunctie hebben en dat één euro investering van ons twee of drie oplevert, en wie weet misschien bij sommige projecten ook nog wat additionele subsidie kan krijgen van provincie of andere organen, of Europa bijvoorbeeld. Nou ja, voorzitter, dan wil ik toch nog even gezegd hebben dat wij de wethouder complimenteren en natuurlijk het hele college dat men voortvarend hiermee bezig is. We hopen uiteindelijk dat de lokale economie hier dubbel of driedubbel van zal profiteren en dat is voor iedereen goed. Tot slot, mijn slotwoord is niet zozeer gericht op het college, of aan het college, of aan de raadsfracties, of de mensen die meekijken of meeluisteren, maar eigenlijk een beetje een algemeen politiek verhaal en gericht op Den Haag in het bijzonder. Ik maak mij al enige tijd met onze fractie zorgen over dit. Er is toch een tendens zichtbaar dat gemeenten steeds meer een soort van uitvoerende organen worden van de rijksoverheid en de provincie. Onze bewegingsruimte als gemeente en als democratie gekozen vertegenwoordigers wordt steeds meer beperkt. Een steeds groter deel van onze begroting vast in wettelijke taken of verplichtingen richting bovengemeentelijke organisaties op regionaal niveau. Daarbij zijn er ook tendensen zichtbaar zoals dictaten door hogere overheden, of dictaten die dreigen te worden opgelegd. Ik noem de RES, die veel lokale vrijheid op het gebied van verduurzaming van energie lijkt te beknotten. Geluiden uit Den Haag dat men van bovenaf woningbouwlocaties in gemeenten simpelweg wil aanwijzen. Ook de thuiszorgabonnementen die Den Haag bedacht heeft, maar die ons veel geld kosten zijn een voorbeeld. De ruimte voor echt lokaal beleid is hiermee niet gediend en gaat er bepaald niet op vooruit. Ik zat stiekem te denken: misschien moet je als college bijna zorgen dat je wat extra bedrijfsresultaten hebt, zodat je als raad ook nog eens wat leuke dingen kunt doen zonder heel ingewikkeld allemaal dekkingen te moeten zoeken, want ook dat is een weg die we steeds meer opgaan. Dat is natuurlijk heel gebruikelijk dat er dekking wordt gezocht of aangegeven, maar door dit

steeds stringenter te vragen van fracties, stel je ze wel voor grote problemen en in zekere zin wordt daarmee onze lokale democratie vind ik nog wat minder flexibel. Voorzitter, daar kan het college an sich niet heel veel aan doen. Wat natuurlijk wel kan is toch dit onderwerp – en dan niet smal: we krijgen te weinig geld uit Den Haag, maar breed met bijvoorbeeld andere gemeenten in de Achterhoek – breed op de agenda te zetten van de Vereniging Nederlandse Gemeenten. En dan inderdaad dus niet een klacht over incidentele budgettering, maar een breed, integraal verhaal over de inperking van de gemeentelijke vrijheden om nog zelf te acteren. Voorzitter, dat was het bijna. Ik stel vast dat we natuurlijk mede dankzij beleid en heel verstandig beleid in Winterswijk in het algemeen natuurlijk eigenlijk helemaal niks te klagen hebben. De Partij van de Arbeid zal de begroting dan ook, afgezien van de minieme ingrepen die ik al noemde, zal de begroting dan ook graag goedkeuren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Zuiderveld. Daarmee kunnen we de tweede termijn aan de kant van de raad afsluiten. Zag ik nou mevrouw Poels haar hand omhoogsteken? Het was een grapje, nee, heel goed. Dan gaan wij schorsen voor 25 minuten en zien wij elkaar om 23 uur 40 terug.

Schorsing

De voorzitter: ... zit er ook weer in deze vergadering. Dan heropen ik deze vergadering met de tweede termijn van de kant van het college. Daarin hebben wij afgesproken dat als eerste het woord is aan wethouder Tannemaat.

De heer Tannemaat: Dank u wel, voorzitter. De tweede termijn en dan beginnen we gelijk met de vraag van Winterswijk's Belang. Excuses aan Winterswijk's Belang, ik ben inderdaad in de eerste termijn in mijn beantwoording vergeten om in te gaan op de vraag over de adviescommissie Beeldende Kunst, zoals deze commissie officieel heet. Ik kan u vertellen dat deze adviescommissie Beeldende Kunst eigenlijk nooit is opgeheven, maar slapende is sinds ongeveer 2012, 2013. Het is dus voor het college niet heel veel moeite om deze schone prinses wakker te kussen en aan de slag te gaan. Er zijn verschillende mogelijkheden om met deze commissie aan de slag te gaan en dat gaan we dan voor u uitzoeken, op een rij zetten. Je zou kunnen zeggen: ze kunnen gevraagd en ongevraagd advies geven. Het kan ook zo zijn dat we ze een opdracht geven. Dus wij zeggen graag toe om hiermee aan de slag te gaan en daar komen we bij u op terug. Dan ga ik even verder met de PvdA, die heeft mij wat gevraagd over de popprijs. Niet voor het eerst, de heer Zuiderveld is daar een grote fan van. Ik kan u vertellen dat ik al wel verkennende gesprekken heb gevoerd, onder andere met de ambtenaren. Daar bleek uit dat het grappige was dat met name de oudere muzikanten, zeg maar van de leeftijd van de heer Zuiderveld, dat die het allemaal niet zo nodig vonden. Maar we hebben ook gehoord dat met name de jongeren het als een stimulering zien en daar zitten we nou te zoeken naar een bepaalde verbinding en die zou je natuurlijk ook heel goed via Boogie Woogie kunnen doen, of wat dan ook. Maar ik heb u dat toegezegd de vorige keer. Het stond niet heel erg hoog op de prioriteitenlijst, maar ik zeg u toe dat we daarmee aan de slag gaan en ik zal u er ook van op de hoogte houden. Dan kijk ik nog even naar de vraag van de VVD: waarom nu de Steengroeveweg? Misschien is het dan verstandig dat ik dan gelijk ook even daarbij de beantwoording doe van het amendement. Ik heb vanmorgen contact gehad met de sitemanager van Sibelco, want ik wilde toch even uit eerste hand met hem ook eventjes weten hoe hij dit meegemaakt had en meegemaakt gezien heeft. Dan kom je alweer heel gauw tot de conclusie dat je natuurlijk partners bent van elkaar en ook wel een hele hechte samenwerking hebt met elkaar. Dan praten we over het hele gebied de Steengroeve en daar zit ook Willinks Weust bij, wat natuurlijk door heel veel natuurmensen, laat ik het zo maar even noemen, geprezen wordt over de manier waarop daar nu nieuwe natuur vormgegeven wordt. Die maatschappelijke betrokkenheid van Sibelco hebben wij als

college hoog in het vaandel staan. Daar zijn we enorm blij mee en trots op. Sibelco heeft destijds de locatie waar nu de Weust is afgestaan en daarvoor de plek aan de andere kant van de weg teruggekregen en toen gelijk aangegeven: maar dan gaan wij niet die omlegging betalen die straks nodig is. Dat was ook heel erg logisch natuurlijk en dat is ook nog een keer bevestigd in het RAK. Wat er gezegd is op een gegeven moment is: wij gaan pas over twintig tot vijfentwintig jaar daar die groeve exploiteren, misschien wel dertig jaar. Er is afgesproken dat wij als overheid uiteraard contact opnemen met de provincie, want de provincie zal hieraan mee moeten betalen, want uiteindelijk is dit niet meer als een logisch gevolg van het feit dat wij het bedrijf hebben gevraagd om deze move te maken. Dat is ook zo gebeurd. Er zijn dus wel wat gesprekken geweest, die zijn nog lang niet afgerond. Nu kwam het verzoek van Sibelco om die zes hectare zonnepanelen aan te leggen en dat doen ze om aan de duurzaamheidsopgave te doen en voornamelijk voor hun zelf. Dus daar zitten ontzettende trommels zijn daar aan het werk die die kalksteen vermalen en ze willen heel graag daar een duurzame uiting aan geven. Dat past natuurlijk heel goed in onze opgave en we hebben toen gezegd: dan gaan wij deze weg naar voren trekken. Want ik kan u wel op een briefje geven dat als wij over twintig, vijfentwintig, dertig jaar naar de provincie toe stappen en zeggen: goh, beste provincie, kunt u ons even helpen om deze weg eventjes voor de helft mee te betalen? Dan gaat ons dat niet lukken. Sterker nog, dan weten we niet meer van elkaar wie wat afgesproken heeft. Dus wij hebben gezegd: wij willen graag een betrouwbare overheid zijn, wij willen onze afspraken die we gemaakt hebben nu met Sibelco inlossen, het staat in het RAK en wij willen gewoon nu graag deze wegomlegging doen. Wat houdt dat in? Want dat is ook nog wel even een ding. Het is zo dat de Adamskampweg, die hoeft pas over vijfentwintig jaar, dat scheelt alweer anderhalve ton. Dat betekent dus dat wij dus inderdaad 1,1 miljoen euro investeren in deze weg en daar moet de bijdrage van de provincie nog van af. Het is ook een maatschappelijke inpassing. We moeten daar toch wat, hè? Ik bedoel, straks loopt dus niet alleen de weg daarlangs. Er moet een fatsoenlijke afscheiding komen om die zonnepanelen weer aan het zicht te onttrekken en dat moet gewoon op een goede manier ingevuld worden. Wij vinden dit nu een prima manier om dit naar voren te trekken en nu in te vullen. En de gesprekken met betrekking tot subsidie, die gaan wij nu, ik mag wel zeggen, intensiveren, omdat Sibelco zegt: hé, wij wachten erop en zodra jullie klaar zijn met die weg, dan gaan wij beginnen met de zonnepanelen. Dat was dus het gesprek dat ik vanmorgen met Gerard ten Dolle had, de sitemanager, die trouwens ook nog aangaf dat hij ook gisteren een uitstekend gesprek had gehad met de heer Van Beek. Dat eventjes dus over de manier waarop wij dus in het dossier staan met betrekking tot de omleg van die weg. Dat betekent dan ook meteen eigenlijk dat we dus de motie moeten ontraden. Dan ga ik gelijk eventjes door naar, even zien, ...

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Wassink.

De heer Wassink: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk twee vragen, hè? Want de heer Tannemaat, of de wethouder zegt dat hij over vijfentwintig jaar niet meer bij de provincie aan hoeft te komen. Nou, dat snap ik, want dan zijn we allemaal met pensioen, denk ik, zoals we hier allemaal zitten. Maar waar het mij even om gaat, kan de wethouder geen afspraken maken met de provincie dat te zijner tijd zij bijdragen aan het verleggen van die weg? Volgens mij zijn dat soort afspraken best te maken. Daar kan best een tijd aan gesteld worden, maar dat hoeft volgens mij toch niet altijd op stel en sprong. En een vraag in het verlengde daarvan is, en volgens mij, ik weet niet of u daar in de eerste termijn nog niet helemaal op geantwoord heeft, maar dat even over de beschikbaarheid van de grond. Volgens mij heb ik begrepen dat die grond nog niet beschikbaar is om die weg op te leggen. Ik heb altijd geleerd: voordat je zo'n project kan uitvoeren, zul je toch eerst die grond moeten hebben. Heeft de wethouder de zekerheid dat die grond er wel is?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Tannemaat: We hebben ... Sorry, ja. Dank u wel, voorzitter. Laat ik maar gelijk bij het tweede beginnen. Er zijn nu ... Of, nu, dat moet ik anders zeggen. Er zijn al maandenlang intensieve gesprekken vinden er plaats met eventuele grondaankopen die nog nodig zijn. Dat heeft de heer Ten Dolle ook nog weer aan mij bevestigd. Maar dat gaat allemaal heel erg voorspoedig, dus ik weet ook niet of per se dat stukje grond nodig is voor de weg, maar ik weet wel dat ... Ja, ik kan natuurlijk niet kijken in de relatie die wij met de provincie hebben over vijftwintig jaar, maar het is ook een bewuste keuze geweest van het college om gewoon nu te investeren in die warme vriendschap die wij met Sibelco hebben en om dat gebied daar te ontwikkelen. Dat is misschien nog wel even heel goed om te zeggen naar u als raad, het heeft dus niets te maken – voordat daar weer onenigheid over komt – met Terra Temporalis. Het heeft daar absoluut niets mee te maken. Deze afspraak wordt gemaakt met Sibelco. Als Sibelco dat stuk grond niet op deze plek nodig had gehad, maar de groeve aan de andere kant had gehad, dan was deze hele wegomlegging niet nodig geweest. Zelfs niet als eventueel Terra Temporalis dan wel zou komen, zeg maar, of zou komen, dan was dat dus niet nodig geweest. Maar ik kan u eigenlijk niet precies zeggen of je afspraken kunt maken voor over vijftwintig jaar, maar het college heeft dus gewoon besloten om het op deze manier aan te vliegen.

De voorzitter: Mijnheer Wassink.

De heer Wassink: Want als ik dan naar het RAK kijk en ook naar die omlegging van de Steengroeveweg, dan staat daar lange termijn bij. Bij mij is lange termijn dus niet binnen één of twee jaar. Dus in de afspraken staat gewoon lange termijn, dus vandaar dat ik het toch vreemd vind dat het nu in één keer naar voren gehaald wordt.

De heer Tannemaat: Nou, dat heeft ...

De voorzitter: De wethouder.

De heer Tannemaat: Ja, sorry. Dat heeft natuurlijk te maken met de ambitie die Sibelco vorig jaar heeft kenbaar gemaakt om daar die zonnepanelen aan te leggen, die zes hectare. Dat heeft gewoon de zaak in een versnelling gebracht en toen hebben we het daar met elkaar over gehad en toen hebben wij dus als gemeente gezegd: nou, dan lijkt het ons prima om dat nu naar voren te trekken, dan kunnen we gelijk een gesprek aanknopen met de provincie. Dat is dus nu gewoon door de bedrijfsvoering van Sibelco naar voren gebracht. En om onze duurzaamheidsopgave ook een impuls te geven, vinden we ook belangrijk, is ook een speerpunt, hebben we dat op deze manier besloten.

De voorzitter: Mijnheer Wassink nog.

De heer Wassink: Die zonnepanelen kunnen toch ook gewoon aan de andere kant van de weg liggen, er kan toch gewoon een kabel onder de weg door? Of zie ik dat helemaal verkeerd?

De voorzitter: Volgens mij gaan we nu een beetje de discussie van dinsdag overdoen. Ook gezien het tijdstip, misschien kan de wethouder nog één keer antwoorden en ik ... Ja, die discussie is volgens mij dinsdagavond al gevoerd, maar de wethouder kan daarop antwoorden.

De heer Tannemaat: Ja, weet u, ik ga niet over de plek waar hun de ... Het is natuurlijk logisch dat ze de zonnepanelen neerleggen op de plek waar straks de groeve komt. Dat is natuurlijk voor hun het meest gunstige. En of er een kabel onderdoor, dat moet ik eerlijk zeggen, daar ga ik niet over. Maar ik ga ook niet over hun grond, dus daar kan ik u niet op antwoorden. Dat is dus met betrekking tot de weg, de Steengroeveweg. Dan lijkt het me goed dat ik nu even doorga naar het andere hot item en

dat is het museum. Ik heb daar het nodige over gezegd. Ik heb gezegd dat ik het museum een warm hart toedraag en als ik praat over het museum, dat is misschien wel goed om te zeggen, dat doe ik op dezelfde manier als dat ik praat over het muziek- en cultuuronderwijs. Ik heb het dan niet per se over het pand an sich, ik heb het over al die vrijwilligers die daar aan het werk zijn met veel plezier, ik heb het over alle donateurs, ik heb het over het bestuur. Het museum is natuurlijk, naast de collectie, zijn gewoon de mensen. We hebben heel duidelijk, dat heb ik ook aangegeven dat ik het belangrijk vind om het museum, het H.I.P. heb ik gezegd, dat vind ik belangrijk. Ik heb ook aangegeven dat ik belangrijk vind dat het museum een soort verhaal van Winterswijk moet worden. En ik wil geen een Winterswijker het museum en alles wat daarachter zit afnemen, maar soms – dat heb ik ook gezegd: als we blijven doen wat we deden, krijgen we minder dan we hadden – moet je een keer ergens een knoop doorhakken en zeggen: weet u, we zijn al heel lang met elkaar aan het praten – en dat is geen onkunde, maar het is ook een kwestie van: het is niet makkelijk om zomaar een museum te realiseren – willen we daarbij helpen. Ik begrijp dat u ook benaderd bent door het bestuur en dat ze denken dat het dan fout gaat, omdat ze een korte termijn hebben. Ik heb altijd gezegd: we gaan meteen met elkaar aan de bak en we gaan echt zorgen dat we daar in een leuke sfeer samen een goed verhaal neerleggen. Maar goed, ik snap ook wel dat u daar angst voor heeft en daarom wil ik u het volgende voorstel doen. We maken eerst het plan samen en ik ben bereid, als het plan er ligt, om in de begroting voor 2022 een bedrag te reserveren als blijkt dat dat nodig is om het proces niet abrupt te laten eindigen doordat plotseling natuurlijk het geld op is. Dus ik vind dat ik eerst het plan moet hebben, dan hou je namelijk ook wel de druk op de ketel om met elkaar daar echt mee aan het werk te gaan. Dan ben ik bereid, als het plan er ligt – en dan kan ik me voorstellen dat we bijvoorbeeld in augustus, september, met de begroting voor 2022 beginnen, het is nu ook november dat we nu over de begroting praten – om daar geld voor beschikbaar te stellen, om dan niet zeg maar in het zicht van de haven het museum te laten stranden. Ik denk dat we dan een goed compromis hebben waarin ik ook aangeef dat ik echt bereid ben om echt mee te denken, ook met de gevoelens die er misschien bij de vrijwilligers bestaan. Die hoeven echt niet bang te zijn, het werk blijft. Sterker nog, ik ga ervan uit dat er misschien nog wel meer werk bij komt als we met zijn allen de schouders eronder zetten.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Voogt en daarna de heer Wassink.

De heer Voogt: Dank u wel, voorzitter. Moet ik dan denken aan het bedrag wat wij in het amendement hebben genoemd, een bedrag in de grootteorde van 25.000 euro? Ten tweede, bent u dan ook bereid om die toezegging die u dan hier doet, omdat schriftelijk ook eventueel nog naar de Vereniging Het Museum te bevestigen?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Tannemaat: Jazeker. Kijk, weet u wat het is? Het gaat niet zozeer om de hoogte van het bedrag, maar ik kan me voorstellen dat die 25.000 die we nu bezuinigen, want die houdt natuurlijk nu in ieder geval in, laat ik het maar gewoon dat bedrag noemen. Dat betekent dat ook volgend jaar in 2022 de zekerheid is dat we door kunnen gaan met dat proces. Dus dan heb ik het over dat bedrag van 25. En weet u, uiteraard ben ik bereid om dat schriftelijk aan ze mede te delen, want ik ga toch met hun in gesprek en ik wil daar eigenlijk nog, sterker nog, deze maand denk ik een aanvang mee nemen. Dus wij kunnen ze dat schriftelijk bevestigen als we natuurlijk samen hier uitkomen, dan ga ik dat zeker doen, ja.

De heer Voogt: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Voogt.

De heer Voogt: Dus het bedrag is genoemd, dat wordt toegezegd voor 2022 als het museumplan zo rond augustus in gezamenlijkheid is ontwikkeld? Ik zie de wethouder ja knikken. In dat geval, en dat heb ik overlegd met onze mede-indieners, zouden we met die toezegging genoeg kunnen nemen en dan trekken wij het amendement in.

De voorzitter: Het amendement A5 is ingetrokken, maakt geen onderdeel meer uit van de beraadslaging. Dank u wel.

De heer Tannemaat: Ja, dank u, voorzitter. Sorry, ik heb verder niets meer voor mijn tweede termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door naar wethouder Schepers.

Mevrouw Schepers-Janssen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb in de tweede termijn van de raadsfractie geen vragen gehad, maar er liggen wel een paar moties, dus daar zou ik graag nog wat over willen zeggen. Dan begin ik met de motie over de stageplaatsen. Gisteren heb ik ook al aangegeven dat het college die motie sympathiek vindt, maar ik heb toch een paar overwegingen die ik u mee wil geven. Dat heeft te maken met de vrijheid die het college zoekt om te zoeken naar effectieve oplossingsrichtingen. Nou zitten in de motie al oplossingsrichtingen die wij nog niet kunnen duiden of dat de juiste oplossingsrichtingen zijn voor de problemen die in Winterswijk spelen. Dat kunnen ze wel zijn, dus ik zal ze zeker mee willen nemen in de gesprekken die ik nog wil voeren met het bedrijfsleven en ook het onderwijs – die noemt u volgens mij niet in uw motie, maar die wil ik daar ook graag natuurlijk bij betrekken. Maar ik vraag u daarom om daar de vrijheid aan het college te geven, zodat wij alle ruimte krijgen in het gesprek.

De voorzitter: Een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Ik snap de ruimte die het college hierin vraagt en ik denk toch ook dat deze motie daar wel de ruimte in geeft. Gebruik dan die bullets met name als een richting om mee te nemen naar die gesprekken, dan kunt u altijd als het betere dan wel als de bullets niet uitvoerbaar zijn, die gedeeltes naast u neerleggen, zoals ik al zei. Maar ik wil het wel graag als een steun in de rug meegeven om die concrete oplossingen die wij bieden in deze motie daar serieus in te betrekken.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers-Janssen: Zoals mevrouw Ten Dolle het nu zegt, zou ik daarmee kunnen leven, maar zo staat die niet beschreven in de motie. Daar zit die in als oplossingsrichting en als keuze en dan zou ik daar wat meer vrijheid in willen. Ten aanzien van de tweede bullet ...

De voorzitter: Wethouder, ik kan u nog meegeven dat ook de beraadslagingen natuurlijk gewoon vastliggen, dus alles wat u toezegt, op welke manier ook, dat wordt als waar opgeschreven.

Mevrouw Schepers-Janssen: Dat is fijn. De tweede bullet wilde ik nog even wat over zeggen ...

De voorzitter: En er was een interruptie van de heer Wassink.

De heer Wassink: ... ook al benaderd is door bedrijven en scholen ten aanzien van dit probleem waar hier een oplossing voor gevraagd wordt.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers-Janssen: Voorzitter, ik hoorde het eerste van de vraag van de heer Wassink niet en dat kan zijn dat mijn geluid uitviel, maar ik hoorde het eerste deel niet. En nu weer niet.

De heer Wassink: ... aan u, of niet?

Mevrouw Schepers-Janssen: Nu wel, nu hoor ik u.

De heer Wassink: Ja? Nou, dan zal ik de vraag herhalen. Mijn vraag was of u al benaderd bent door bedrijven en scholen voor dit probleem?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers-Janssen: Nee, we zijn op dit moment nog niet benaderd door scholen en bedrijven met dit probleem. Wat we wel weten is dat uit de Gelderland monitor, maar ook bij het UWV bijvoorbeeld bekend is, dat deze problematiek wel een reëel probleem is en door COVID versterkt eigenlijk wordt. Stageplaatsen waren eigenlijk al best lastig te vinden, zeker voor bepaalde bedrijfstakken en door COVID wordt dat nog lastiger. Dus het is wel een reëel probleem waar ik ook echt mee aan de slag wil, maar zoals gezegd zou ik daar graag wat meer vrijheid in willen. Ten aanzien van de tweede bullet, dan vraagt u over onderzoek naar leegstaande ruimtes. Ja, deze bullet gaat eigenlijk in tegen het advies dat we hebben om zoveel mogelijk thuis te werken. Dus als deze geschrapt kan worden, dan hoef ik die ... Want ik vind hem echt niet kunnen op het moment dat wij allemaal thuis zitten te werken, onze ruimtes dan beschikbaar moeten stellen voor stagiaires die eigenlijk ook zoveel mogelijk thuis moeten werken. Dat is een beetje het lastige hierin, dus die vraag ik u om te schrappen. Als ik daar ...

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Wat eigenlijk naar voren kwam met het gesprek van de hubmanager hierover is dat een gedeelte van de bedrijven er tegenaan loopt dat ze de eerste dag van een stage eigenlijk hun kantoor niet zo kunnen inrichten dat ze op anderhalve meter de stagiair op weg kunnen helpen, om vervolgens de rest van de stage digitaal te doen. Dus het idee eigenlijk achter die tweede bullet is: als zij één dag een ruimte nodig hebben die wij op dit moment leeg hebben staan, kunnen wij die dan ergens beschikbaar stellen? Dus het gaat niet om permanent huisvesten van stagiaires terwijl dat wij thuiswerken, maar het gaat echt om die opstart om stagiaires een goede start te geven in die stage. Dat is eigenlijk wat wordt beheld met bullet twee.

Mevrouw Schepers-Janssen: Dat gesprek zou ik dan inderdaad ook wel graag willen voeren met het bedrijfsleven. Dat wil ik heel snel doen. U vraagt ook om een snelle doorgang, hè, het moet geen onderzoek van een half jaar zijn. Ik wil daar zeker op inzetten, want ik denk inderdaad dat dit een probleem is dat we aan moeten pakken. Dus dat zeg ik u toe. Dan zou ik u alsnog willen verzoeken om die tweede bullet, want die staat er niet zo, dus die zou ik u toch willen vragen te schrappen en dan neem ik het probleem wat u aangeeft wel mee in de gesprekken die we met het bedrijfsleven voeren. Dat zeg ik u dan toe.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Voorzitter, dank u wel. Ik zit me even af te vragen hoe erg het nou is dat die tweede bullet zou blijven staan, want er staat feitelijk niet meer dan te onderzoeken. Met de beraadslaging zoals we nu hebben vastgelegd denk ik dat u alle vrijheid heeft om uit te zoeken, zeg maar, wat wel mogelijk is, in plaats van vooraf te denken wat niet mogelijk is. Dus volgens mij schaaft het niet dat die er staat. U heeft als college ook de vrijheid volgens mij om een motie uit te voeren zoals u hem zelf leest. En nou ja, met de beraadslaging die we nu doen denk ik dat u genoeg informatie heeft om dat op een goede manier te doen.

De voorzitter: Misschien nog even mevrouw Ten Dolle, want dan kunnen we deze discussie misschien wel voortzetten op een ander agendapunt. Mevrouw Ten Dolle, wilt u daarop reageren?

Mevrouw Ten Dolle: Nou, ik kan eigenlijk alleen maar aanvullen op de woorden van Te Gronde. Ik wil dat eigenlijk ook aanvullen, het gaat wel om een onderzoek en dat kun je dus met alle ruimte meenemen.

De voorzitter: Wethouder.

Mevrouw Schepers-Janssen: Daar kan ik in meegaan.

De voorzitter: De heer Zuiderveld dan nog.

De heer Zuiderveld: Voorzitter, ik had nog een hele korte aanvullende vraag – want het kan zijn dat mevrouw Ten Dolle dat dinsdag gezegd heeft, hoor, ik weet het niet – maar in hoeverre natuurlijk de gemeentelijke organisatie zelf en aan de gemeente, laten we zeggen, gelieerde organisaties, in hoeverre die natuurlijk ook bij het bieden van stageplekken een rol kunnen spelen. Maar misschien heeft mevrouw Ten Dolle dat dinsdag al wel gesuggereerd.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Schepers-Janssen: Ja, wij bieden vaker stageplekken aan en dat doen we ook nu, maar ook bij de gemeente is het lastiger om stages aan te bieden vanwege alle regels rondom COVID. Dat is, ik denk dat ik dat niet meer hoeft uit te leggen. Maar ook de gemeente moet natuurlijk wel kijken hoe wij ons aandeel wel kunnen blijven leveren. Dat is voor wat betreft de motie 'Stageplaatsen'. Die motie met alle toezeggingen die ik daar gedaan heb en de toezeggingen die mevrouw Ten Dolle daar ook in gedaan heeft, laat ik dan verder aan de raad. De motie over de mantelzorgwaardering, daar ontstond nog wat discussie over de financiering daarvan. Het college zou u willen verzoeken om de bullet met betrekking tot die financiering te laten vallen en dan zeg ik u toe dat we binnen de begroting met een voorstel zullen uitwerken dat recht doet aan de motie wanneer deze wordt aangenomen. Dan hebben we het laatste, het amendement 'Collectieve zorgverzekering'. Voorzitter, ik denk dat ik daar de afgelopen dinsdag voldoende over heb gezegd, dus deze motie laten we aan de raad.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Schepers. Gaan we door naar wethouder Zomer.

Mevrouw Zomer-Bruntink: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag de vraag beantwoorden van de fractie van het CDA. Het CDA had een motie ingediend over het onderhoud aan wegen. Allereerst, er is in de afgelopen periode een misverstand ontstaan over de vraag of reserveringen opgevat kunnen worden als: hebben we een reservepot gemaakt? Nou, dat is inderdaad niet het geval en daar is de afgelopen weken wat onduidelijkheid over ontstaan, een misverstand over ontstaan. Er zijn natuurlijk wel budgetten en er zijn natuurlijk kapitaalinvesteringen en die zijn opgenomen in de begroting. Wat

voor ons van belang is, we hebben het wegenbeheersplan met het afwegingskader erbij en op basis daarvan wordt onderhoud gepleegd aan wegen. Wat betreft de vraag van het CDA met betrekking tot de Groenloseweg. Het is inderdaad heel goed mogelijk dat bij het realiseren van de Groenloseweg, bij die planuitwerking, dat er ook de oversteek mee kan worden genomen in die onderhoudsfase. Dus ik hoop dat ik hiermee voldoende recht doe aan de vraag van het CDA.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Wassink.

De heer Wassink: Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij te horen van de wethouder dat die oversteek, die veilige oversteek dus mee wordt genomen bij het realiseren van de Groenloseweg, bij die aanpak. Dat betekent voor ons ook, nadat we al eerder hadden aangegeven dat we toch niet voldoende gehoord hebben van de wethouder over het achterstallig onderhoud, dat wat ons betreft die motie kan worden ingetrokken.

De voorzitter: Motie M6 is ingetrokken en maakt geen onderdeel meer uit van de beraadslagingen. Ik kijk even of wethouder Zomer nog verder iets toe te voegen heeft?

Mevrouw Zomer-Bruntink: Nee, verder niets.

De voorzitter: Dat is niet het geval. Dan zeg ik u vast dat ik ook niks heb uit mijn portefeuille. Dan gaan we afsluitend naar wethouder klein Gunnewiek.

Mevrouw klein Gunnewiek: Dank u wel, voorzitter. Namens het college wil ik toch wel even reageren op een bepaald beeld dat wordt geschetst door mijnheer Van Beek, namelijk dat het college geen voeling zou hebben met onze inwoners, met onze maatschappelijke partners. Ik wil daarom ook even een appje voorlezen wat wij zojuist als college binnenkregen: "Namens alle ondernemers die reeds de cadeaubon accepteren een dikke pluim voor de gemeente voor het toegezegde budget voor de tijdelijke opwaardering van de waardebon. Dit wordt enorm goed ontvangen en gewaardeerd. En nu hopen op nog veel meer acceptanten in Winterswijk." En dat is slechts één van de vele voorbeelden van partijen die wij met enige regelmaat spreken. Ik wil even terugkomen op, veel partijen hebben gereageerd op het voorstel van het college op het Marshallplan. Ik wil nog even benadrukken dat wij dat plan ook vooral samen met u willen maken. Het college zou inderdaad graag een substantieel bedrag willen uittrekken, maar het plan, waar gaan we dat geld dan aan uitgeven, dat maken we met u als raad en met de maatschappelijke partners. Wat wij gaan doen als college is u zo snel mogelijk een procesvoorstel daarvoor doen toekomen. Zoals u ook weet – hebben we ook besproken, onder andere afgelopen dinsdag – hoort daar ook een gesprek bij over onze financiën, over onze goede financiële positie en welke normen wij daarvoor willen blijven hanteren. Dus ik roep u ook vooral op, allemaal, om mee te doen met dit plan, want dan heeft u ook zeggenschap. Ik kom nog even kort terug op de motie van het CDA. Na de beraadslaging van afgelopen dinsdag heeft u de motie aangepast, maar ...

De voorzitter: Voordat u verdergaat, wethouder, een interruptie van de heer Wassink.

Mevrouw klein Gunnewiek: U bent niet te horen, mijnheer Wassink.

De voorzitter: Misschien moet u iets langer praten en dan gaan we een duim omhoog doen als we u horen.

De heer Wassink: O, ben ik wel te horen?

De voorzitter: Ja.

De heer Wassink: Dank u wel, voorzitter. Ik had ook de vraag gesteld wat dit betekent voor de begroting, het Marshallplan.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw klein Gunnewiek: Zoals ik afgelopen dinsdag ook heb uitgelegd, hebben wij dit niet mee kunnen nemen in de begroting. Net als, nou, ik denk het grootste gedeelte van Nederland hebben we allemaal dit voorjaar toen we al begonnen waren met de begroting gedacht: corona is een tijdelijke dip en daarna volgt een snel herstel. Dus voor deze begroting doet het helemaal niks en onze begroting gaat ook over het jaar 2021. Daarin staan ook gewoon de activiteiten die wij voornemens zijn uit te voeren in 2021. Maar dit Marshallplan overziet misschien wel op een wat langere tijd over structurele keuzes die we met u willen maken om te investeren in Winterswijk. Ik zou nog ...

De voorzitter: Mijnheer Wassink, ik zie dat u nog een vraag heeft, maar volgens mij als u nu weer praat doet uw microfoon het, denk ik.

De heer Wassink: Sorry, er zit blijkbaar een vertraging in vanavond. Sorry, ik had nog een kleine vervolgvraag. Begrijp ik de wethouder goed dat ze zegt dat het dan voor een volgende begroting wordt opgevoerd, eventueel, als daar financiële consequenties aan zitten?

Mevrouw klein Gunnewiek: Ja, ook dat heb ik dinsdagavond gezegd. Excuus, voorzitter. Wij komen zo snel mogelijk met een procesvoorstel, wij willen het gesprek met u aan als raad. Wij willen dat heel graag in april klaar hebben, zodat we dat ook mee kunnen nemen naar de kadernota en dan gaat het ook inderdaad naar de volgende begroting. Dat klopt. Dan uw motie. Ja, u heeft uw motie aangepast ...

De voorzitter: Een interruptie ook van de heer Te Gronde. Misschien moeten we die eerst nog even doen.

De heer Te Gronde: Dank u, voorzitter. Mijn vraag aan de portefeuillehouder is: maar ben je dan niet te laat eigenlijk als je pas in de kadernota daar uitspraken over doet en in de begroting? Dan ben je dus inmiddels alweer een jaar verder. Je hebt ook nog tussentijdse momenten dat je aanpassingen kunt doen.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw klein Gunnewiek: Dank u wel, voorzitter. Nou, we hebben natuurlijk ook nog gewoon het crisis- en herstelplan, hè? Eigenlijk meer de EHBO-koffer. Daar zit ook nog behoorlijk wat ruimte in en als we natuurlijk echt met u gaan praten over grote investeringen, zoals de wens van de raad over de Dingstraat, dan heb je het ook over investeringen waar eerst planvoorbereiding voor nodig is. Dus ik denk dat dat wel los zal lopen, maar mocht het anders zijn, ja, dan zullen we als college met een voorstel naar de raad moeten komen.

De voorzitter: Ja, de wethouder gaat door, de aangepaste motie.

Mevrouw klein Gunnewiek: De aangepaste motie. Ja, u heeft van het onderzoek een gedegen inschatting gemaakt. Dat doen we natuurlijk zoveel mogelijk, hè? Je maakt geen keuzes onbezonnen. Dus nou ja, voor dat deel vinden wij het ook wel overbodig. Maar wat overeind blijft

staan is die eerste aankondiging. U vraagt ons om eerst in gesprek te gaan met partijen alvorens te besluiten over een bezuiniging. Maar ook de aankondiging van zo'n gesprek, van zo'n onderzoek, van zo'n gedegen inschatting, kan gewoon onrust opleveren bij partijen. Ik vind het belangrijk dat we als college inderdaad keuzes voorleggen aan u als raad die inderdaad goed in te schatten zijn. Dat doen wij en we maken daarbij ook gebruik van het afwegingskader wat de raad ons heeft meegegeven.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Jonker.

De heer Jonker: Dank u wel, voorzitter. De heer Te Gronde triggerde mij opnieuw met een vraag. Wij hebben de vorige raadsvergadering, of misschien die daarvoor al wel, een motie aangenomen, ook van het CDA geloof ik, dat was gezamenlijk weer een bredere motie over de Dingstraat, waar wij ook al lang aandacht voor vragen en volgens mij de gehele raad echt wel achter staat om die toch wel snel op te gaan pakken en niet dit mee te nemen nog naar de kadernota en dan naar de begroting. Ik geloof ook dat er een bepaalde termijn is met 2025 en grondpositie daarin. Dus ik hoop wel dat de wethouder dit zou willen loskoppelen en hier toch echt voortvarend mee aan de gang kan gaan, want ik geloof dat hier in de raad brede steun voor is. Zou de wethouder daar iets over kunnen zeggen? Dank.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw klein Gunnewiek: Ja, die toezegging is u al gedaan. Ja, rest mij eigenlijk ...

De voorzitter: De heer Wassink heeft ook nog een interruptie.

De heer Wassink: Ik had nog even een vraag aan de wethouder. Ben ik nu wel meteen te verstaan?

Mevrouw klein Gunnewiek: Ja.

De heer Wassink: Ah, ik heb nu iets anders technisch gedaan. U gaf net aan over die inschatting dat u altijd al gedegen inschattingen maakt. Dan wil ik toch even de vraag terugleggen: vindt u dan, als u dan terugkijkt naar de inschatting die u bij zwembad Jaspers heeft gemaakt, dat dat een goede, gedegen inschatting was vooraf, van de haalbaarheid en de voors en tegens?

Mevrouw klein Gunnewiek: Natuurlijk hebben wij daar een gedegen inschatting gedaan. Maar het klopt, we hebben daarna pas het onderzoek gedaan. Soms werkt dat zo, dat heb ik ook verteld afgelopen dinsdag. Wij moeten als college ook slagvaardig een begroting kunnen opleveren. Soms vallen dingen tegen en u gaf zelf al het voorbeeld Boogie Woogie waar ook de zaken anders gelopen zijn destijds. Dat gebeurt af en toe en u kunt als raad ook altijd keuzes maken over de begroting die het college voorlegt en dat heeft u ook vanavond gedaan.

De voorzitter: Ik kijk even of daarmee de vraag beantwoord is. Ja? De wethouder gaat door.

Mevrouw klein Gunnewiek: Voorzitter, ik wil graag afronden met een oproep, ook namens het college. We hebben afgelopen twee dagen natuurlijk best wat inhoudelijke discussies gehad over een aantal punten, maar het gaat inderdaad, als je financieel kijkt, maar over een klein deel van de begroting. Over een heel groot deel van de begroting, 99,9 procent financieel vertaald, zijn we het dus gewoon inhoudelijk eens. Ik wil daarom ook vragen – ook met de oproep van D66 in gedachten, onze naoberplicht, naoberhulp – ik wil D66 en CDA ook oproepen om mee te stemmen met de begroting van dit college. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De wethouder, daar is een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, ik begrijp niet helemaal waarom de wethouder oproept om mee te stemmen met de begroting. Volgens mij hebben we dat in tweede termijn ook aangegeven dat we dat zullen doen.

De voorzitter: Dat is volgens mij geen interruptie. Dan gaan we door naar, even kijken, wie is de volgende? De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Dank u wel, voorzitter. We hebben inderdaad van alles gezegd. Het verbaast mij dat het college bij monde van mevrouw klein Gunnewiek roept op tot naoberschap. Nou, het college heeft bij monde van een andere wethouder de heer Van Beek dinsdag op een manier toegesproken, daar lusten de honden geen brood van, en daar hoor ik helemaal niets over van het college. Dus wat mij betreft zou het college ook wel een hand mogen uitsteken. Dank u wel. Is het college daartoe bereid, voorzitter?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw klein Gunnewiek: Volgens mij heeft het college u een prima hand uitgestoken met de oproep om samen met ons te gaan werken aan een breed investeringsplan voor Winterswijk.

De voorzitter: De heer Elferdink nog.

De heer Elferdink: Dank u wel. Dus wij krijgen geen excuses dat een wethouder geen vragen wil beantwoorden, voorzitter?

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder.

Mevrouw klein Gunnewiek: Nou, mijnheer Elferdink, volgens mij zijn de vragen beantwoord. Misschien niet allemaal in de eerste termijn, dan wel in de tweede termijn. Als u mij een goede vraag stelt, krijgt u ook een eerlijk antwoord.

De voorzitter: Volgens mij moeten we door naar de heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Voorzitter, maar ik had gedrukt voordat deze discussie begon, want mij ging het eigenlijk nog om de ... We krijgen nog een derde termijn en gaan nog schorsen, of niet?

De voorzitter: Nee, we hebben geen derde termijn afgesproken, dat ...

De heer Zuiderveld: Nee, maar goed, ik was mevrouw, de wethouder Schepers deed het voorstel om een bulletpoint te schrappen in een ...

De voorzitter: Ja, die vraag komt zo nog of er nog wat gewijzigd moet worden.

De heer Zuiderveld: Oké, oké, en de mondkapjes ...

De voorzitter: We zijn nu nog bezig in de tweede termijn van wethouder klein Gunnewiek. Daar heeft u geen vraag voor, merk ik. Dan heb ik nog een interruptie van de heer Jonker.

De heer Jonker: Ja, ik vroeg het woord en ik werd, de heer Elferdink begon over dat onze wethouder in het college iets gezegd heeft. Maar is de heer Elferdink het dan niet met mij eens ...

De voorzitter: Mijnheer Jonker, ik moet u onderbreken dat we in de termijn waren van de wethouder. Dus u kunt reageren op wat de wethouder zegt, en anders moet ik u helaas ...

De heer Jonker: Ik zou willen zeggen: als je de bal kaatst, kun je hem terugverwachten. Dat wil ik nog wel even zeggen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we kijken naar de wethouder, volgens mij was u klaar.

Mevrouw klein Gunnewiek: Eén opmerking nog, voorzitter. Want ik riep D66 op om mee te stemmen met deze begroting, maar mevrouw Ten Dolle had dat al aangegeven in haar eerste, nou ja, in tweede termijn vanavond. Excuus.

De voorzitter: Dat noteren we. De heer Zuiderveld dan nog.

De heer Zuiderveld: Ik was druk met het bulletpoint, maar volgens mij staat onze vraag, en dat was aan wethouder Schepers, over de mondkapjes nog steeds open.

De voorzitter: Dat had u eigenlijk bij de termijn van wethouder Schepers moeten vragen, hè? Dat weet u, maar we gaan kijken of ze nog ...

De heer Zuiderveld: Ja, ik begrijp het.

De voorzitter: Wethouder Schepers, de mondkapjes.

Mevrouw Schepers-Janssen: De mondkapjes, excuus, ik ben ze ... Ja, ik was te druk met de moties om de mondkapjes nog te adresseren. Maar u vraagt of ... Nou ja, er zijn bij de gemeente nog geen signalen binnengekomen dat er tekort is aan mondkapjes voor een bepaalde doelgroep. Dus we hebben nog geen aanleiding gevonden om dat nu te doen.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee kunnen we volgens mij de tweede termijn aan de kant van het college afsluiten. Er is nog een oproep gedaan om wat te wijzigen in bullets in de motie. Ik kijk heel even of er nog korte schorsing nodig is van vijf minuten om daarover te spreken, en anders zou ik over willen gaan tot besluitvorming. Maar ik zie de heer Zuiderveld, die wil schorsen?

De heer Zuiderveld: Nee, ik heb even ... Ja, daarom gingen die mondkapjes ook fout. Ik heb even ondertussen met de mede-indieners overlegd. Die hebben er geen problemen mee om, zoals mevrouw Schepers voorstelt, om de bulletpoint over de dekking dan de schrappen, waardoor het college zelf een dekking kan zoeken.

De voorzitter: De bullet wordt eruit gehaald en de wethouder gaat op zoek naar dekking. Ik kijk even of er nog andere wijzigingsvoorstellen zijn. Dat is niet het geval. Dan zou ik willen overgaan tot besluitvorming. Dat doen wij door te beginnen eerst met de amendementen, te beginnen met de meest verstrekkende, daarna de moties en dan het voorstel zelf. Ik begin bij het amendement 3 van Voor Winterswijk en het CDA. Ik kijk even of er behoefte is aan stemming.

De heer Wassink: ... al aangevraagd.

De voorzitter: Ja, nu hoor ik u, ja. Ja, mijnheer Wassink. Mijnheer, u wilde wat ... Ja, u valt weer, dus als u ...

De heer Wassink: Voorzitter, Ben ik nu te verstaan?

De voorzitter: Ja.

De heer Wassink: Blijkbaar zit er een vertraging op de lijn. Ik zou graag vijf minuten willen schorsen.

De voorzitter: We schorsen voor vijf minuten.

Schorsing

De voorzitter: Dan zijn we terug allemaal in deze vergadering. Dan heropen ik de vergadering en vraag ik aan de heer Wassink of de schorsing nog wat opgeleverd heeft.

De heer Wassink: Nee, voorzitter, dat heeft verder geen wijzigingen opgeleverd voor onze moties en amendementen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zou ik over willen gaan tot besluitvorming. Als eerste is daar het amendement A3. Ik neem aan dat daar behoefte over stemming is. Dat is het geval, dan beginnen we weer met de heer – als de griffier er ook klaar voor is – met de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Tegen.

De voorzitter: De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Elsinghorst.

Mevrouw Elsinghorst-van Dinteren: Voor.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van Harten.

Mevrouw Van Harten: Tegen.

De voorzitter: De heer Johannis.

De heer Johannis: Voor.

De voorzitter: De heer Jonker.

De heer Jonker: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Linden.

Mevrouw Van der Linden-Plass: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Meulen.

Mevrouw Van der Meulen: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Oonk.

Mevrouw Oonk-Toebes: Tegen.

De voorzitter: De heer Ten Pas.

De heer Ten Pas: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voor.

De voorzitter: De heer Puntman.

De heer Puntman: Tegen.

De voorzitter: De heer Te Selle.

De heer Te Selle: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Voor.

De voorzitter: De heer Voogt. Mijnheer Voogt?

De heer Voogt: Tegen.

De voorzitter: De heer Vuijk.

De heer Vuijk: Voor.

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Voor.

De voorzitter: De heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Tegen.

De voorzitter: Acht voor, dertien tegen. Het amendement is verworpen. Gaan we door naar het amendement 4 van de gezamenlijke raadsfracties. Ik neem aan dat u daar geen stemming over wenst. Dat zie ik inderdaad, dan is dit amendement aangenomen. Gaan we door naar de motie 3 van D66, VVD, GroenLinks, Partij van de Arbeid over 'Stageplaatsen'. Is er iemand die stemming wenst? Ja, de heer Van Beek. Dan gaan we weer beginnen en dan beginnen we ook met de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voor.

De voorzitter: De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Elsinghorst.

Mevrouw Elsinghorst-van Dinteren: Tegen.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van Harten.

Mevrouw Van Harten: Tegen.

De voorzitter: De heer Johannis.

De heer Johannis: Tegen.

De voorzitter: De heer Jonker.

De heer Jonker: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Linden.

Mevrouw Van der Linden-Plass: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van der Meulen.

Mevrouw Van der Meulen: ...gen. Hoort u mij, voorzitter? Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Oonk.

Mevrouw Oonk-Toebes: Tegen.

De voorzitter: De heer Ten Pas.

De heer Ten Pas: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Tegen.

De voorzitter: De heer Puntman.

De heer Puntman: Voor.

De voorzitter: De heer Te Selle.

De heer Te Selle: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Tegen.

De voorzitter: De heer Voogt.

De heer Voogt: Voor.

De voorzitter: De heer Vuijk.

De heer Vuijk: Tegen.

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Tegen.

De voorzitter: De heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Voor.

De voorzitter: Acht voor, dertien tegen. Het amendement is verworpen. Of, de motie is verworpen, excuus. Gaan we door naar de motie 4, CDA en Voor Winterswijk. Is er behoefte aan stemming? Dat is het geval. Dan beginnen we weer met de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Tegen.

De voorzitter: De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Elsinghorst.

Mevrouw Elsinghorst-van Dinteren: Voor.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van Harten.

Mevrouw Van Harten: Tegen.

De voorzitter: De heer Johannis.

De heer Johannis: Voor.

De voorzitter: De heer Jonker.

De heer Jonker: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Linden.

Mevrouw Van der Linden-Plass: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Meulen.

Mevrouw Van der Meulen: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Oonk.

Mevrouw Oonk-Toebes: Tegen.

De voorzitter: De heer Ten Pas.

De heer Ten Pas: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voor.

De voorzitter: De heer Puntman.

De heer Puntman: Tegen.

De voorzitter: De heer Te Selle.

De heer Te Selle: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Voor.

De voorzitter: De heer Voogt.

De heer Voogt: Tegen.

De voorzitter: De heer Vuijk.

De heer Vuijk: Voor.

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Voor.

De voorzitter: De heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Tegen.

De voorzitter: Acht voor, dertien tegen. De motie is verworpen. Gaan we naar de motie 7 van de Partij van de Arbeid, GroenLinks, gewijzigde motie, en het CDA. De gewijzigde motie 7. Is er behoefte aan stemming? Niemand? Jawel, oké. Ja, ik zie de heer Te Gronde, ja, excuus. Dan beginnen we weer. De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voor.

De voorzitter: De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Elsinghorst.

Mevrouw Elsinghorst-van Dinteren: Voor.

De voorzitter: De heer Te Gronde.

De heer Te Gronde: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van Harten.

Mevrouw Van Harten: Voor.

De voorzitter: De heer Johannis.

De heer Johannis: Voor.

De voorzitter: De heer Jonker.

De heer Jonker: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van der Linden.

Mevrouw Van der Linden-Plass: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Meulen.

Mevrouw Van der Meulen: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Oonk.

Mevrouw Oonk-Toebes: Voor.

De voorzitter: De heer Ten Pas.

De heer Ten Pas: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voor.

De voorzitter: De heer Puntman.

De heer Puntman: Voor.

De voorzitter: De heer Te Selle.

De heer Te Selle: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Voor.

De voorzitter: De heer Voogt.

De heer Voogt: Voor.

De voorzitter: De heer Vuijk.

De heer Vuijk: Voor.

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Voor.

De voorzitter: De heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Voor.

De voorzitter: Zeventien voor, vier tegen. De motie is aangenomen. Dan gaan we afsluitend door naar het voorstel zelve. Is er behoefte aan stemming over de meerjarenbegroting 2021? Ja, ik zie de heer Van Beek ja knikken. Dan beginnen we weer met de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voor.

De voorzitter: De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Voorzitter, onze fractievoorzitter heeft het woord gevraagd voor een stemverklaring. Moet dat niet eerst?

De voorzitter: O, dat is mij nog niet ... Maar dan stel ik voor om die stemverklaring, als u dat wil, misschien aan het begin te doen. Dus dan wordt de griffier nu wat ingewikkeld, maar daar ga ik aan de heer Wassink het woord geven.

De heer Wassink: Dank u wel, voorzitter. Als CDA hebben wij wel heel veel grote moeite met de wegverlegging bij de Steengroeveweg, dat ligt ons wel zwaar op de maag. Dus wij gaan voor de begroting stemmen, maar met uitzondering van het onderdeel van de wegverlegging van de Steengroeveweg.

De voorzitter: Oké, is aangetekend. Het staat in de notulen, maar u stemt voor de begroting. Gaan we door, dan waren we bij de heer Elferdink.

De heer Elferdink: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Elsinghorst.

Mevrouw Elsinghorst-van Dinteren: Voor.

De voorzitter: De heer Te Gonde.

De heer Te Gonde: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van Harten.

Mevrouw Van Harten: Voor.

De voorzitter: De heer Johannis.

De heer Johannis: Voor.

De voorzitter: De heer Jonker.

De heer Jonker: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van der Linden.

Mevrouw Van der Linden-Plass: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van der Meulen.

Mevrouw Van der Meulen: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Oonk.

Mevrouw Oonk-Toebes: Voor.

De voorzitter: De heer Ten Pas.

De heer Ten Pas: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Poels.

Mevrouw Poels-Boland: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voor.

De voorzitter: De heer Puntman.

De heer Puntman: Voor.

De voorzitter: De heer Te Selle.

De heer Te Selle: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Voor.

De voorzitter: De heer Voogt.

De heer Voogt: Voor.

De voorzitter: De heer Vuijk.

De heer Vuijk: Voor.

De voorzitter: De heer Wassink.

De heer Wassink: Voor.

De voorzitter: De heer Zuiderveld.

De heer Zuiderveld: Voor.

De voorzitter: Twintig voor, één tegen. Het voorstel is aangenomen.

Sluiting

De voorzitter: Daarmee komt er een eind voor u allen aan twee lange avonden vergaderen in misschien wel de meest rare tijd voor Winterswijk na de Tweede Wereldoorlog. Op dit moment zijn er nog steeds veel mensen, ook in onze gemeente, ofwel ziek, ofwel bezig met de bestrijding van het COVID-virus en volgens mij gaan we daar ook nog ... Ja, u heeft nu de begroting aangenomen over 2021, maar we gaan ook in 2021 nog veel merken van COVID en daar zullen we elkaar meer dan ooit bij nodig hebben. Ik kijk er ook samen met het college naar uit om dat samen met u als raad, om daar ook in 2021 gewoon mee aan de slag te gaan. Voor nu zou ik zeggen: blijft u vooral gezond, houd moed en heb vooral lief. Kijkt u een beetje om u heen naar de mensen die het zo hard nodig hebben in deze tijd. Dank u wel allemaal en ik wens u een hele fijne avond. Ik pak mijn hamer en ik sluit de vergadering. Tot ziens.